

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Конференцією

Об'єднання футбольних клубів
«Професіональна футбольна ліга
України»

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Виконавчим комітетом

Громадської спілки

«Федерація футболу України»

07.07.2017 р. (протокол № 2)

Перший віце-президент ФФУ

В.К. Костюченко

РЕГЛАМЕНТ

**Всеукраїнських змагань
з футболу серед команд клубів
Професіональної футбольної ліги
 сезону 2017/18**

Київ – 2017

- © Громадська спілка
«Федерація футболу України»
- © Об'єднання футбольних клубів
«Професіональна футбольна ліга України»

ЗМІСТ

Визначення термінів	5
I. Загальні положення	17
Стаття 1. Мета і завдання Регламенту	17
Стаття 2. Мета і завдання змагань.....	17
Стаття 3. Нормативно-правова база.....	18
Стаття 4. Загальне та безпосереднє управління змаганнями	19
II. Організація та проведення змагань.....	20
Стаття 5. Система проведення змагань	20
Стаття 6. Календар змагань	20
Стаття 7. Перенесення матчів	21
Стаття 8. Визначення місць команд у турнірній таблиці	22
Стаття 9. Перехід команд із ліги в лігу за підсумками змагань.....	23
Стаття 10. Виключення команди зі змагань	25
Стаття 11. Нагородження.....	25
III. Учасники змагань	27
Стаття 12. Учасники змагань. Обов'язкові вимоги	27
Стаття 13. Фінансові умови.....	29
Стаття 14. Використання комерційних прав	30
Стаття 15. Місця проведення матчів.....	33
Стаття 16. Статус футболіста, тренера, лікаря та масажиста.....	36
Стаття 17. Оформлення заявкової документації та заявка на участь у змаганнях	36
Стаття 18. Допуск аматорської команди до участі у змаганнях команд другої ліги.....	42
Стаття 19. Зміна назви клубу, команди	43
Стаття 20. Реорганізація (zmіна організаційно-правової форми) клубу	43
IV. Організація матчу	45
Стаття 21. Обов'язки клубу-господаря поля	45
Стаття 22. Порядок прийому команди гостей	52
Стаття 23. Порядок прийому спостерігача арбітражу, офіцера безпеки ФФУ та арбітрів.....	54
Стаття 24. Вимоги до ігрового екіпірування футболіста.....	54
Стаття 25. Організація трансляції матчу	57
Стаття 26. Процедура перед початком та після закінчення матчу	59
Стаття 27. Матч. Організація, учасники, заміни футболістів	60
Стаття 28. Неявка команди на матч.....	63
Стаття 29. Припинення, догравання, вимушений перенос матчу	63
Стаття 30. Післяматчева прес-конференція	65
Стаття 31. Порядок проведення та надання для розгляду відеозапису матчу ...	66

V.	Арбітраж, спостереження, організація матчу та безпеки	67
Стаття 32.	Арбітраж змагань	67
Стаття 33.	Призначення арбітрів.....	68
Стаття 34.	Обов'язки арбітрів	69
Стаття 35.	Спостереження арбітражу змагань.....	70
Стаття 36.	Призначення спостерігачів арбітражу	71
Стаття 37.	Обов'язки спостерігачів арбітражу	71
Стаття 38.	Призначення офіцера безпеки ФФУ	72
Стаття 39.	Обов'язки офіцера безпеки ФФУ	73
Стаття 40.	Повноваження спостерігача арбітражу, делегата ФФУ, офіцера безпеки ФФУ.....	73
Стаття 41.	Протидія матчам з фіксованим результатом	74
VI.	Дисциплінарні санкції	75
Стаття 42.	Застосування дисциплінарних санкцій	75
Стаття 43.	Відповіальність за порушення порядку участі футболістів у матчі ..	75
Стаття 44.	Відповіальність клубу, офіційних представників та футболістів ..	76
Стаття 45.	Попередження, вилучення та дисциплінарні санкції.....	76
Стаття 46.	Допінг-контроль	78
Стаття 47.	Маніпулювання результатом матчу.....	79
Стаття 48.	Протести	79
Стаття 49.	Порядок сплати обов'язкових грошових внесків	80
VII.	Заключні положення.....	81
Стаття 50.	Розгляд і вирішення спірних питань	81
Стаття 51.	Інші питання.....	81
Положення про організацію трансляцій матчів чемпіонату України серед команд I ліги.....	83	
Правило ФФУ стосовно захисту футболістів, підготовлених у структурі клубу.....	98	
Схема розміщення рекламних банерів спонсорів (партнерів) ПФЛ та клубу.....	102	
Реєстр стадіонів, на яких дозволено проводити матчі Всеукраїнських змагань серед команд клубів ПФЛ сезону 2017/18.....	103	
Зразок письмового звернення про необхідність введення національної поліції на територію стадіону.....	105	

Визначення термінів

ААФУ	– Всеукраїнська спілка громадських організацій «Асоціація аматорського футболу України».
Адміністрація	– оперативний орган управління змаганнями, що виконує поточну роботу за напрямами, визначеними Статутом та органом управління ПФЛ
АК ФФУ	– Апеляційний комітет ФФУ, орган здійснення футбольного правосуддя, другої інстанції.
Акредитація	– надання ПФЛ права доступу на стадіони під час змагань. Акредитаційне посвідчення є документом, що свідчить про отримання акредитації та надає право доступу у визначені цим документом зони стадіону.
Акредитовані ЗМІ	– засоби масової інформації, що отримали акредитаційне посвідчення від ПФЛ на матчі змагань відповідно до умов цього Регламенту.
Акредитовані ЗМІ клубу	– засоби масової інформації, що отримали акредитаційне посвідчення від клубу на матчі змагань відповідно до умов цього Регламенту.
Арбітр	– особа, призначена ФФУ для проведення матчу, якій надані виняткові повноваження щодо застосування та трактування Правил гри.
Атестат	– документ, який підтверджує виконання клубом мінімальних вимог Регламенту з атестації футбольних клубів ПФЛ та надає право участі у змаганнях.
Базовий день	– основний день туру, встановлений календарем змагань.
Виконавчий комітет ФФУ	– виконавчий орган ФФУ, що здійснює функції управління між Конгресами ФФУ.
Відсторонення	– заборона футболістові брати участь в офіційних змаганнях або офіційному представникові виконувати службові обов'язки на визначену кількість матчів чи на визначений термін.
Вільний агент	– футболіст, який не перебуває в трудових відносинах із жодним клубом і має право безперешкодно укладати контракт із будь-

яким клубом.

Глядач/вболівальник	– фізична особа, яка присутня на певному футбольному матчі з метою його перегляду і може демонструвати свою прихильність до обраних нею учасників змагань.
Гостівий сектор	– відокремлена частина місць для глядачів/вболівальників на стадіоні, призначена для перегляду матчу винятково глядачами/вболівальниками клубу гостей.
Гра	– спортивне змагання з футболу, яке проводиться за Правилами, затвердженими Міжнародною радою футбольних асоціацій (IFAB).
Гравець	– спортсмен, який у складі команди бере участь у навчально-тренувальному процесі та змаганнях з футболу.
Громадська безпека	– стан захищеності життєво важливих інтересів суспільства, сконцентрованих у його матеріальних і духовних цінностях, від джерел небезпеки природного або штучного характеру під час підготовки та проведення футбольних матчів, який забезпечується шляхом запобігання загрозі заподіяння шкоди такими джерелами безпеки.
Громадський порядок	– сукупність суспільних відносин, що забезпечують нормальні умови життєдіяльності людини, діяльності підприємств, установ та організацій під час підготовки та проведення футбольних матчів шляхом встановлення, дотримання і реалізації правових та етичних норм.
Делегат ФФУ	– головна офіційна особа матчу, призначена ФФУ для виконання функціональних обов'язків з питань організації та проведення відповідного матчу, дотримуючись виконання регламентних норм та вимог, положень ФІФА, УЄФА, ФФУ та чинного законодавства України до, під час та після матчу.
Дирекція ПЛ	– орган оперативного управління з організації і проведення змагань ПЛ.
Дисциплінарні правила	– звід уніфікованих дисциплінарних норм і видів

ФФУ	дисциплінарних стягнень.
Дисциплінарні санкції	– заходи дисциплінарного впливу у вигляді відповідних стягнень.
Договір на спортивну підготовку	– договір цивільно-правового характеру з наданням клубом послуг спортивної підготовки футболіста з метою подальшого укладання цією особою першого трудового контракту з клубом та набуття статусу професіонала.
ДЮСЗ	– дитячо-юнацький спортивний заклад, що має статус юридичної особи відповідно до законодавства України, забезпечує навчально-тренувальний процес та бере участь у змаганнях з футболу, або футбольна школа (незалежно від форми власності), підпорядкована клубу.
ДЮФЛУ	– дитячо-юнацька футбольна ліга України.
Загальні збори ПЛ	– вищий орган управління ПЛ.
Засоби масової інформації (ЗМІ)	– розгалужена мережа установ, що займаються збором, обробкою та поширенням інформації. У цю мережу входять телебачення, радіо, преса (газети, журнали, книги), Інтернет, інформаційні агентства, кінодокументалістика.
Заявка на участь у змаганнях	– процедура подання клубом до ПФЛ заявкових документів відповідно до вимог Регламенту та внесення їх до бази даних ПФЛ та ФФУ.
Заявковий період	– період, визначений ФФУ, для заяви футболістів
Змагальний сезон	– період, що починається першим офіційним матчем змагань та закінчується останнім офіційним матчем змагань. Термін змагального сезону визначається Регламентом.
Змагання	– спортивний захід, що проводиться з метою визначення переможців відповідно до правил гри та затвердженого організатором Регламенту змагань.
Змішана зона	– спеціально обладнаний простір стадіону для організації спілкування акредитованих ЗМІ з учасниками матчу.
Ігрова зона	– футбольне поле, територія навколо футбольного поля, де розташовані місця для

	тренерів, запасних футболістів (технічна площа), четвертого арбітра матчу, медичного персоналу, стюардів, акредитованих ЗМІ та юних футболістів, які подають м'ячі.
Календар змагань	– розклад матчів змагань ПФЛ.
КДК ФФУ	– Контрольно-дисциплінарний комітет ФФУ, орган здійснення футбольного правосуддя першої інстанції.
Клуб	– юридична особа зі статусом суб'єкта господарювання, створена з метою участі в змаганнях з футболу під егідою або санкціонованих ФФУ.
Клуб/команда-господар	– Клуб/команда, який/ка є приймаючою стороною під час проведення матчу.
Колишній клуб	– клуб, з якого переходить футболіст.
Команда	– спортивний колектив футбольного клубу, який бере участь у чемпіонаті/ах ПФЛ.
Комерційні права	– будь-які комерційні та медіа-права стосовно змагань, включаючи, але не обмежуючись цим, медіа-права, маркетингові права, права на інформацію.
Композит-лого змагань	– офіційний логотип змагань, який містить графічні зображення логотипів/емблем ПФЛ та титульного спонсора (партнера) змагань і є обов'язковим для використання під час організації та проведення змагань.
Контракт	– форма трудової угоди між футбольним клубом та його працівником з усіма додатками, змінами і доповненнями, укладена відповідно до законодавства України та Регламенту ФФУ зі статусу і трансферу футболістів та інших документів ПЛ, ПФЛ, АФУ, ФФУ, ФІФА та УЄФА.
Корпоративна електронна пошта ПФЛ	– комплекс апаратного та програмного забезпечення, розробленого на основі електронної пошти, для обміну документами у електронному вигляді між членами ПФЛ за уніфікованими адресами.
Кубок	– змагання з вибуванням за участю команд професіональних та аматорських клубів/команд.

Логотип / Емблема ПФЛ/ФФУ	<ul style="list-style-type: none"> – стилізовані графічні зображення, обов'язкові для використання під час організації та проведення змагань.
Маніпулювання результатом матчу	<ul style="list-style-type: none"> – будь-який вплив або змова з метою змінити результат матчу. Будь-які пропозиції щодо стимулювання команди, окремих або групи футболістів (представників клубу, команди) у будь-якій формі для досягнення результату за підсумками матчу в інтересах третьої сторони. Надання особою, яка працює або задіяна у футболі, заяв та/або інших документів, зміст яких не відповідає реальному перебігу подій на стадіоні (футбольному полі) до, під час та після матчу.
Маркетинговий партнер	<ul style="list-style-type: none"> – комерційна структура, що реалізує надані ПФЛ відповідні повноваження з реалізації комерційних, медіа- та інших прав змагань.
Матч	<ul style="list-style-type: none"> – гра, що проводиться в рамках змагань, включаючи основний ігровий час, додатковий час та серію післяматчевих одинадцятиметрових ударів (пенальті).
Медіа-права	<ul style="list-style-type: none"> – права на створення, розповсюдження та трансляцію аудіовізуальних, візуальних та/або аудіо-репортажів з усіх матчів ПФЛ, надалі – репортажі з матчів, з затримкою (у записі) в будь-якому місці світу, у будь-який спосіб та на будь-яких носіях, які відомі зараз чи будуть винайдені в майбутньому (включаючи без обмеження будь-які форми розповсюдження за допомогою телебачення, радіомовлення, безпровідних технологій та мережі Інтернет), а також усі суміжні та/або пов'язані права.
Міжнародний трансфер	<ul style="list-style-type: none"> – перехід футболіста з клубу однієї національної футбольної асоціації (федерації, футбольного союзу) до клубу іншої.
Міжнародний трансферний сертифікат	<ul style="list-style-type: none"> – документ, який надає право футболістові на перехід з клубу однієї національної футбольної асоціації (федерації, футбольного союзу) до клубу іншої.
Напівстанціонарний телевізійний трансляційний пункт	<ul style="list-style-type: none"> – приміщення на стадіоні, що має відповідне обладнання, призначене для комутації телевізійної техніки.

(НСТПП)

- Національна збірна команда України** – команда, що створена Федерацією футболу України з метою участі або підготовки до участі в змаганнях під егідою ФІФА чи УЄФА, тип якої визначається в залежності від вікової категорії та рівню/типу змагань ФІФА чи УЄФА (наприклад: А – перша збірна команда для участі в Кубку світу ФІФА або УЄФА ЕВРО, U-21 – молодіжна збірна команда для участі у чемпіонаті Європи УЄФА U-21, U-20 – юнацька збірна команда для участі у Кубку світу ФІФА U-20 або підготовки до чемпіонату Європи УЄФА U-21 та інші)
- Нова асоціація** – асоціація іншої країни, до якої відноситься новий клуб.
- Новий клуб** – клуб, до якого переходить футболіст.
- Офіцер безпеки ФФУ** – офіційна особа матчу, призначена ФФУ для виконання функціональних обов'язків з координації і контролю за забезпеченням громадського порядку та громадської безпеки при взаємодії з представниками правоохоронних органів та делегатом ФФУ до, під час та після матчу.
- Офіційна особа** – уповноважена особа, яка виконує офіційні функції від імені ФФУ або ПФЛ.
- Офіційний Інтернет-сайт організації** – сукупність електронних документів, поєднаних як за змістом так і навігаційно, та доступних у мережі Інтернет за унікальною адресою, зареєстрованою за відповідним власником (організацією), який/а несе відповідальність за розміщення усієї інформації.
- Офіційний мовник** – компанія, яка, відповідно до укладених ліцензійних угод із маркетинговим партнером ПФЛ, має право на виробництво телевізійних, відео-, Інтернет- та радіотрансляцій матчів змагань ПФЛ та їхнє розповсюдження.
- Офіційний представник** – особа, яка є представником клубу/команди, яку внесено до заявкового листа та/або рапорту арбітра.
- Офіційні матчі** – матчі змагань з футболу згідно з Єдиним календарем спортивно-масових заходів ФФУ,

змагання клубних та збірних команд УЄФА та ФІФА .

Офіційні особи матчу	– арбітр, асистент арбітра, 4-й арбітр, делегат ФФУ, офіцер безпеки ФФУ, спостерігач арбітражу, та будь-які інші особи, призначенні ФФУ або (ін. організацію) для виконання обов'язків пов'язаних з проведенням матчу.
Палата з вирішення спорів ФФУ (ПВС ФФУ)	– незалежна, утворена згідно з вимогами ФІФА інстанція розгляду справ та прийняття рішень між суб'єктами футболу відповідно до Регламенту ФФУ зі статусу і трансферу футболістів.
Паспорт футболіста	– документ встановленого зразка в якому міститься інформація про футболіста, а також клуби, у яких футболіст був зареєстрований, починаючи з двадцятирічного віку.
Пересувна супутникова станція (ПСС)	– комплекс телевізійної апаратури, змонтований у транспортному засобі, для передачі сигналу телевізійної трансляції зі стадіону на супутник.
Пересувна телевізійна станція (ПТС)	– комплекс телевізійної апаратури, змонтований у транспортному засобі, для проведення позастудійних передач у записі або передачі сигналу в прямій трансляції зі стадіону.
Підсумковий рейтинг	– місце команди у підсумковій таблиці змагань відповідної ліги за результатом попереднього змагального сезону.
Плей-офф	– частина змагань, в якій визначається переможець, призери або команди, які вибирають місця у лізі вищій за рангом.
Посвідчення офіційної особи/представника	– документ встановленого зразка, що видається організатором змагань офіційним особам/представникам.
Поточний рейтинг	– поточне місце команди у турнірній таблиці змагань відповідної ліги.
Правила гри	– збірка положень та вимог, затверджених Міжнародною радою футбольних асоціацій (IFAB), обов'язкових для виконання під час матчу.
Прем'єр-ліга (ПЛ)	– об'єднання професіональних футбольних клубів України «Прем'єр-ліга».

Прес-центр	<ul style="list-style-type: none"> – приміщення на стадіоні, обладнане робочими місцями для акредитованих ЗМІ, а також зала для проведення прес-конференцій.
Протест	<ul style="list-style-type: none"> – письмова заява клубу щодо фактів, пов'язаних із недотриманням Правил гри або порушеннями положень Регламенту, пов'язаних із проведенням матчу.
ПФЛ	<ul style="list-style-type: none"> – об'єднання футбольних клубів «Професіональна футбольна ліга України».
Рада ліг	<ul style="list-style-type: none"> – вищий орган управління ПФЛ у період між Конференціями
Расизм	<ul style="list-style-type: none"> – будь-яке розрізнення, виняток, обмеження чи перевага, основані на ознаках раси, кольору шкіри, родового, національного чи етнічного походження, метою або наслідком яких є знищення або применшення визнання, використання чи здійснення на рівних засадах прав людини та основних свобод у політичній, економічній, соціальній, культурній чи будь-яких інших галузях суспільного життя.
Регламент змагань	<ul style="list-style-type: none"> – звід уніфікованих вимог та положень, що встановлюють та регулюють порядок проведення Всеукраїнських змагань з футболу серед команд (команд клубів), асоціацій, ліг та регіональних федерацій, під егідою ФФУ.
Реєстрація футболіста	<ul style="list-style-type: none"> – внесення відповідної інформації про футболіста до бази даних (БД) ФФУ.
Рекламні конструкції	<ul style="list-style-type: none"> – спеціальні (статичні, щитові), динамічні (ротаційні, світлодіодні) та інші конструкції, розташовані по периметру футбольного поля стадіону відповідно до затвердженої ПФЛ схеми, на яких розміщується рекламна інформація ПФЛ та клубів.
Реорганізація	<ul style="list-style-type: none"> – утворення чи припинення діяльності юридичної особи шляхом передачі всього свого майна, прав та обов'язків іншим юридичним особам-правонаступникам шляхом злиття, приєднання, поділ, перетворення або ліквідації (статті 56, 59 Господарського кодексу України).
РФФ	<ul style="list-style-type: none"> – Регіональна федерація футболу (АР Крим, обласна, міст Києва або Севастополя).

Світлодіодна рекламна установка	–	рекламна електронна конструкція для одночасного показу світлодіодного рекламного рядка різного розміру та різного змісту.
Сезон	–	період, від початку заявкового періоду до затвердження підсумків відповідного змагання.
Система відеоспостереження	–	стационарна система спостереження, яка встановлена на стадіоні, що охоплює всі зони стадіону, з можливістю робити миттєві кольорові фотознімки та відеозапис.
Система сповіщення	–	система гучномовного зв'язку, яка встановлена на стадіоні.
Служба безпеки футбольного клубу (стадіону)	–	спеціальна служба (підрозділ, група осіб), створена футбольним клубом, яка відповідає за організацію та здійснення заходів безпеки під час проведення футбольного матчу.
Спеціальні приміщення	–	приміщення стадіону, де містяться роздягальні футболістів, арбітрів, делегата ФФУ, кімнати допінг-контролю та інші приміщення, визначені цим Регламентом.
Спеціальні суб'єкти забезпечення громадського порядку та громадської безпеки	–	Міністерство внутрішніх справ України (МВС) та Державна служба надзвичайних ситуацій України (ДСНС) в особі їхніх органів або підрозділів, які у встановленому законодавством порядку та в межах своєї компетенції відповідають за забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольного матчу.
Співробітник по роботі з вболівальниками клубу (СРВ)	–	штатний (або за строковим договором) співробітник футбольного клубу, який виконує функції забезпечення постійного та конструктивного зв'язку між вболівальниками та клубом.
Спонсор (партнер) клубу	–	особа, яка уклала спонсорську (партнерську) угоду з клубом, згідно з якою клуб несе відповідні спонсорські та рекламні зобов'язання.
Спонсор (партнер) ПФЛ	–	особа, яка уклала спонсорську (партнерську) угоду з ПФЛ або маркетинговим партнером ПФЛ, згідно з якою ПФЛ та клуби несуть відповідні спонсорські та рекламні зобов'язання.
Спостерігач арбітражу	–	особа, призначена ФФУ для виконання офіційних функцій оцінки професійних дій

	арбітрів під час проведення матчу та супровождення їх упродовж усього часу перебування в місті, де проводиться матч.
Стадіон	– споруда, на якій проводяться матчі, що включає всі приміщення (у тому числі ті, для доступу до яких потрібна акредитаційна картка), споруди в межах огорожі зовнішнього периметру і (в дні матчів і в будь-який день, в який на стадіоні відбувається будь-яке офіційне тренування команд) повітряний простір над спорудою. Споруда включає також всі території паркування, зони VIP / VVIP і гостинності, зони для представників засобів масової інформації, концесійні зони, комерційні рекламні зони, будівлі, ігрове поле, територію навколо поля, трансляційну студію, медіа-центр стадіону, трибуни та простір під трибунами.
Статус вільного агента	– статус, наданий футболісту, за яким він має право безперешкодного переходу (трансферу) до іншого клубу.
Стратегія безпеки спортивної споруди	– документація, розроблена оператором спортивної споруди за участю органів Міністерства внутрішніх справ та державного пожежного нагляду, що передбачає порядок організації та проведення футбольних матчів на території спортивної споруди, у тому числі підтримання громадського порядку та громадської безпеки, пожежної безпеки, надання невідкладної допомоги, евакуації.
Стюард	– фізична особа, яка пройшла відповідну підготовку та на договірній основі виконує допоміжні функції з підтримання громадського порядку та громадської безпеки на території спортивної споруди.
Схема-ТБ	– документ, що визначає розстановку на стадіоні відповідного устаткування, розташування камер, коментаторських позицій, телевізійних студій, місце проведення коротких інтерв'ю з футболістами і тренерами, прес-конференцій.
Типова форма контракту	– форма контракту, затверджена ФФУ.

Трансляція	– формування аудіо- та/або відеосигналу з матчу, його передача шляхом ефірного, кабельного та супутникового мовлення, через всесвітню мережу Інтернет, канали мобільного зв'язку та інші способи, що існують на даний час та можуть з'явитися в майбутньому, з метою розповсюдження для загального або обмеженого використання з безкоштовним та/або платним доступом у формі теле- та радіопрограм, що приймаються населенням. Трансляція може здійснюватися в режимі реального часу (у прямому ефірі), з затримкою або у записі.
Трансляція запису матчу	– трансляція будь-якого запису як всього матчу (з попереднім монтажем або без монтажу), так і його окремої частини (в тому числі будь-якого поєдання кількох окремих частин запису матчу), з затримкою на час ембарго або більше.
Трансфер футболіста	– перехід футболіста з одного клубу до іншого.
Трансферний контракт	– форма угоди між клубами про трансфер футболіста.
Тренер	– фахівець, який має атестат відповідної категорії, працює у футбольному клубі за контрактом, проводить навчально-тренувальну роботу з футболістами та керує командою під час матчів.
УЄФА	– Союз Європейських Футбольних Асоціацій.
Учасник матчу	– Футболіст та/або будь-який офіційний представник клубу, якого внесено до рапорту арбітра.
ФІФА	– Міжнародна Федерація Футбольних Асоціацій.
Флеш-інтерв'ю	– коротке інтерв'ю для Офіційного мовника з головним тренером та з одним із футболістів команди, яка брала участь у матчі.
Форс-мажор	– надзвичайна, непереборна і непередбачувана за даних умов сила, яку неможливо передбачити та запобігти їй, і яка не залежить від волі та дій фізичних і/або юридичних осіб. Форс-мажор є обставиною, що звільняє від відповідальності за повне або часткове невиконання зобов'язань.

Футболіст	– спортсмен, який у складі команди бере участь у навчально-тренувальному процесі та змаганнях з футболу.
Футболіст, підготовлений у регіональній федерації	– футболіст, який, незалежно від його громадянства чи віку, був зареєстрований у структурі клубу або інших клубів чи ДЮСЗ, що належать до тієї самої регіональної федерації футболу, що і клуб, який його реєструє, впродовж терміну, безперервного чи ні, що дорівнює трьом повним сезонам (тобто, починаючи з першого офіційного матчу національного чемпіонату і завершуючи останнім офіційним матчем національного чемпіонату) чи 36 місяцям.
Футболіст-легіонер	– спортсмен, який має чинний контракт із професіональним футбольним клубом, та який, відповідно до Положень застосування Статуту ФІФА, не має права виступати за національні збірні команди України.
ФФУ	– Громадська спілка «Федерація футболу України».
Чемпіонат України серед команд першої ліги	– Всеукраїнські змагання з футболу серед команд клубів першої ліги .
Чемпіонат України серед команд другої ліги	– Всеукраїнські змагання з футболу серед команд клубів другої ліги.

Примітка: термини, які відносяться до фізичних осіб, використовуються до обох статей. Усі назви та визначення можуть використовуватися як в однині, так і множині, в усіх різновидах футболу.

I. Загальні положення

Стаття 1. Мета і завдання Регламенту

1. Метою Регламенту є визначення принципів організації та проведення змагань з футболу серед команд професіональних футбольних клубів під егідою Громадської спілки «Федерація футболу України» та Об'єднання футбольних клубів «Професіональна футбольна ліга України», а також порядку, норм і правил відносин між суб'єктами професіонального футболу на основі створення системи прав, обов'язків і відповідальності юридичних та фізичних осіб.
2. Завданням Регламенту є впровадження механізму (порядку):
  - 2.1. організації та проведення змагань відповідно до вимог законодавства, статутних і регламентних документів ФІФА, УЄФА, ФФУ та ПФЛ.
  - 2.2. методичного супроводу та управління в процесі організації та проведення змагань.

Стаття 2. Мета і завдання змагань

1. Метою змагань є популяризація та підвищення престижу професіонального футболу в Україні, забезпечення необхідного рівня майстерності футболістів на основі вдосконалення змагань з футболу для успішного виступу клубних та збірних команд України в міжнародних змаганнях.
2. Завданнями змагань є:
  - 2.1. Забезпечити розвиток професіонального футболу в Україні.
  - 2.2. Визначати чемпіонів (переможців), призерів та розподіл місць інших команд у турнірних таблицях за підсумками змагань.
  - 2.3. Сприяти підвищенню рівня майстерності українських футболістів у змаганнях.
  - 2.4. Створити сучасні умови для підготовки футболістів до збірних команд України та успішного виступу клубних команд у національних та міжнародних змаганнях.
  - 2.5. Вжити заходів для створення комфортних умов та безпеки для учасників змагань і глядачів під час матчів.
  - 2.6. Створити умови для найбільш повного задоволення потреб глядачів під час змагань.
  - 2.7. Забезпечити умови для максимального збільшення популярності змагань.

Стаття 3. Нормативно-правова база

Нормативно-правовою базою Регламенту є:

- Господарський кодекс України.
- Кодекс законів про працю України.
- Закон України «Про колективні договори і угоди».
- Закон України «Про фізичну культуру і спорт».
- Закон України «Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів».
- Правила гри, затверджені Міжнародною Радою футбольних асоціацій.
- Статут ФІФА.
- Регламент ФІФА зі статусу і трансферу футболістів.
- Дисциплінарний Кодекс ФІФА.
- Статут УЄФА.
- Дисциплінарні правила УЄФА.
- Статут громадської спілки «Федерація футболу України».
- Процедурний Регламент ФФУ.
- Дисциплінарні правила ФФУ.
- Кодекс етики і чесної гри «Чесна гра – дисципліна і повага».
- Регламент з атестації футбольних клубів Професіональної футбольної ліги України
- Регламент ФФУ зі статусу і трансферу футболістів.
- Регламент інфраструктури стадіонів та заходів безпеки проведення змагань з футболу.
- Регламент проведення допінг-контролю у змаганнях з футболу серед команд професіональних клубів України.
- Медичний регламент Федерації футболу України.
- Постанова Кабінету Міністрів України від 18 грудня 1998 року № 2025 «Про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведеніх місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів».
- Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2012 р. № 341 «Про затвердження Порядку організації робіт із забезпечення громадського порядку та громадської безпеки під час проведення футбольних матчів».
- Правила поведінки глядачів на стадіонах під час відвідування футбольних матчів.
- Галузева угода між ПФЛ і Всеукраїнською профспілкою «Футбол України» на 2017 – 2022 рр.
- Договір про організацію та проведення Всеукраїнських змагань серед

команд Об'єднання футбольних клубів «Професіональна футбольна ліга України» спортивного сезону 2017/18.

- Статут Об'єднання футбольних клубів «Професіональна футбольна ліга України».

Стаття 4. Загальне та безпосереднє управління змаганнями

1. Відповідно до Закону України «Про фізичну культуру і спорт», виключне право на загальне керівництво і контроль за організацією та проведенням змагань належить ФФУ.
2. Безпосередня організація та проведення змагань покладається на ПФЛ згідно з Договором про організацію і проведення Всеукраїнських змагань серед команд клубів Об'єднання футбольних клубів «Професіональна футбольна ліга України» спортивного сезону 2017/18.
3. Оперативний контроль за організацією та проведенням змагань здійснює Адміністрація, повноваження якої визначені Статутом ПФЛ.

II. Організація та проведення змагань

Стаття 5. Система проведення змагань

1. Змаганнями серед команд клубів ПФЛ є: чемпіонат України серед команд клубів першої ліги, чемпіонат України серед команд клубів другої ліги.
2. Чемпіонат України серед команд клубів першої ліги сезону 2017/18 проводиться в 2 (два) кола – «осінь-весна» за круговою системою – по одному матчу на своєму полі та на полі суперника з кожною з команд ліги.
3. Команди клубів другої ліги розподіляються на 2 (дві) групи («А» і «Б») за територіальним принципом. Чемпіонат України серед команд клубів другої ліги сезону 2017/18 проводиться в 3 (три) кола – «осінь-весна» за круговою системою:
  - а) Перші два кола – по одному матчу на своєму полі та на полі суперника з кожною з команд ліги.
  - б) Третє коло – по одному матчу з кожною з команд ліги, розподіл матчів на своєму полі та на полі суперника – в залежності від місця, зайнятого за підсумками перших двох кіл.
4. Клуб, що бере участь у чемпіонаті, зобов'язаний брати участь у розіграші Кубка України.

Стаття 6. Календар змагань

1. Проект плану-календаря змагань, розроблений Адміністрацією, надсилається клубам для узгодження, після чого надається Раді ліг та Виконавчому комітету ФФУ для затвердження в установленому статутними нормами порядку.
2. У проекті плану-календаря змагань вказуються базові дні проведення матчів туру. Рамками туру вважаються день напередодні базового дня туру, базовий день туру, а також наступний день після базового дня туру.
3. Календар змагань визначається шляхом жеребкування, що проводиться на основі рейтингу команд клубів ПФЛ перед початком сезону.
4. Календар другого кола змагань є повторенням календаря першого кола, при цьому змінюються господарі поля.
5. Матчі проводяться на стадіонах команд, вказаних у календарі змагань першими.
6. Часовий проміжок між двома офіційними матчами команди клубу (включаючи матчі Кубка України) повинен складати не менше 2 (двох) календарних днів.
7. Команди-господарі поля можуть звернутися до Адміністрації для встановлення дати проведення “домашнього” матчу на 1 (один) день раніше або пізніше базового дня туру. Звернення подається у письмовій

формі не пізніше, ніж за 12 (дванадцять) календарних днів до базового дня туру.

8. Дати проведення та час початку матчів першої ліги відносно базового дня туру визначає Адміністрація не пізніше, ніж за 12 (дванадцять) календарних днів до базового дня туру. Час початку погоджується з клубами. Рішення Адміністрації є остаточним.
9. Дати проведення матчів другої ліги відносно базового дня туру визначає Адміністрація не пізніше, ніж за 12 (дванадцять) календарних днів до базового дня туру. Рішення Адміністрації є остаточним.
10. Дату і час початку матчів за участю команд першої ліги, які заплановані для телевізійної трансляції, визначає Офіційний мовник шляхом надсилання до Адміністрації офіційного листа не пізніше, ніж за 21 (дванадцять один) календарний день до базового дня відповідного туру.
11. Місце проведення матчів першої ліги, які не заплановані для телевізійної трансляції, визначає клуб-господар поля та офіційно повідомляє про це Адміністрацію і клуб гостей не пізніше, ніж за 5 (п'ять) календарних днів до дати проведення матчу.
12. Час початку і місце проведення матчів другої ліги визначає клуб-господар поля та офіційно повідомляє про це Адміністрацію і клуб гостей не пізніше, ніж за 5 (п'ять) календарних днів до дати проведення матчу.
13. Матчі останніх двох турів чемпіонатів проводяться в один день і одночасно. Дату та час початку матчів визначає Адміністрація. Рішення є остаточним.
14. Матчі останніх двох турів чемпіонатів, результати яких не можуть безпосередньо вплинути на результати інших матчів і турнірне становище інших команд, можуть проводитися в інші дати в рамках відповідних турів та/або час виключно за наявності поважних причин та згоди обох клубів. Дату та час початку таких матчів визначає Адміністрація.
15. Матчі змагань дозволяється розпочинати не раніше 12:00 і не пізніше 20:30 год. Матчі за участю команд першої ліги, заплановані для телевізійної трансляції, дозволяється розпочинати не раніше 12:00 і не пізніше 21:30 год.

Стаття 7. Перенесення матчів

1. Перенесення матчу на інший день за рамками туру допускається у випадках:
  - а) форс-мажорних обставин;
  - б) відрядження чотирьох і більше футболістів однієї з команд – учасниць матчу до національної, молодіжної або юнацьких збірних команд;
  - в) організації прямої телетрансляції матчу.
2. Рішення про перенесення матчу у випадках, передбачених частиною а) п. 1 цієї статті, приймається Адміністрацією.

3. Рішення про перенесення матчу у випадках, передбачених частиною б) п. 1 цієї статті, приймається Адміністрацією. При цьому нова дата проведення матчу визначається з урахуванням термінів повернення футболістів з відряджень до збірних команд, а також вимог п. 10 ст. 6 цього Регламенту.
4. Рішення про перенесення матчу у випадках, передбачених частиною в) п. 1 цієї статті, приймається Адміністрацією у порядку, визначеному п. 8 та п.9 ст. 6 цього Регламенту.
5. Команди-учасники змагання на Кубок України мають право на зміну дати проведення матчу чемпіонату в рамках відповідного туру, якщо цей тур чемпіонату проходить напередодні (або після) поточного матчу Кубка України. Рішення про зміну дати проведення матчу у цьому випадку ухвалює Адміністрація на підставі письмового звернення клубу, направленого до ПФЛ не пізніше, ніж за 12 (дванадцять) календарних днів до матчу.
6. Дату проведення матчу може бути змінено в рамках відповідного туру у випадку, якщо на цьому ж стадіоні у цей же день міжнародним календарем матчів ФФУ або календарем змагань ПЛ передбачено проведення іншого матчу за участю збірної команди України або команди ПЛ цього ж клубу. Рішення про зміну дати проведення матчу у цьому випадку ухвалює Адміністрація на підставі письмового звернення ФФУ або клубу ПЛ, направленого до ПФЛ не пізніше, ніж за 12 (дванадцять) календарних днів до дати проведення матчу.
7. Зміна дати проведення матчу у випадках, не передбачених Регламентом, можлива лише за наявності поважних причин та згоди обох клубів. Рішення про зміну дати проведення матчу у таких випадках ухвалює Адміністрація.
8. Про ухвалене рішення Адміністрація сповіщає клуби, маркетингового партнера (телекомпанію) та відповідні комітети ФФУ.
9. Не допускається зміна дати проведення та/або часу початку матчу пізніше, ніж за 10 (десять) днів до встановленої Адміністрацією дати (за винятком випадків, передбачених частиною а) п. 1 цієї статті).

Стаття 8. Визначення місць команд у турнірній таблиці

1. За перемогу у матчах чемпіонату команді нараховується три очки, за нічию – одне очко, за поразку очки не нараховуються.
2. Місця команд у чемпіонаті визначаються за такими показниками, отриманими в усіх матчах:
  - а) більша кількість набраних очок;
  - б) краща різниця забитих і пропущених м'ячів;
  - в) більша кількість забитих м'ячів.

3. У випадку рівності показників, вказаних в п. 2 цієї статті, у двох і більше команд, перевагу отримують команди, які у матчах з усіма конкурентами мають кращі показники:
  - а) більша кількість набраних очок;
  - б) краща різниця забитих і пропущених м'ячів;
  - в) більша кількість забитих м'ячів;
4. За рівності показників, вказаних в п. 3 цієї статті, у команд, які за підсумками чемпіонату зайняли місця нижче третього, їх місця визначаються жеребкуванням.
5. Чемпіон України та «срібний» призер чемпіонату України серед команд клубів другої ліги визначається у матчі(-ах) між командами, які посіли перші місця у підсумковій турнірній таблиці груп «А» і «Б». Рішення щодо формату визначення чемпіона другої ліги приймає Рада ліг.

Стаття 9. Переход команд із ліги в лігу за підсумками змагань

1. Клуб Прем'єр-ліги, команда якого за підсумками змагального сезону посіла 12 місце, переходить до першої ліги за умови дотримання ним вимог цього Регламенту та наявності відповідного атестата.
2. Клуб, команда якого посіла перше місце у підсумковій турнірній таблиці змагань першої ліги, переходить до Прем'єр-ліги за умови дотримання ним вимог Регламенту Прем'єр-ліги та наявності атестата, який надає право участі у змаганнях серед команд клубів Прем'єр-ліги. Якщо відповідний клуб не має інших команд-учасниць змагань, такий клуб припиняє членство в ПФЛ.
3. Команда, що посіла 11 місце в Прем'єр-лізі, та команда, що посіла 2 місце у чемпіонаті першої ліги, беруть участь в етапі плей-офф за право участі в Чемпіонаті України серед команд клубів ПЛ сезону 2018/19. Етап плей-офф складається з двох матчів, по одному на полі кожної з команд-учасниць. Господар поля визначається шляхом жеребкування.
4. Команда, що посіла 10 місце в Прем'єр-лізі, та команда, що посіла 3 місце у чемпіонаті першої ліги, беруть участь в етапі плей-офф за право участі в Чемпіонаті України серед команд клубів ПЛ сезону 2018/19. Етап плей-офф складається з двох матчів, по одному на полі кожної з команд-учасниць. Господар поля визначається шляхом жеребкування.
5. Команди першої ліги, що посіли п'ятнадцяте, шістнадцяте, сімнадцяте та вісімнадцяте місце, переходят до другої ліги.
6. Команди другої ліги, що посіли перше та друге місце в турнірній таблиці груп «А» і «Б», переходят до першої ліги за умови дотримання ними

вимог цього Регламенту та наявності атестата, який надає право участі у змаганнях серед команд клубів першої ліги.

7. У випадку, якщо клуб першої ліги, команда якого отримала право на переход до ПЛ за підсумками сезону, відмовляється від включення до складу учасників ПЛ, право на це отримує клуб, команда якого посіла наступне місце у підсумковій турнірній таблиці змагань першої ліги, за умови, що відповідний клуб має атестат на право участі у змаганнях серед команд клубів Прем'єр-ліги.
8. У випадку, якщо клуб другої ліги, команда якого отримала право на переход до першої ліги за підсумками сезону, відмовляється від переходу або у відповідного клубу немає атестата, який надає право участі у змаганнях серед команд клубів першої ліги, право на переход до першої ліги отримує команда, що посіла у підсумковій таблиці наступне місце, за умови, що відповідний клуб має атестат на право участі у змаганнях серед команд клубів першої ліги.
9. В одній лізі не дозволяється виступати кільком командам одного клубу.
10. У випадку, коли друга команда клубу отримала право на підвищення у ранзі, яке підпадає під обмеження, встановлене п. 9 цієї статті, вона поступається цим правом команді, що посіла у підсумковій таблиці наступне після неї місце, клуб якої має відповідний атестат.
11. Клуби, команди яких посіли останнє місце у підсумковій турнірній таблиці груп «А» і «Б» другої ліги, залишають змагання ПФЛ. Якщо відповідні клуби не мають інших команд-учасниць змагань, такі клуби припиняють членство в ПФЛ.
12. У випадку, якщо протягом сезону кількість команд першої ліги зменшується на одну внаслідок зняття зі змагань команди, яка посіла у першій лізі місце вище шістнадцятого, або будь-якої команди ПЛ, до другої ліги переходят команди, які посіли сімнадцяте та вісімнадцяте місця у першій лізі. Склад учасників етапу плей-офф визначає Рада ліг
13. У випадку, якщо протягом сезону кількість команд першої ліги зменшується на дві внаслідок зняття зі змагань команд(-и), яка(-и) посіла(-и) у першій лізі місце(-я) вище шістнадцятого, та/або будь-яких(-ої) команд(-и) ПЛ, до другої ліги переходить команда, яка посіла вісімнадцяте місця у першій лізі. Склад учасників етапу плей-офф визначає Рада ліг.
14. У випадку, якщо протягом сезону кількість команд першої ліги зменшується на три внаслідок зняття зі змагань команд(-и), яка(-и) посіла(-и) у першій лізі місце(-я) вище шістнадцятого, та/або будь-яких(-ої) команд(-и) ПЛ, до другої ліги не переходить жодна команда. Склад учасників плей-офф визначає Рада ліг.
15. В інших випадках рішення щодо переходу команд із ліги в лігу приймає Рада ліг. Обов'язковими умовами при цьому залишаються дотримання

командами спортивного принципу та наявність у клубів відповідних атестатів.

Стаття 10. Виключення команди зі змагань

1. Якщо команда, яка є єдиною в клубі, повторно не з'явилається на матч без поважної причини, КДК ФФУ, за наслідками розгляду справи, може зняти її зі змагань. У такому випадку Рада ліг виключає клуб зі складу ПФЛ.
2. Якщо клуб має декілька команд і одна з них повторно не з'явилається на матч без поважної причини, КДК ФФУ, за наслідками розгляду справи, може виключити її зі змагань, а до клубу застосувати дисциплінарні санкції.
3. Команда(-и) клубу, що вийшов або виключений зі складу ПФЛ відповідно до ст. 10 Статуту ПФЛ, автоматично виключається(-ються) зі змагань з моменту ухвалення Радою ліг відповідного рішення.
4. Залишок суми заявкового грошового внеску клубу, команду(-и) якого виключено зі змагань, не повертається.
5. Якщо команда, яку виключено зі змагань, провела половину і більше матчів, її зараховуються технічні поразки (– : +) в матчах, які залишились, а командам-суперницям зараховуються технічні перемоги (+ : –), якщо менше половини матчів – результати анулюються. При цьому індивідуальна статистика та дисциплінарні санкції учасників матчу не анулюються.
6. Футболістам клубу(-ів), виключеного(-их) зі змагань, надається статус «вільних агентів» без компенсації.

Стаття 11. Нагородження

1. Нагородження переможців та призерів змагань проводять ФФУ та ПФЛ.
2. Клуби-переможці та призери чемпіонатів не пізніше, ніж за 10 (десять) календарних днів до дати нагородження, надають до ФФУ списки осіб для нагородження відповідно до заявкових листів команд.
3. Команда першої ліги, що посіла перше місце, нагороджується перехідним призом ПФЛ, дипломом та вимпелом ФФУ. Команди першої ліги, що посіли друге та третє місця нагороджується дипломами та вимпелами ФФУ. Футболісти та офіційні представники команд, що посіли перше, друге та третє місця, нагороджуються відповідно золотими, срібними та бронзовими медалями.
4. Команда другої ліги, що посіла перше місце, нагороджується перехідним призом ПФЛ, дипломом та вимпелом ФФУ. Команди другої ліги, що посіли друге та третє місця нагороджуються дипломами та вимпелами ФФУ. Футболісти та офіційні представники команд, що посіли перше, друге та

третє місця, нагороджуються відповідно золотими, срібними та бронзовими медалями.

5. Максимальна кількість футболістів та офіційних представників команди, які нагороджуються відповідними нагородами, становить 40 осіб. Виготовлення додаткових комплектів нагород не передбачено.
6. За результатами опитування клубів першої ліги визначаються лауреати сезону в номінаціях «Найкращий тренер», «Найкращий футболіст», які разом з командою-переможцем конкурсу «Чесна гра» та найкращим бомбардиром першої ліги нагороджуються призами ПФЛ.
7. За результатами опитування клубів другої ліги визначаються лауреати сезону в номінаціях «Найкращий тренер», «Найкращий футболіст», які разом з командою-переможцем конкурсу «Чесна гра» та найкращим бомбардиром другої ліги нагороджуються призами ПФЛ.
8. Найкращий бомбардир визначається за найбільшою кількістю м'ячів, забитих у всіх матчах чемпіонату відповідної ліги. У разі рівності забитих м'ячів найкращий бомбардир визначається по послідовно за такими показниками:
  - 8.1. за найменшою кількістю проведених матчів;
  - 8.2. за найменшою кількістю м'ячів, забитих з 11-метрових ударів;
  - 8.3. за найменшою кількістю хвилин, проведених на полі.

III. Учасники змагань

Стаття 12. Учасники змагань. Обов'язкові вимоги

1. У змаганнях серед команд клубів ПФЛ мають право брати участь тільки команди професіональних клубів, що входять до складу ПФЛ, які:
  - а) отримали атестат ФФУ на право участі у змаганнях;
  - б) взяли зобов'язання виконувати статутні та регламентні норми і рішення ФІФА, УЄФА, ФФУ, ПФЛ;
  - в) своєчасно сплачують внески та здійснюють інші обов'язкові платежі в установленому порядку та у визначені терміни.
2. У змаганнях сезону 2017/18 років беруть участь:
  - а) перша ліга – 18 команд;
  - б) друга ліга: група «А» – 12 команд, група «Б» – 12 команд.
3. Склад учасників змагань затверджує Рада ліг за поданням Адміністрації.
4. Жодна юридична і/або фізична особа не може володіти або керувати, у тому числі через третіх осіб, більш ніж одним клубом, що бере участь у змаганнях, і здійснювати контроль за їхньою діяльністю.
5. Найменування команди повинне містити повне або скорочене найменування клубу. Рішення щодо найменування команди ухвалює вищий орган управління клубом.
6. Клуб зобов'язаний мати на правах власності, платного (оренда) або безоплатного користування та використовувати протягом змагального сезону:
  - а) стадіон, який відповідає вимогам відповідних документів ФФУ, ПФЛ та внесений до «Реєстру стадіонів ФФУ»;
  - б) навчально-тренувальну базу з футбольним полем/ полями, медико-реабілітаційним приміщенням, а також спальний корпус або готель.
7. Штат клубу першої ліги повинен бути укомплектований фахівцями відповідно до вимог Регламенту з атестації футбольних клубів Професіональної футбольної ліги України.
8. Головний тренер команди клубу першої ліги повинен мати чинну тренерську А ліцензію УЄФА, або на момент заяви розпочати навчання на курсах професіональної освіти згідно з «Програмою УЄФА по навчанню тренерів» для отримання такого диплома.
9. Помічник головного тренера команди клубу першої ліги повинен мати документи, які підтверджують його кваліфікацію - щонайменше тренерську В ліцензію УЄФА.
10. Головний тренер команди клубу другої ліги повинен мати чинну тренерську В ліцензію УЄФА або на момент заяви розпочати навчання на

курсах професіональної освіти згідно з «Програмою УЄФА по навчанню тренерів» для отримання такого диплома.

11. Помічник головного тренера команди клубу другої ліги повинен мати документи, які підтверджують його кваліфікацію - щонайменше тренерську В ліцензію УЄФА.
12. Тренер з фізичної підготовки та тренер воротарів команди клубу першої, другої ліг повинен мати документи, які підтверджують його кваліфікацію - щонайменше тренерську С ліцензію УЄФА.
13. До клубу, в команді якого посада головного тренера протягом більш ніж 60 (шістдесяти) календарних днів не зайнята особою, яка має відповідну кваліфікацію (ліцензію), застосовуються дисциплінарні санкції.
14. Клуби, які входять до складу ПФЛ, зобов'язані забезпечити безумовну участь всіх своїх команд у чемпіонаті України серед команд першої або другої ліги до кінця відповідного спортивного сезону. У разі, якщо під час спортивного сезону одна із команд клубу достроково припиняє участь у чемпіонаті (виключається зі змагань), то такий клуб позбавляється права допуску цієї команди до змагань наступного сезону.
15. Клуб зобов'язаний утримувати та фінансувати власний або на договірних засадах ДЮСЗ.
16. Згідно з Регламентом з атестації футбольних клубів Професіональної футбольної ліги України клуб зобов'язаний фінансувати юнацькі команди із забезпеченням цілорічного навчально-тренувального процесу та участі у змаганнях:
  - а) перша ліга – щонайменше три юнацькі команди віком від U-10 до U-19;
  - б) друга ліга – щонайменше дві юнацькі команди віком від U-10 до U-19.
17. Клуби першої ліги зобов'язані забезпечити участь команд ДЮСЗ у змаганнях під егідою ДЮФЛУ відповідно до Регламенту всеукраїнських змагань з футболу серед дитячо-юнацьких команд.
18. Клуби другої ліги зобов'язані забезпечити участь команд ДЮСЗ у регіональних змаганнях або у змаганнях під егідою ДЮФЛУ відповідно до Регламенту всеукраїнських змагань з футболу серед дитячо-юнацьких команд.
19. Клуб зобов'язаний мати власний сайт в мережі Інтернет та нести відповідальність за будь-яку інформацію, розміщену на ньому. Права на сайт та доменне ім'я (символьну адресу) належать клубу. Мінімальні вимоги до сайтів клубів визначає Адміністрація.
20. Клуби, які входять до складу ПФЛ, зобов'язані безумовно дотримуватись та виконувати норми Медичного регламенту ФФУ.
21. Клуб зобов'язаний мати на кожного футболіста Особисту медичну книжку футболіста.

22. При трансфері футболіста, у тому числі на правах оренди, колишній клуб зобов'язаний передати новому клубу Особисту медичну книжку футболіста.
23. Питання щодо суми компенсації за підготовку футболіста або трансферних розрахунків регулюються Регламентом ФФУ зі статусу і трансферу футболістів.

Стаття 13. Фінансові умови

1. Клуб зобов'язаний нести всі фінансові витрати, пов'язані з участю його команди (команд) у змаганнях.
2. До заяви команди на участь у змаганнях кожен клуб повинен надати до ПФЛ письмові гарантії наявності достатнього фінансування своєї діяльності протягом спортивного сезону. Цей документ повинен бути оформленний на офіційному бланку клубу, містити реквізити, печатку клубу та підписи офіційної особи, яка має відповідні повноваження, а також головного бухгалтера клубу. У випадку порушення наданих гарантій офіційна особа клубу, яка підписала такий гарантійний лист, несе відповідальність, передбачену Дисциплінарними правилами ФФУ.
3. Витрати винагороди за арбітраж, спостереження арбітражу та забезпечення безпеки матчів чемпіонатів України з футболу серед команд клубів першої – другої ліг та компенсацію витрат на проїзд до місця проведення цих матчів і в зворотному напрямку здійснює ФФУ. Витрати на харчування і проживання у готелі спостерігача арбітражу, офіцера безпеки ФФУ (якщо такого призначено на матч) та арбітрів компенсує клуб-господар поля згідно з наданими підтверджуючими документами.
4. Аматорський клуб, який отримує членство в ПФЛ, до заяви команди на участь у змаганнях повинен перерахувати на р/р ПФЛ вступний грошовий внесок у розмірі 25 000 грн., а також річний заявковий грошовий внесок у повному обсязі. У разі невиконання цих умов клуб не допускається до змагань.
5. Для відшкодування витрат, пов'язаних із проведенням чемпіонатів України з футболу серед команд клубів першої-другої ліг, а також на утримання та розвиток ПФЛ встановлюються наступні розміри та терміни сплати клубами ПФЛ річних заявкових грошових внесків:
  - Перша ліга – 141 400 грн., до заяви команди на участь у змаганнях.
  - Друга ліга – 70 700 грн., до заяви команди на участь у змаганнях.
6. Заявкові грошові внески перераховуються на р/р ПФЛ за такими реквізитами:

Об'єднання футбольних клубів «Професіональна футбольна ліга України», код ЄДРПОУ 24089944, р/р 26006962498135 в ПАТ «ПУМБ», МФО 334851.

7. Виплату винагороди за арбітраж, спостереження арбітражу та забезпечення безпеки домашніх матчів команд клубів ПФЛ в Кубку України та компенсацію витрат на проїзд до місця проведення цих матчів і в зворотному напрямку здійснює ФФУ. Витрати на харчування і проживання у готелі спостерігача арбітражу, офіцера безпеки ФФУ (якщо такого призначено на матч) та арбітрів компенсує клуб-господар поля згідно з наданими підтверджуючими документами.
8. Якщо матч не відбувся з вини одного з клубів, ФФУ здійснює виплату винагород за арбітраж, спостереження арбітражу та забезпечення безпеки як за виконану роботу, а також компенсує витрати на проїзд до місця проведення цих матчів і в зворотному напрямку за умови, що спостерігач арбітражу, офіцер безпеки ФФУ і арбітри прибули на місце проведення матчу. Витрати на харчування, проживання у готелі спостерігача арбітражу, офіцера безпеки ФФУ (якщо такого призначено на матч) та арбітрів компенсує клуб, з вини якого не відбувся матч, згідно з наданими підтверджуючими документами.
9. Якщо матч не відбувся у зв'язку з форс-мажорними обставинами, ФФУ компенсує витрати на проїзд до місця проведення матчу і в зворотному напрямку спостерігачу арбітражу, офіцеру безпеки ФФУ та арбітрам, які прибули на місце проведення матчу. Витрати на харчування, проживання у готелі спостерігача арбітражу, офіцера безпеки ФФУ (якщо такого призначено на матч) та арбітрів компенсує клуб-господар поля згідно з наданими підтверджуючими документами.
10. У разі якщо впродовж сезону команда клубу ПФЛ виключається зі змагань, розміри заявкових грошових внесків інших команд відповідної ліги можуть бути зменшені за рішенням Ради ліг у зв'язку зі зменшенням кількості матчів, що залишилися.
11. У разі виникнення впродовж сезону форс-мажорних обставин або створення загрози зриву змагань через різке і суттєве погіршення економічних умов в країні, Рада ліг має право прийняти рішення про зміну розмірів заявкових грошових внесків.

Стаття 14. Використання комерційних прав

1. Відповідно до ст. 45 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» та ст. 47 Статуту ФФУ усі права, пов'язані з національними змаганнями, належать ФФУ. ФФУ уповноважує ПФЛ проводити організацію змагань серед команд клубів першої та другої ліг та передає комерційні права на ці змагання згідно з Договором про організацію і проведення

Всеукраїнських змагань серед команд Об'єднання футбольних клубів «Професіональна футбольна ліга України» спортивного сезону 2017/18.

2. Клуби надають ПФЛ та залученій ТБ-компанії(-ям) ексклюзивне право виробляти трансляцію (пряму чи в записі) матчів чемпіонату серед команд клубів першої та другої ліг на загальнонаціональних телевізійних каналах. Для забезпечення цієї ексклюзивності клуб повинен докласти всіх можливих зусиль для обмеження доступу до місця проведення змагань осіб, що мають при собі пристрій для здійснення аудіо- та відеозапису. ТБ-компанії для зйомки матчів змагань залучає ПФЛ або маркетинговий партнер ПФЛ, відповідне рішення затверджує Рада ліг.
3. ПФЛ здійснює централізовану реалізацію комерційних прав. ПФЛ рішенням Ради ліг може призначати маркетингового партнера для реалізації комерційних прав.
4. ПФЛ має право самостійно (за узгодженням із клубами) використовувати символіку клубів (емблеми, гімни тощо), фото- і відеоматеріали зображенням футболістів та офіційних представників клубів.
5. Клуби несуть перед ПФЛ (маркетинговим партнером ПФЛ) наступні обов'язки щодо представлення спонсорів (партнерів) ПФЛ:
  - 5.1. Представлення спонсорів на стадіонах під час футбольних матчів:
    - 5.1.1. Розміщення банеру з композит-лого змагань та банерів спонсорів (до 16 шт.) на рекламних конструкціях згідно з Додатком № 3 до цього Регламенту.
    - 5.1.2. Оголошення диктором під час матчу тексту з інформацією про спонсорів (до 4 разів).
    - 5.1.3. Розміщення композит-лого змагань та банерів спонсорів на конструкціях у зонах прес-конференцій та/або флеш-інтерв'ю.
    - 5.1.4. Розміщення банерів з логотипом спонсорів на лавах запасних.
    - 5.1.5. Брендування спонсорського сектору (30–70 крісел).
    - 5.1.6. Надання спонсорам можливості організовувати PR-акції під час проведення матчів.
    - 5.1.7. Надання спонсорам права на участь у післяматчевих та інших прес-конференціях, що проводять клуби.
  - 5.2. Розміщення нашивки з композит-лого змагань на ігровій формі футболістів.
  - 5.3. Розміщення банерів з логотипом спонсорів на офіційних сайтах клубів, розміщення композит-лого змагань у прес-релізах та новинах клубів.
  - 5.4. Представлення спонсора у поліграфічній продукції клубів: на квитках, афішах, програмках, клубних виданнях.
6. ПФЛ або маркетинговий партнер ПФЛ кожного сезону виплачує клубам винагороду за участь у централізованій реалізації комерційних прав. Розмір винагороди розраховується за формулою:

Винагорода = A / K, де

A – загальна сума коштів, отримана ПФЛ від спонсорів (партнерів) за винятком податків, витрат на виконання спонсорських угод та винагороди маркетингового партнера ПФЛ;

K – кількість клубів, залучених для виконання спонсорських угод.

Якщо розмір винагороди не перевищує розміру річного заявкового грошового внеску за участь у змаганнях, виплата винагороди за участь у реалізації комерційних прав може здійснюватися шляхом відповідного зменшення розміру заявкового внеску на наступний сезон.

7. ПФЛ або маркетинговий партнер ПФЛ не пізніше, ніж за 7 (сім) календарних днів до початку змагань, надає клубам рекламні банери спонсорів (партнерів) ПФЛ розміром 6x0,9 м або 6x1,0 м для розміщення на рекламних конструкціях стадіону згідно з Додатком № 3 до цього Регламенту.
8. Клуб відповідає за установку рекламних банерів спонсорів (партнерів) ПФЛ не пізніше, ніж за 5 (п'ять) годин до початку кожного матчу. Клуб також відповідає за демонтаж рекламних банерів після закінчення матчу та за їхнє зберігання протягом сезону.
9. Клуб відповідає за якісне, надійне та естетичне розміщення рекламних банерів на всіх рекламних конструкціях протягом усього матчу.
10. Клуб першої ліги повинен протягом 3 (трьох) календарних днів після закінчення кожного «домашнього» матчу надати до Адміністрації примірники виготовленої до матчу офіційної поліграфічної продукції (необхідна кількість примірників повідомляється клубу додатково).

До переліку офіційної поліграфічної продукції входять:

- офіційна програмка матчу;
- афіша матчу;
- квиток на матч.

11. Клуб першої ліги зобов'язаний не пізніше 24 годин після закінчення кожного «домашнього» матчу надіслати на електронну адресу photo@pfl.ua фото, на яких відображена реклама спонсорів (партнерів) змагань ПФЛ (на рекламних конструкціях, захисних навісах над місцями для офіційних осіб клубів і запасних футболістів та рекламні банери, що розміщаються за спинами учасників післяматчової прес-конференції), а також не менше двох фото з епізодами матчу, на яких присутні футболісти обох команд.
12. Клуб має право відмовитися від виконання всіх або частки обов'язків щодо представлення спонсорів (партнерів) ПФЛ, якщо клуб має раніше укладений договір з іншим партнером (спонсором), який містить вимоги щодо ексклюзивності його представлення, що унеможливлюють виконання обов'язків перед спонсором (партнером) ПФЛ.

13. У випадку, якщо ПФЛ або маркетинговий партнер ПФЛ у визначений термін не надає клубам банери спонсорів (партнерів) ПФЛ для заповнення всіх рекламних конструкцій, визначених у Додатку № 3 до цього Регламенту, вільні рекламні конструкції можуть використовуватися для розміщення банерів спонсорів (партнерів) клубів.
14. У випадку порушення клубом своїх обов'язків, передбачених п. 5 цієї статті, за рішенням Ради ліг він може бути позбавлений винагороди, передбаченої п. 6 цієї статті.

Стаття 15. Місця проведення матчів

1. Матчі проводяться на стадіонах, заявлених клубом під час атестації на відповідний змагальний сезон. Стадіон повинен бути класифікований ФФУ за категоріями не нижче 1 (для другої ліги) та 2 (для першої ліги), відповідати вимогам цього Регламенту, Регламенту інфраструктури стадіонів та заходів безпеки проведення змагань з футболу ФФУ, а також бути внесений до «Реєстру стадіонів ФФУ» (Додаток №5).
2. Основний стадіон, на якому проводяться домашні матчі команди клубу, повинен знаходитися на тій самій адміністративній території, на якій зареєстрований клуб.
3. Проведення матчу на резервному стадіоні, заявленому клубом, дозволяється тільки у випадку, коли використання основного стадіону не можливе з мотивованих причин.
4. У разі виникнення форс-мажорних обставин, пов'язаних із погодними умовами або іншими об'єктивними причинами, дозволено проведення матчів на інших стадіонах, за рішенням Адміністрації із повідомленням Комітету з питань стадіонів та безпеки проведення змагань ФФУ. При цьому проведення на одному стадіоні двох і більше матчів змагань в один день забороняється.
5. Проведення матчів на стадіонах, що не внесені до «Реєстру стадіонів ФФУ» або не відповідають вимогам цього Регламенту та/або Регламенту інфраструктури стадіонів та заходів безпеки проведення змагань з футболу, заборонено.
6. Якщо клуб орендує стадіон та/або НТБ, термін закінчення оренди повинен бути не раніше закінчення поточного сезону.
7. Прийом стадіонів відповідно до встановлених вимог проводиться державною комісією з контролю за станом спортивних споруд не рідше, ніж один раз на рік, та не пізніше, ніж за 14 (четирнадцять) днів до початку змагань.
8. У разі необхідності проведення перевірки якості футбольних полів стадіонів Адміністрація створює відповідну комісію за участю фахівців Комітету ФФУ з питань стадіонів та безпеки проведення змагань. За

висновками такої комісії Адміністрація приймає рішення щодо можливості проведення матчів на цих стадіонах. Члени комісії також здійснюють методичний супровід та контроль процесу підготовки футбольних полів стадіонів, які були ними перевірені.

9. На стадіонах при проведенні спортивних заходів повинні забезпечуватися безпека життя і здоров'я учасників змагань і глядачів, а також збереження їх майна та дотримуватися: санітарно-гігієнічних норм, вимоги пожежної безпеки, електро- і вибухонебезпеки, екологічної безпеки, по забезпечення правопорядку і суспільної безпеки та ін.
10. Використання тимчасових трибун заборонено.
11. На стадіоні повинні бути передбачені покажчики, призначені для глядачів. Покажчики повинні бути розміщені на підступах до стадіону, довкола нього і на самому стадіоні, їх показувати напрямок до різних секторів.
12. На стадіоні повинна бути щонайменше одна торговельна точка з продажу їжі та напоїв. Торговельні точки не повинні розташовуватися в місцях, де черги можуть перешкоджати вільному проходу глядачів.
13. Прохід глядачів на стадіон повинен здійснюватися тільки при наявності квитків з обов'язковим оглядом обслуговуючим персоналом або працівниками правоохоронних органів.
14. Футбольне поле повинно:
  - а) відповідати вимогам Правил гри;
  - б) мати **рівний** суцільний трав'яний або штучний покрив;
  - в) мати мінімальні розміри: для першої ліги – 105x68 м, для другої ліги – 100x60 м.
15. Матч може бути зіграний на полі зі штучним покриттям при наступних умовах:
  - на ігрому полі встановлений штучний газон, який має сертифікат якості виробника,
  - стадіон внесено до реєстру стадіонів, на яких дозволено проводити матчі.
16. Клуб господар поля зобов'язаний перед початком матчу вжити ряд заходів для підготовки газону футбольного поля, а саме: стрижка, полив, укатка газону.
17. Стадіон, на якому проводяться матчі, повинен мати:
  - 17.1. Футбольне поле з розміткою, воротами та необхідним обладнанням.
  - 17.2. Трибуни з індивідуальними місцями для глядачів місткістю не менше, ніж:
    - а) для першої ліги – 1500 місць;
    - б) для другої ліги – 200 місць.
  - 17.3. Електричне табло.

- 17.4. Замкнуту систему відеоспостереження, а також систему сповіщення.
  - 17.5. Захисні навіси над місцями офіційних представників клубу та запасних гравців місткістю не менше тринадцяти чоловік у межах технічного майданчика, які не повинні обмежувати глядачам огляд футбольного поля.
  - 17.6. Додаткові стільці для технічного персоналу команди – не більше п'яти.
  - 17.7. Захисний навіс над місцем четвертого арбітра.
  - 17.8. Обладнане приміщення для проведення прес-конференцій та для першої ліги обладнане місце для проведення флеш-інтерв'ю з головним тренером та футболістами.
  - 17.9. Обладнання для проведення відеотрансляцій матчу в мережі Інтернет (для клубів першої ліги).
  - 17.10. Спеціально обладнані місця (ложу) для журналістів.
  - 17.11. Спеціально відведені місця для інвалідів, у тому числі на інвалідних візках, із розрахунку не менше 3 на 1000 місць (з відповідними під'їзними шляхами та обладнаними пунктами харчування та гігієни).
  - 17.12. Спеціально відведені місця для запрошених осіб (ложа VIP).
  - 17.13. Спеціально відведені місця для ветеранів футболу.
  - 17.14. Спеціально відведені місця для представників ФФУ, ПФЛ, що мають відповідне посвідчення ФФУ, ПФЛ або регіональної федерації футболу.
  - 17.15. Спеціально відведений сектор (сектори) для розміщення глядачів клубу гостей місткістю не менше 5 (п'яти) відсотків від загальної кількості місць з окремими входами/виходами, пунктом(-ами) харчування, санітарно-гігієнічними приміщеннями (туалетами). Цей сектор (сектори) повинен бути конструктивно або тимчасово обладнаним відповідними засобами, що унеможливлюють переміщення глядачів до інших секторів та/або ігрової зони, наприклад, парканами або турнікетами достатньої висоти, міцності та безпечності.
  - 17.16. Для проведення матчів у вечірній час на стадіоні має бути встановлено штучне освітлення (мінімум 800 люкс), а також аварійне освітлення, яке забезпечує необхідне освітлення у разі відмовлення систем електропостачання.
  - 17.17. Пункт першої медичної допомоги для глядачів.
  - 17.18. Приміщення контролю за стадіоном, що забезпечує загальний огляд стадіону по внутрішньому і зовнішньому периметрах.
18. На стадіоні та прилеглій території до, під час та після матчу забороняється:
- 18.1. Продаж алкогольних напоїв (крім пива).

- 18.2. Продаж будь-яких напоїв у скляній тарі.
- 18.3. Реклама тютюнових компаній.
- 18.4. Куріння на трибунах, у технічній зоні, ігровій зоні та адміністративних приміщеннях.
- 18.5. Агітація, реклама, оголошення політичної спрямованості та різного роду політичні дії.
- 18.6. Використання піротехнічних засобів.
- 18.7. Використання символіки Червоного Хреста та Червоного Півмісяця без отримання відповідного дозволу.
- 18.8. Пропаганда та прояви у будь-яких формах ідей расизму, ксенофобії, нацизму, неонацизму тощо.
- 18.9. Проникнення глядачів до ігрової зони.
- 18.10. Використання лазерних, світлових пристроїв, а також іншого обладнання, яке може завадити проведенню матчу.

Стаття 16. Статус футболіста, тренера, лікаря та масажиста

1. Футболіст, який бере участь у змаганнях під егідою ФФУ, має статус аматора або професіонала.
2. Статус футболіста, тренера, лікаря та масажиста визначено у Регламенті ФФУ зі статусу і трансферу футболістів.

Стаття 17. Оформлення заявкової документації та заяви на участь у змаганнях

1. Для участі у змаганнях клуб повинен надати до Адміністрації необхідну заявкову документацію та сплатити внески у розмірі та строки, встановлені цим Регламентом.
2. Заявка команд проводиться згідно з графіком, затвердженим Адміністрацією.
3. Команда, клуб якої має заборгованість перед ФФУ, регіональними федераціями футболу, ПФЛ або клубами, до заяви не допускається.
4. Команда, що не надала заявкову документацію відповідно до вимог цієї статті, до заяви не допускається.
5. Подання заявкових документів електронною поштою дозволяється тільки за наступних умов:
  - 5.1. Копії документів з відповідними підписами і печатками передаються в кольоровому зображення у форматі PDF.

- 5.2. Копії відповідних документів пересилаються за допомогою корпоративної електронної пошти ПФЛ.
- 5.3. Оригінали відповідних документів повинні бути доставлені до Адміністрації не пізніше, ніж за 5 (п'яти) робочих днів від дати їх пересилання електронною поштою.
6. У разі невиконання будь-якої з умов, наведених в пп. 5.1.-5.3. цієї статті, прийняття заявкових документів від клубу припиняється до усунення допущених порушень.
7. Не пізніше, ніж за 5 (п'ять) календарних днів до заявкового періоду, клуб повинен надати до Адміністрації:
  - 7.1. копії громадянських паспортів та довідок про присвоєння ідентифікаційного номера офіційних представників та футболістів (для футболістів віком до 16 (шістнадцяти) років – свідоцства про народження);
  - 7.2. портретні кольорові фотографії (у форматі jpg) кожного футболіста та офіційного представника в офіційному екіпіруванні клубу на електронному носії (компакт-диск або USB-накопичувач). При цьому розмір фото повинен становити 35*45 мм (360*470 pixels), фон – світлий однорідний. Не допускається ефект «червоних очей».
8. Для заявики офіційних представників команд клубу використовується відповідний заявковий лист, до якого вноситься не більше 15 (п'ятнадцяти) прізвищ. Офіційним представникам команд клубу, внесеним до заявкового листа, вдається Посвідчення участника змагань.
9. Для реєстрації та заявики футболістів-професіоналів на участь у змаганнях ФФУ встановлює два заявкові періоди на змагальний сезон 2017/18:
  - 9.1. перший – з 01 липня по 01 вересня 2017 р.;
  - 9.2. другий – з 31 січня по 02 березня 2018 р.
10. Заявковий лист команди складається із Списку А, Списку Б та Списку В.
11. Протягом сезону кількість футболістів у Списку А заявкового листа команди на участь у змаганнях не може перевищувати 25 (двадцять п'ять).
12. До Списку А заявкового листа команди першої ліги обов'язково вносяться не менше 4 (четирьох) футболістів, підготовлених у регіональній федерації.
13. До Списку А заявкового листа команди другої ліги обов'язково вносяться не менше 5 (п'яти) футболістів, підготовлених у регіональній федерації.
14. Якщо клуб не включає до Списку А заявкового листа команди необхідної мінімальної кількості футболістів, підготовлених у регіональній федерації, то Список А відповідно скорочується.
15. До заявкового листа команди другої ліги може вноситися не більше 3 (трьох) футболістів-легіонерів.

16. До Списків А, Б та В заявкового листа можуть бути внесені тільки футболісти, які на момент заяви досягли 15-річного віку.
17. До Списку Б заявкового листа команди може вноситися необмежена кількість футболістів 1996 року народження та молодших.
18. До списку В заявкового листа команди може вноситися необмежена кількість молодих футболістів віком від 15 до 18 років включно, які уклали з клубом Договір на спортивну підготовку відповідно до Правила ФФУ стосовно захисту футболістів, підготовлених у структурі клубу (Додаток № 2 до цього Регламенту).
19. У заявкових листах команд першої та другої ліг обов'язково зазначаються постійні номери футболістів (від першого до дев'яносто дев'ятого).
20. Клуб може змінити номер футболіста один раз протягом змагального сезону після письмового звернення до Адміністрації.
21. У заявковому листі прізвище, ім'я та по батькові футболіста повинні відповідати паспортним даним футболіста. Якщо футболіст виступатиме під псевдонімом, він вписується в дужках після прізвища, ім'я та по батькові.
22. Заявковий лист команди підписується керівником клубу, головним тренером, спортивним лікарем та завіряється печатками клубу, лікувального диспансеру або іншого спеціалізованого медичного закладу фізкультурно-спортивної спрямованості.
23. Разом із заявковим листом до Адміністрації **надаються обов'язково:**
  - 23.1. Угоди клубу та/або дирекції стадіону із закладами МОЗ України, службами ДСНС України з мінімальним терміном дії до кінця поточного календарного року.
  - 23.2. Оригінали контрактів або договорів на спортивну підготовку з усіма додатками футболістів, контракти з усіма додатками тренерів та офіційних представників, зарахованих до штату клубу, завірені печаткою клубу, у трьох примірниках:
    - 23.2.1. перший примірник повертається клубу;
    - 23.2.2. другий примірник клуб зобов'язаний видати працівникові;
    - 23.2.3. третій примірник залишається в ПФЛ для обліку.
  - 23.3. У разі, якщо контракти або договори на спортивну підготовку футболістів зареєстровані Адміністрацією раніше, їх повторне надання не обов'язкове.
  - 23.4. Копії трудових книжок футболістів, тренерів та інших фахівців, зарахованих до штату клубу, з відповідним записом про прийняття на роботу до клубу.
  - 23.5. Трансферні контракти (у трьох примірниках), у тому числі на правах оренди.

- 23.6. Паспорти футболістів, видані ФФУ.
- 23.7. Копії ліцензій тренерів відповідної категорії.
- 23.8. Копії відповідних сертифікатів Міністерства охорони здоров'я України за спеціальністю «Спортивний лікар» та «Спеціаліст зі спортивного масажу» спортивних лікарів та масажистів команд.
- 23.9. Кольорова фотографія команди в ігровій формі та кольорові фотографії усіх комплектів ігрової форми (у форматі jpg) на електронному носії (компакт-диск або USB-накопичувач).
- 23.10. Лист/и-підтвердження від ДЮСЗ (професіонального/аматорського клубу), за які був заявлений футболіст до укладання професіонального контракту, за підписами їх керівників про отримання компенсації за підготовку футболіста чи відсутність фінансових претензій, або документи, що підтверджують факт сплати клубом компенсації за підготовку футболіста ДЮСЗ (професіональному/аматорському клубу).
- 23.11. Договір з медичним закладом про медичне обслуговування футболістів.
- 23.12. Копію договору зі страховою компанією про страхування футболістів, тренерів та інших фахівців, які внесені до заявкового листа клубів, від нещасного випадку під час спортивної діяльності з мінімальною сумою страхового покриття 5 000 грн. на одну особу. До договору має бути прикладений список всіх застрахованих осіб, завірений печатками клубу та страхової компанії. Список оновлюється перед осінньою та весняною частинами змагань, а також під час заявики нових футболістів впродовж змагань.
- 23.13. Копія Атестату на право участі клубу в змаганнях сезону 2017/18.
- 23.14. Стратегію забезпечення громадського порядку та громадської безпеки стадіону (нововнюється раз в три роки).
- 23.15. Документи, що засвідчують право власності (користування) стадіоном, на якому команда клубу буде проводити матчі або договір про оренду основного та резервного(-их) стадіонів, включених до реєстру ФФУ.
- 23.16. «Акт (сертифікат) державної комісії з контролю за станом спортивних споруд» (для основного та резервного стадіонів). Для стадіонів, на яких проводяться офіційні матчі, вказаний акт оновлюється один раз на рік.
- 24.Документи, надані при заявлі іноземними мовами, мають буде перекладені українською мовою та завірені нотаріально (документи російською мовою перекладу не потребують).
- 25.Разом із заявковим листом до Адміністрації **надаються при вступі до ПФЛ та у разі внесення змін або доповнень:**

- 25.1. Копії установчих документів клубу: Статут, Копію витягу з Єдиного державного реєстру підприємств, установ та організацій України. Дата видачі Витягу про включення до Єдиного державного реєстру підприємств, установ та організацій України не повинна перевищувати один місяць.
- 25.2. Довідка про юридичну адресу, банківські реквізити клубу, адресу стадіону, спортивної бази, номери телефонів, факсу, адресу електронної пошти та web-адресу офіційного сайту.
- 25.3. Список керівного складу клубу – президент, генеральний директор, та ін., які мають право підпису фінансових і розпорядчих документів, контрактів (із зразками підписів відповідних осіб).
- 25.4. Документи, що засвідчують право власності (користування) стадіоном, на якому команда клубу буде проводити матчі або договір про оренду основного та резервного(-их) стадіонів, включених до реєстру ФФУ.
- 25.5. «Акт (сертифікат) державної комісії з контролю за станом спортивних споруд». Для стадіонів, на яких проводяться офіційні матчі, вказаний акт оновлюється один раз на рік.
- 25.6. Історична довідка клубу.
- 25.7. Документи, що підтверджують наявність власного ДЮСЗ або договори про спільну діяльність з іншими ДЮСЗ.
- 25.8. Письмова декларація клубу про безумовне виконання статей 3, 7, 8, 50–55 Статуту ФФУ та визнання виключної юрисдикції Спортивного арбітражного суду в м. Лозанна (Швейцарія) (надається при першій заявці на участь команди у змаганнях серед професіональних клубів).
- 25.9. Письмова декларація про визнання вимог Регламенту проведення допінг-контролю у змаганнях з футболу серед команд професіональних клубів України (надається при першій заявці на участь у змаганнях серед команд професіональних клубів).
- 25.10. Колективний договір, укладений між адміністрацією клубу та профспілковою організацією або іншим представницьким органом трудового колективу клубу, зареєстрований відповідно до вимог законодавства (надається до Всеукраїнської профспілки «Футбол України»).
- 25.11. Логотип (емблема) клубу (у форматі Adobe Illustrator / CorelDRAW та jpg) на електронному носії (компакт-диск або USB-накопичувач).
26. Прізвище футболіста, який не має Паспорта футболіста, не може бути внесене до рапорту арбітра.
27. Прізвище офіційного представника команди клубу, який не має Посвідчення участника змагань, не може бути внесене до рапорту арбітра.

28. Тренер, який не має контракту з клубом, а також відповідного диплому та ліцензії або не розпочав навчання на освітніх курсах УЄФА для одержання відповідного диплому (ліцензії), не може бути внесений до заявкового листа та перебувати в технічній зоні під час матчу.
29. Спортивний лікар та/або масажист, які не мають контракту з клубом, а також відповідного сертифікату або не розпочали навчання на освітніх курсах для одержання відповідного сертифікату, не можуть бути внесені до заявкового листа та перебувати в технічній зоні під час матчу.
30. Від заявка футболістів, керівного та тренерського складу клубу здійснюється Адміністрацією впродовж сезону згідно з офіційним листом за підписом уповноваженого працівника клубу та завіреного печаткою клубу із обов'язковим зазначенням підстав від заявки.
31. Якщо у змаганнях ПФЛ беруть участь дві команди одного клубу, то мінімальна кількість футболістів, заявлених за кожну команду, складає 15 (п'ятнадцять) осіб.
32. Протягом сезону за кожну команду першої, другої ліг має бути заявлено мінімум 15 (п'ятнадцять) футболістів.
33. Клуб несе відповідальність за правильність оформлення контракту (договору на спортивну підготовку) з футболістом, тренером або іншим фахівцем.
34. Адміністрація має право відмовити у заявці футболістів та тренерського складу клубу у разі виявлення порушень при оформленні заявкової документації, в тому числі при невиконанні мінімальних вимог до стандартного контракту футболіста-професіонала при його укладанні.
35. Клуб зобов'язаний видати і несе відповідальність за надання футболістам, тренерам та іншим фахівцям, зарахованим до штату клубу, примірника контракту (договору на спортивну підготовку) з клубом із усіма додатками, які є його невід'ємною частиною, після реєстрації цього документу в ПФЛ. За невидачу зазначених документів до клубу застосовуються дисциплінарні санкції у порядку, передбаченому Дисциплінарними правилами ФФУ.
36. Клуб несе відповідальність за збереження зареєстрованих у ПФЛ власних примірників контрактів (договорів на спортивну підготовку) та всіх додатків, які є невід'ємною частиною цих документів, укладених із футболістами, тренерами, іншими фахівцями, зарахованими до штату клубу.
37. Контракт, договір на спортивну підготовку або трансферний контракт футболіста клуб повинен надати ПФЛ для обліку протягом 15 (п'ятнадцяти) календарних днів з дати його укладання.
38. У випадку досрочового розірвання контракту (договору на спортивну підготовку) або зміни строку його дії, або його призупинення у разі переходу футболіста в інший клуб на правах оренди клуб зобов'язаний не

пізніше 15 (п'ятнадцяти) календарних днів письмово повідомити про це ПФЛ та надати відповідні підтверджуючі документи для обліку, а саме додаткову угоду до контракту за підписами обох сторін. У разі порушення клубом встановленого терміну питання розглядає Комітет з питань статусу і трансферів футболістів.

39. За кожного футболіста-легіонера, прізвище якого вперше внесено до заявкового листа, клуб зобов'язаний сплатити грошовий внесок у сумі 150 000 грн. на р/р ГС «Федерації футболу України» № 2600521742 у ПАТ «ПУМБ» м. Київ, код ЄДРПОУ 14279566 МФО 334851, із позначкою «На розвиток дитячо-юнацького футболу»:

- 39.1. До здійснення заявики футболіста-легіонера у відповідній лізі при першій його реєстрації у Базі даних ФФУ.
- 39.2. У разі, коли футболіст, який зареєстрований та заявлений за клуб як громадянин України, змінив національну асоціацію відповідно до положень Статуту ФІФА або приймав участь у матчі національної збірної команди іншої асоціації-члена ФІФА, що призвело до автоматичної зміни статусу на футболіст-легіонер.

40. Клуб зобов'язаний повідомляти ФФУ та ПФЛ щодо викликів футболістів, зареєстрованих за клуб у Базі даних ФФУ як громадянин України, від інших асоціацій-членів ФІФА протягом 15 днів з моменту отримання відповідного виклику.

- 40.1. У разі не надання відповідної інформації щодо виклику футболістів, зареєстрованих за клуб у Базі даних ФФУ як громадянин України від інших асоціацій-членів ФІФА, ФФУ може застосувати до клубу дисциплінарні санкції у відповідності до Дисциплінарних правил ФФУ.
- 40.2. При всіх наступних переходах такого футболіста-легіонера оплата не проводиться.

41. У разі зміни будь-якої інформації в заявковій документації, наданій до ПФЛ, клуб повинен повідомити про це Адміністрацію у 5-денний термін.

Стаття 18. Допуск аматорської команди до участі у змаганнях команд другої ліги

1. До участі у чемпіонаті України серед команд клубів другої ліги сезону 2017/18 допускаються команди лише за таких умов:
  - 1.1. Команда брала участь у чемпіонаті України серед аматорських команд протягом повного сезону 2017/18, при цьому посівши за результатами чемпіонату місце не нижче восьмого.
  - 1.2. Клуб отримав відповідний атестат.

2. У випадку наявності більшої кількості претендентів на участь у чемпіонаті України серед команд клубів другої ліги сезону 2018/19 до змагань допускається команда, яка зайняла вище місце у чемпіонаті України з футболу серед аматорських команд останнього спортивного сезону.

Стаття 19. Зміна назви клубу, команди

1. Назва клубу може бути змінена після закінчення поточного змагального сезону та до початку нового змагального сезону, а також до прийняття рішення про видачу Атестату на право участі у змаганнях на новий змагальний сезон Атестаційним комітетом ФФУ.
2. Клуб, який змінив назву, направляє до Адміністрації офіційне подання та відповідні документи.
3. Рішення Адміністрації про зміну назви клубу затверджується Радою ліг.
4. Клуби, які входять до складу ПФЛ мають право змінити назву команди один раз протягом сезону. Рішення про зміну назви команди ухвалюється вищим органом управління клубу та затверджується Адміністрацією ПФЛ за умови виконання пункту 6 статті 12.

Стаття 20. Реорганізація (зміна організаційно-правової форми) клубу

1. Реорганізація (зміна організаційно-правової форми) клубу здійснюється відповідно до законодавства України, з обов'язковим дотриманням вимог Статутів ФФУ, ПФЛ, Регламенту з атестації футбольних клубів Професіональної футбольної ліги України, а також з урахуванням «Правила трьох років» УЄФА.
2. Атестат про відповідність клубу вимогам Регламенту з атестації футбольних клубів Професіональної футбольної ліги України, який надає право участі в змаганнях, не може бути переданий будь-якій іншій юридичній особі.
3. Клуб, який змінює організаційно-правову форму, повинен надати до Адміністрації:
  - а) письмову заяву про виключення зі складу ПФЛ та надання членства новому клубу;
  - б) протокол засідання вищого органу управління про зміну організаційно-правової форми клубу;
  - в) нотаріально засвідчені копії установчих документів.

4. Клуб, який претендує на отримання членства в ПФЛ у відповідності до п. 1 цієї статті, надає відповідне клопотання, до якого додаються:
  - 4.1. Протокол засідання вищого органу управління щодо отримання членства в ПФЛ.
  - 4.2. Нотаріально засвідчені копії установчих документів.
  - 4.3. Письмові зобов'язання участника змагань щодо виконання статутних і регламентних документів, рішень ФФУ та ПФЛ, а також прийняття на себе:
    - а) всіх боргів правопопередника;
    - б) зобов'язань за трудовими договорами (контрактами) правопопередника перед футболістами, тренерами, іншими працівниками клубу.
5. Адміністрація має право вимагати надання додаткової інформації щодо діяльності нового клубу-учасника змагань.
6. Тільки за умови дотримання вимог п. 4 цієї статті новий клуб отримує право на участь у змаганнях, компенсацію за підготовку футболістів, а також на всі інші активи, належні попередньому участнику змагань на підставі укладених ним договорів у межах спортивної діяльності під егідою ПФЛ.
7. Надані клубом до ПФЛ документи щодо реорганізації (zmіни організаційно-правової форми) розглядає Адміністрація, рішення якої затверджує Рада ліг.

IV. Організація матчу

Стаття 21. Обов'язки клубу-господаря поля

1. Забезпечення громадського порядку та громадської безпеки.
  - 1.1. Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2012 року № 341 клуб-господар (стадіон) повинен мати наступні **документи про готовність стадіону до матчу**:
    - 1.1.1. Стратегію забезпечення громадського порядку та громадської безпеки стадіону, яка переглядається не рідше одного разу на три роки.
    - 1.1.2. Акт про відповідність стадіону встановленим нормам, який складається щороку за участі представників місцевого органу виконавчої влади, органів Міністерства внутрішніх справ та органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки.
    - 1.1.3. План забезпечення громадського порядку та громадської безпеки футбольного матчу, розроблений перед футбольним матчем клубом-господарем (стадіоном) за участю суб'єктів забезпечення громадського порядку та громадської безпеки.
    - 1.1.4. Протокол про можливість проведення на стадіоні футбольного матчу, який підписується за результатами оперативно-технічного огляду цієї споруди представниками всіх суб'єктів забезпечення громадського порядку та громадської безпеки перед кожним матчем.
    - 1.1.5. Правила поведінки глядачів на стадіоні, затверджені у встановленому порядку.
    - 1.1.6. Правила пожежної безпеки (інструкцію з пожежної безпеки на стадіоні), порядок надання медичної допомоги постраждалим особам, евакуації осіб у разі виникнення надзвичайної ситуації або пожежі.
  - 1.2. Підготовка стадіону та футбольного поля до матчу.
    - 1.2.1. Клуб-господар повинен забезпечити відповідність стадіону критеріям, визначеним у Законі України «Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів», у цьому Регламенті, Регламенті інфраструктури стадіонів та заходів безпеки проведення змагань, а також в інших документах ФІФА, УЄФА, ФФУ та ПФЛ.
    - 1.2.2. Клуб-господар повинен забезпечити наявність автомобіля(-ів) пожежної безпеки та карети(-т) швидкої допомоги за термін часу, який встановлено організатором, виходячи із кожного

конкретного матчу, але не пізніше однієї години до початку, узгодивши їхнє розташування зі спостерігачем арбітражу ФФУ та (у випадку телетрансляції) представником офіційного мовника матчу.

1.3. Заходи із взаємодії з іншими суб'єктами забезпечення громадського порядку та громадської безпеки.

1.3.1. Клуб-господар несе відповідальність за своєчасне (не пізніше, як за тиждень до початку матчу) інформування органів Міністерства внутрішніх справ, підрозділів ДСНС, органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки, місцевої державної адміністрації, органу місцевого самоврядування про день і час проведення матчу, кількість проданих квитків та очікувану кількість глядачів, зокрема команди гостей.

1.3.2. Клуб-господар несе відповідальність за дії всіх глядачів на стадіоні під час матчу (у тому числі за пронесення на територію стадіону та використання глядачами будь-яких заборонених предметів) окрім випадків псування майна та/або скандування заборонених або образливих вигуків глядачами клубу гостей.

1.3.3. Служба безпеки футбольного клубу (стадіону) відповідає за здійснення заходів безпеки під час проведення футбольного матчу та визначає відповідальну за здійснення таких заходів особу (далі – керівника служби безпеки), на яку покладаються функції загального керівництва обслуговуючим персоналом. Керівник служби безпеки безпосередньо взаємодіє з керівниками органів Міністерства внутрішніх справ, територіальних органів та підрозділів ДСНС, органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки.

У день, що передує футбольному матчу, керівник служби безпеки футбольного клубу (стадіону) проводить інструктаж зі стюардами та іншим обслуговуючим персоналом, залученим до забезпечення громадського порядку та громадської безпеки, з метою його ознайомлення з планом спортивної споруди та відпрацювання порядку дій у разі виникнення надзвичайної ситуації або пожежі, здійснення заходів щодо припинення неправомірних дій глядачів.

1.3.4. Клуб першої ліги – організатор футбольного матчу зобов'язаний не раніше 10:00 години ранку, однак не менш як за чотири години до його початку провести **нараду** з представниками Федерації, футбольних клубів, оператора спортивної споруди, органів Міністерства внутрішніх справ, територіальних органів та підрозділів МНС, органів Держтехногенбезпеки, інших залучених до забезпечення

громадського порядку та громадської безпеки органів (далі - залучені органи), під час якої уточнюються завдання всіх суб'єктів забезпечення громадського порядку та громадської безпеки і залучених органів, визначається порядок взаємодії в разі виникнення надзвичайної ситуації або пожежі.

Для взаємодії сил і засобів, що залучаються до забезпечення громадського порядку та громадської безпеки під час проведення футбольного матчу клубом-господарем створюється **координаційний штаб** у складі представників:

- служби безпеки клубу (стадіону);
- оператора спортивної споруди;
- органів Міністерства внутрішніх справ;
- СБУ та Управління Державної охорони (якщо заплановано участь посадових та інших осіб, щодо яких здійснюється державна охорона);
- підрозділу ДСНС;
- органу державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки;
- місцевої держадміністрації;
- органу місцевого самоврядування;
- органу охорони здоров'я та інших осіб.

Утворена з числа представників усіх суб'єктів забезпечення громадського порядку та громадської безпеки робоча **комісія** проводить не пізніше, ніж за чотири години до початку футбольного матчу (залежно від його характеру, погодних та інших умов, що можуть вплинути на забезпечення безпеки учасників матчу, глядачів та інших осіб), оперативно-технічний огляд спортивної споруди та прилеглої до неї території, перевірку стану підготовки обслуговуючого персоналу.

- 1.3.5. Клуб-господар зобов'язаний забезпечити належну підготовку обслуговуючого персоналу та його необхідну кількість для виконання допоміжних функцій із забезпечення громадського порядку та громадської безпеки, дотримання правил пожежної безпеки, надання глядачам допомоги в пошуку місць, зазначених у квитках, проведення огляду глядачів та їх речей з метою недопущення пронесення заборонених предметів і речовин на територію стадіону.
- 1.3.6. Клуб-господар повинен через представників органів правопорядку забезпечити безпеку офіційним особам матчу, команді гостей у готелі, під час виїздів (повернення) на тренування та матч, а також забезпечити безпеку арбітрів та спостерігача арбітражу й унеможливити присутність сторонніх

осіб у кімнаті арбітрів. Крім арбітрів, у ній мають право перебувати тільки спостерігач арбітражу та особи, запрошені для виконання обов'язків, пов'язаних із проведенням матчу.

- 1.3.7. У разі проведення телевізійної трансляції клуб-господар поля зобов'язаний забезпечити охорону обладнання офіційного мовника в зоні ПТС, чаші та приміщеннях стадіону (у тому числі унеможливити доступ сторонніх осіб) із моменту прибуття Офіційного мовника на стадіон і до моменту від'їзду.
  - 1.3.8. Клуб-господар несе відповіальність за забезпечення громадського порядку та громадської безпеки на території спортивної споруди, її трибунах, а органи Міністерства внутрішніх справ – на території, прилеглій до спортивної споруди, на шляхах евакуації та в громадських місцях населеного пункту, у якому проводиться футбольний матч, якщо інше не узгоджено сторонами або якщо іншого не вимагає характер змагання або перебіг подій під час його проведення.
  - 1.3.9. Не пізніше, ніж за чотири години до початку футбольного матчу, залежно від ступеня ризику та інших обставин суб'єкти забезпечення громадського порядку та громадської безпеки в межах своїх повноважень, визначених законодавством, розпочинають здійснювати заходи щодо забезпечення охорони громадського порядку та громадської безпеки на спортивній споруді та прилеглій до неї території.
  - 1.3.10. У разі неможливості припинення силами служби безпеки футбольного клубу та обслуговуючим персоналом протиправних дій глядачів на території стадіону керівник служби безпеки футбольного клубу надає письмове звернення до уповноваженого працівника органу Міністерства внутрішніх справ, який здійснює загальне керівництво нарядами міліції, про необхідність введення міліції на територію стадіону, у тому числі безпосередньо на трибуни (зразок – див. *Додаток № 6 до цього Регламенту*).
- 1.4. Продаж квитків та робота з глядачами.
    - 1.4.1. Вартість квитків для відвідування матчів визначає клуб-господар поля.
    - 1.4.2. Порядок розповсюдження квитків на футбольний матч повинен погоджуватися з органом Міністерства внутрішніх справ, на території обслуговування якого відбудеться матч.
    - 1.4.3. Відповіальність за розповсюдження квитків несе клуб-господар поля. Відповіальність за розповсюдження квитків у

сектор глядачів гостей несе клуб гостей (у разі наявності офіційної заявки).

- 1.4.4. Клуб-господар поля зобов'язаний безкоштовно надати ФФУ та/або ПФЛ необхідну кількість квитків на трибуни та в ложу для почесних гостей (VIP), а також місця для паркування автомобілів відповідно до письмової заявки ФФУ та/або ПФЛ, наданої не пізніше, ніж за 5 (п'ять) календарних днів до початку матчу.
- 1.4.5. Клуб-господар поля зобов'язаний безкоштовно надати клубу гостей, згідно з поданою письмовою заявкою, не менше 5 (п'яти) відсотків місць у ложі для почесних гостей (VIP).
- 1.4.6. Керівництво клубу-господаря (стадіону) повинно самостійно визначити правила продажу квитків, особливо кількість квитків, яка може бути продана одній особі «в одні руки». Як правило, продаж більше 5 (п'яти) квитків одній особі можливий лише за пред'явленням документа, що засвідчує особу.
- 1.4.7. На квитку на футбольний матч друкуються назва змагання, назви команд-учасниць, назва стадіону, дата проведення і час початку матчу, чітке позначення розташування (сектор, ряд, номер) місця, ціна, логотипи титульного та офіційного(-их) партнера(-ів) (спонсорів) ПФЛ, а також план спортивної споруди та секторів, витяг із правил поведінки глядачів, відомості про процедуру перевірки їх дотримання. Квиток повинен бути захищений від підроблення.
- 1.4.8. Використання перепусток на футбольний матч заборонено.
- 1.4.9. У разі надання будь-якій організації, установі, іншим клубам або асоціаціям 10 (десяти) відсотків або більше від загальної кількості квитків, які передані для продажу, назва такої організації, установи, клубу або асоціації повинна бути проштампована на лицевій стороні квитка з метою швидкого встановлення розповсюджувача квитків і сприяння процесу розділення глядачів.
- 1.4.10. У разі наявності офіційної заявки клубу гостей щодо організованого виїзду своїх глядачів клуб-господар забезпечує для них:
  - спеціально відведеній сектор стадіону місткістю не менше 5 (п'яти) відсотків від загальної кількості місць із окремим входом та наявністю доступу до окремих санітарно-гігієнічних приміщень та пунктів харчування (гостинний сектор);
  - не пізніше, ніж за 7 (сім) календарних днів до матчу, надає клубу гостей квитки на гостинний сектор у межах встановленої для стадіону квоти;

- реалізація квитків на гостів сектор здійснюється виключно через клуб гостей. Клуб-господар має право самостійно реалізовувати (продажати) квитки на гостів сектор тільки у випадках, коли на матч не прибув жоден із глядачів клубу гостей;
- безпеку та охорону гостів сектору та недопущення на нього осіб без квитків;
- відеоспостереження гостів сектору таким чином, щоб мати можливість зафіксувати порушення, допущені глядачами клубу гостей. Відеозапис поведінки глядачів у гостівому секторі повинен давати змогу ідентифікувати особу порушника з метою визначення, чи є ця особа у переліку, наданому клубом гостей. Цей відеозапис клуб повинен зберігати не менше 15 (п'ятнадцяти) календарних днів і на вимогу ФФУ або ПФЛ надати протягом 48 (сорока восьми) годин.

- 1.4.11. Клуб гостей повинен забезпечити супровід своїх глядачів офіцером безпеки та співробітником по роботі з вболівальниками (далі – СРВ) клубу на виїзні матчі та несе повну відповідальність за їхні дії згідно з чинним Регламентом.
  - 1.4.12. Клуби зобов’язані проводити з глядачами відповідну виховну роботу щодо недопущення актів расизму, вандалізму, хуліганської поведінки до, під час та після матчів.
  - 1.4.13. Клуби відповідають за видання інформаційних бюлєтенів, організовують зустрічі глядачів із гравцями і тренерами футбольних команд, здійснюють інші заходи для налагодження доброзичливих стосунків між членами футбольних клубів, глядачами і обслуговуючим персоналом, залучають їх до заходів щодо забезпечення дотримання правил поведінки глядачів і правил пожежної безпеки, організовують поїздки на виїзні матчі, надають допомогу в разі виникнення надзвичайної ситуації або пожежі.
  - 1.4.14. Головною контактною особою для глядачів є СРВ клубу, який обов’язково повинен бути присутнім на відповідних нарадах із керівництвом клубу, вивчати всі проблеми, які виникають у середовищі глядачів і міжнародний досвід, а також спільно з офіцером безпеки клубу працювати в напрямі забезпечення безпеки і правопорядку на всіх матчах команди клубу, у тому числі – виїзних.
- 1.5. Допуск глядачів на стадіон.
- 1.5.1. Клуб-господар відповідає за здійснення заходів щодо недопущення на територію спортивної споруди глядачів, які:

- не мають відповідного квитка;
- відмовляються від огляду працівниками органів Міністерства внутрішніх справ, служби безпеки клубу (стадіону) або представниками обслуговуючого персоналу, порушують встановлені правилами поведінки глядачів обмеження щодо пронесення на територію спортивної споруди заборонених предметів і речовин;
- перебувають у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння;
- не досягли 14-річного віку і перебувають без супроводу дорослих;
- були виведені у встановленому законодавством порядку за межі спортивної споруди під час матчу.

1.5.2. За клубом-господарем залишається право самостійно ухвалювати рішення щодо недопущення на стадіон окремих осіб, які раніше порушували правила поведінки та дії яких несли загрозу безпеці та порядку на стадіоні.

1.5.3. Рішення про допуск глядачів клубу гостей на гостевий сектор приймається спільно з офіцером безпеки та/або СРВ клубу гостей і в його (їх) безпосередній присутності. Огляд цих глядачів стюардами клубу господаря проводиться також в присутності представника клубу гостей.

1.5.4. Якщо КДК ФФУ прийнято рішення щодо проведення матчу без глядачів, то право на його відвідування мають виключно наступні особи (згідно з акредитаціями та посвідченнями):

- учасники матчу (футболісти, тренерський штаб команд тощо);
- представники ФФУ, ПФЛ, штатні працівники стадіону та служби і особи, задіяні в забезпеченні громадського порядку та громадської безпеки;
- керівництво клубів граючих команд;
- представники ЗМІ;
- представники Офіційного мовника.

1.6. Клуб-господар повинен забезпечити:

1.6.1. Підняття на флагштоках стадіону Державного Прапора України, прапорів ФФУ та ПФЛ.

1.6.2. Надання для проведення матчу 8 (восьми) однакових футбольних м'ячів, що відповідають Правилам гри.

1.6.3. Присутність 10 (десяти) юних футболістів для повернення м'яча, що опинився за межами поля. Форма юних футболістів

повинна бути однаковою, відповідати погодним умовам і відрізнятися кольором від форми команд та арбітрів.

- 1.6.4. Перебування за воротами команд під час матчу тільки операторів Офіційного мовника, акредитованих фотокореспондентів, одягнутих в манишки з відповідними номерами, та юних футболістів, які подають м'ячі.
- 1.6.5. Закінчення поливу поля за 60 (шістдесят) хвилин до початку матчу. Здійснювати полив поля менш ніж за 60 (шістдесят) хвилин до початку матчу та/або впродовж перерви між таймами дозволяється тільки у разі згоди обох клубів та інформування спостерігача арбітражу ФФУ.
- 1.6.6. Оголошення складів граючих команд диктором стадіону.
- 1.6.7. Контроль за роботою електронного табло щодо заборони показу відео повторів під час проведення матчу, а саме:
  - епізодів, пов'язаних із порушеннями Правил гри, які можуть викликати негативну реакцію футболістів, офіційних представників, глядачів;
  - ситуацій, які призвели до бійки, а також самі бійки, у тому числі серед глядачів;
  - моментів, пов'язаних із нанесенням травм футболістам, офіційним особам, глядачам;
- 1.6.8. Зупинку відліку часу на інформаційному табло після закінчення сорок п'ятої, дев'яностої хвилин матчу, а також першої та другої п'ятнадцятихвилинок додаткового часу.

Стаття 22. Порядок прийому команди гостей

1. Клуб-господар поля повинен не пізніше, ніж за 5 (п'ять) календарних днів до проведення матчу (якщо він не запланований для телевізійної трансляції), визначити місце проведення і час його початку, а також колір форми (футболка, шорти, гетри) польових гравців і воротарів та письмово повідомити про це клуб гостей та ПФЛ.
2. Якщо клуб-господар поля не повідомляє письмово клуб гостей та ПФЛ щодо місця проведення і часу початку матчу, Рада ліг може прийняти рішення щодо місця проведення і часу початку матчу або щодо не проведення матчу та надання матеріалів КДК ФФУ для зарахування клубу-господарю поля технічної поразки (0:3) та застосування дисциплінарних санкцій. У цьому випадку клуб-господар поля також відшкодовує команді-суперниці витрати, пов'язані з проїздом, проживанням та харчуванням.
3. Клуб команди гостей повинен не пізніше, ніж за 5 (п'ять) календарних днів до початку матчу, письмово повідомити клуб-господар поля про:

- дату, час прибуття та кількісний склад делегації, у тому числі глядачів та VIP-персон (із зазначенням необхідної кількості квитків кожної категорії);
- колір форми (футболка, шорти, гетри) польових гравців і воротарів (з урахуванням п. 9 ст. 24 цього Регламенту);
- місце тимчасового перебування (готель), програму перебування та час проведення тренувань команди.

При цьому, клуб-господар поля повинен протягом 1 (одного) календарного дня з моменту отримання такого листа письмово погодити вказані в ньому питання з клубом команди гостей.

4. У разі несвоєчасного виконання вимог п. 3 цієї статті, претензії клубу-гостя не приймаються.
5. Офіційний представник клубу-господаря поля зобов'язаний у відповідності до листа клубу гостей зустріти команду гостей на в'їзді до населеного пункту, де проводитиметься матч, а якщо команда гостей прибуває до найближчого аеропорту (вокзалу), то на території цього аеропорту (вокзалу), та супроводжувати у порядку, передбаченому заздалегідь погодженою програмою перебування.
6. Клуб-господар поля несе відповіальність за безпеку офіційної делегації клубу гостей з моменту її прибуття до населеного пункту, де проводитиметься матч, протягом усього часу її перебування, залучаючи для цього відповідні служби.
7. Інформацію про приїзд глядачів клубу гостей клуб-господар зобов'язаний доводити до відома правоохоронних органів.
8. У разі ігнорування офіційними представниками команди-гостей пропозицій клубу-господаря поля щодо гарантій безпеки, у тому числі майнової, паркування автотранспортних засобів у не відведеніх для цього місцях, клуб-господар поля не несе відповіальності за завдані збитки.
9. Клуб-господар поля безкоштовно надає команді гостей:
  - а) для тренування - футбольне поле, на якому буде проводитися матч, з необхідним обладнанням, щонайменше один раз від 45 (сорока п'яти) до 60 (шістдесяти) хвилин. У випадку несприятливих погодних умов футбольне поле, на якому буде проводитися матч, надається тільки для випробування тривалістю не більше, ніж 15 (п'ятнадцять) хвилин. При цьому клуб-господар поля забезпечує команді гостей інше футбольне поле для проведення перед матчевого тренування;
  - б) на час проведення тренувань - футбольні м'ячі (не менше десяти штук) такої самої моделі і тієї самої фірми-виробника, які будуть використовуватися під час офіційного матчу;

- в) комфортабельний автобус для проїзду команди-гостей від вокзалу (аеропорту) до місця тимчасового перебування (готелю) і у зворотному напрямку, у дні тренувань і матчу – з місця тимчасового перебування (готелю) на стадіон і у зворотному напрямку;
- г) чай, каву, негазовану мінеральну воду на стадіоні в день матчу.

Стаття 23. Порядок прийому спостерігача арбітражу, офіцера безпеки ФФУ та арбітрів

1. Призначити офіційного представника з повноваженнями щодо зустрічі спостерігача арбітражу, офіцера безпеки ФФУ (якщо такого призначено на матч) та арбітрів, їхнього проживання, харчування і погодження програми перебування та безпеки.
2. Забезпечити спостерігачу арбітражу, офіцеру безпеки ФФУ та арбітрам проживання виключно окремо від команд учасників матчу.
3. Пінформувати про систему безпеки команд, їхнього майна та місця паркування автотранспортних засобів.
4. Надати спостерігачу арбітражу, офіцеру безпеки ФФУ та арбітрам автотранспортні засоби для їх обслуговування.
5. Надати спостерігачу арбітражу, офіцеру безпеки ФФУ та офіцеру допінг-служби місце, яке забезпечує комфортні умови для виконання своїх обов'язків під час матчу.
6. Забезпечити спостерігачу арбітражу телефонний та факсимільний зв'язок з ПФЛ для оперативної передачі інформації про підсумки матчу.
7. Забезпечити спостерігачу арбітражу на його вимогу перегляд відеозапису проведеного матчу одразу після його закінчення. У разі необхідності надати спостерігачу арбітражу відеозапис проведеного матчу на компакт-диску протягом 24 годин після його закінчення.

Стаття 24. Вимоги до ігрового екіпірування футболіста

1. Ігрове екіпірування футболіста складається з футболки, шортів, гетрів, щитків та взуття.
2. Кольори футболок, шортів та гетрів футболістів команд-суперниць не повинні збігатися.
3. Кольори футболок футболістів команд не повинні збігатися з кольорами футболок арбітрів.
4. Кольори футболок кожного воротаря повинні відрізнятися від кольорів футболок інших футболістів, арбітра та асистентів арбітра. Якщо кольори

футболок арбітра та асистентів арбітра співпадають з кольорами футболок воротарів, змінювати футболки повинні воротарі.

5. Футболка повинна мати короткі (до нижньої третини плеча) або довгі рукави.
6. Якщо під футболку з короткими рукавами одягнута футболка з довгими рукавами, кольори їх рукавів мають збігатися.
7. Термобілизна має бути однакового кольору з шортами. Вона не повинна досягати верхньої частини коліна.
8. Колір стрічки або аналогічного матеріалу для фіксації щитків повинен бути таким же, як і колір тієї частини гетрів, на яку вона наноситься.
9. У разі збігу у команд кольору ігрової форми при проведенні матчів змагань форму змінює команда гостей.
10. На футболці спереду повинна бути емблема клубу, а позаду номер. У футболістів команд першої ліги над номером українською мовою має бути вказано прізвище (псевдонім) футболіста. Висота букв – 7,5 см.
11. Емблему клубу дозволяється надрукувати, виткати або нашити у вигляді знака на будь-якому предметі комплекту форми:
  - а) на футболці – максимальна площа емблеми 100 см². Розміщується спереду футболки на рівні грудей;
  - б) на шортах – максимальна площа емблеми 50 см². Розміщується спереду з лівого або правого боку;
  - в) на гетрах – максимальна площа 12 см². Розміщення довільне;
  - г) на номері – максимальна площа до 5 см². Розміщується у нижній частині кожної частини номера.
12. Номери на футболках футболістів повинні відповідати номерам, за якими їхні прізвища внесено до заявкового листа та рапорту арбітра.
13. Номери на футболках повинні розміщуватися по центру зі спини. Висота номера повинна бути від 25 до 35 см, ширина – не менше 20 см. Ширина смуги номера – не менше 3 см. На смугастих футболках номери наносяться на однокольоровому прямокутнику.
14. Номери на шортах розміщаються спереду, з правого або лівого боку. Висота номерів – від 10 до 15 см.
15. Всі номери повинні бути одного кольору, контрастно відрізнятися від кольору футболки (шортів) і не містити в собі елементів реклами.
16. Під час матчів змагань на правому рукаві футболки на рівні середини плеча може розміщуватися композит-лого змагань, що надається маркетинговим партнером ПФЛ
17. Під час матчів чемпіонату на задній стороні ігрової футболки під номером розміщується логотип спонсора (партнера) ПФЛ, що надається маркетинговим партнером ПФЛ.

18. Під час фінального матчу на Кубок на правому рукаві футболки на рівні середини плеча розміщується офіційний логотип Кубка, що надається відповідними маркетинговими партнерами ФФУ. Над номером українською мовою має бути вказано прізвище (псевдонім) футболіста. Висота букв – 7,5 см.
19. Розміщення реклами спонсорів (партнерів) клубу на екіпіруванні допускається у таких місцях:
- не більше трьох елементів спереду футболки. Площа кожного рекламного поля не повинна перевищувати 200 см^2 . Рекламні надписи можуть бути будь-якого кольору, а за висотою не більше 10 см;
  - на рівні середини плеча лівого рукава футболки. Рекламні надписи можуть бути будь-якого кольору, а за висотою не більше 10 см;
  - не більше одного елемента ззаду футболки вище номера (для першої ліги – вище прізвища) футболіста. Площа рекламного поля не повинна перевищувати 200 см^2 . Рекламні написи можуть бути будь-якого кольору, а за висотою не більше 10 см;
  - на шортах, окрім зони нанесення номера. Площа кожного рекламного поля не повинна перевищувати 100 см^2 . Рекламні надписи можуть бути будь-якого кольору, а за висотою не більше 10 см;
  - на кепці воротаря – без обмежень.
20. Схема розміщення реклами, надписів та логотипів на ігровій формі футболістів:

21. Розміри елементів реклами виробника форми не повинні перевищувати:

- а)на футболці – 20 см²;
- б)на шортах – 12 см²;
- в)на гетрах – 12 см²;
- г) на рукавичках воротаря – 5 см²;
- д)на кепці воротаря – 5 см².

22. Реклама тютюнових компаній на екіпіруванні футболіста забороняється.

23. Футболіст, ігрове екіпірування якого не відповідає Правилам гри і вимогам цієї статті, до участі у матчі не допускається.

Стаття 25. Організація трансляції матчу

1. Рекламні, комерційні права та права на теле- та радіотрансляції матчів змагань належать клубу-господарю поля (крім фінального матчу Кубка).
2. Клуб передає права на трансляцію матчів змагань на загальнонаціональних телевізійних каналах, а також частково маркетингові права до загального пакету ПФЛ. Комплексний договір (договори) з телекомпанією (телекомпаніями) на трансляцію таких матчів підписується маркетинговим партнером ПФЛ.
3. Перелік матчів змагань для трансляції на телебаченні визначає Адміністрація за узгодженням з Маркетинговим партнером та Офіційним мовником.
4. Під час організації трансляції матчів змагань на загальнонаціональних телевізійних каналах клуби та Офіційний мовник керуються Положенням про організацію трансляції матчів чемпіонату України серед команд I ліги (Додаток № 4 до цього Регламенту).
5. Телетрансляції кожного тайму всіх матчів змагань, організовані в рамках загального пакету ПФЛ, розпочинаються з показу спеціальних відеоспотів і представлення, що надається маркетинговим партнером ПФЛ. Відеоспоти – до двадцяти секунд з елементами емблем ФФУ та ПФЛ, а також Титульного та офіційних партнерів (спонсорів). Дикторський текст: «Федерація футболу України та Професіональна футбольна ліга представляють матч чемпіонату України з футболу» або «Федерація футболу України та Професіональна футбольна ліга представляють матч «Титульний спонсор Кубок України з футболу».
6. На початку та в кінці кожного з таймів всіх матчів змагань, які транслюються в рамках загального пакету ПФЛ, телекоментатор представляє матч наступним текстом: «Федерація футболу України та Професіональна футбольна ліга представляють матч чемпіонату України з футболу» або «Федерація футболу України та Професіональна футбольна ліга представляють матч «Титульний спонсор Кубок України з футболу».

7. Проведення короткого інтерв'ю (флеш-інтерв'ю) для Офіційного мовника з головним тренером та футболістом, що брав участь у матчі, є обов'язковими для кожного клубу першої ліги. У випадку неявки когось із вищеперелічених представників клубів спостерігач арбітражу матчу має відзначити це у рапорті.
8. Прес-аташе клубів зобов'язані забезпечити участь головного тренера та/або футболіста у зйомці флеш-інтерв'ю, тривалість якого не повинна перевищувати 90 (дев'яносто) секунд. Тренери мають взяти участь у флеш-інтерв'ю упродовж 10 хвилин після фінального свистка до участі у прес-конференції.
9. Зйомка флеш-інтерв'ю повинна проходити на тлі спеціального рекламно-інформаційного банера, затвердженого ПФЛ, з логотипами ПФЛ, спонсорів (партнерів) ПФЛ та Офіційного мовника. Зйомку необхідно проводити таким чином, щоб банер був у зоні дії камери протягом усього інтерв'ю.
10. Клуб несе відповідальність за формування брендів «Чемпіонат України з футболу» та «Титульний спонсор Кубок України з футболу», тобто за використання елементів, які включають, але не обмежуються:
  - а) телекомпаніями під час ТБ-трансляцій: графічного зображення на екранах епізодів відкриття і закриття, динамічної заставки та повного комплексу рекламних засобів представлення;
  - б) у межах стадіону: фону для проведення флеш і стандартних інтерв'ю, встановлення центрального та бокових щитів, місць для запасних футболістів, табло для заміни футболістів;
  - в) у друкованій продукції та ЗМІ (квитки, прес-релізи для прес-конференції, документація тощо).
11. Оригінал-макет дляожної сфери використання, узгоджений з ФФУ, затверджує ПФЛ та надає клубам.
12. Будь-яке обладнання персоналу Офіційного мовника, клубного телебачення та/або акредитованих ЗМІ має розміщуватися і розташовуватися таким чином, аби не створювати будь-якої небезпеки, перешкод та не заважати пересуванню для учасників матчу та глядачів.
13. Клуб не повинен перешкоджати представникам акредитованих телекомпаній проводити репортерську зйомку матчу з визначених для цього місць.
14. Клуби першої ліги зобов'язані організовувати пряму трансляцію «домашніх» матчів чемпіонату у мережі Інтернет на офіційному сайті ПФЛ та/або сайтах партнерів, визначених Адміністрацією або маркетинговим партнером ПФЛ і затверджених Радою ліг.

- 15.Клуби першої ліги, які передали права на трансляції до ПФЛ або Маркетингова партнера ПФЛ, не зобов'язані організовувати пряму трансляцію, зазначену у п. 14 цієї статті.
- 16.Клуби-господарі поля під час матчів змагань повинні передавати до ПФЛ за телефоном +38 050 357 11 68 наступну оперативну інформацію (on-line) для розміщення її на офіційному сайті ПФЛ:
  - а) час початку матчу;
  - б) час, прізвище та ім'я футболістів, які забили гол або отримали дисциплінарні санкції;
  - в) час, прізвище та ім'я футболіста, який не реалізував одинадцятиметровий удар;
  - г) час закінчення матчу.

Стаття 26. Процедура перед початком та після закінчення матчу

1. За 60 хв. до початку матчу арбітр перевіряє екіпірування футболістів і вживає заходів щодо виключення наявності у них предметів, у тому числі ювелірних виробів, що можуть нести небезпеку як для них самих, так і для інших футболістів. За 7 хв. до початку матчу арбітр здійснює повторну перевірку.
2. Перед початком матчу футболісти обох команд шикуються поруч із середньою лінією поля на відстані 7 м від бокової/бічної лінії поля обличчям до центральної трибуни. Арбітри розташовуються між командами (див. Схему 2 Додатку № 4 до цього Регламенту).
3. Футболісти команди-гостей першими проходять повз арбітрів і команду господарів поля, вітаючи кожного рукостисканням, після чого повертаються на початкову позицію, проходячи за футболістами команди господарів поля та арбітрами.
4. Футболісти команди-господаря поля проходять повз арбітрів, вітаючи кожного рукостисканням, і повертаються на початкову позицію, проходячи за арбітрами.
5. Після привітання арбітр шляхом жеребкування з капітаном команди гостей визначає право вибору воріт.
6. Після закінчення матчу команди розташовуються в центрі поля поруч з арбітрами на своїй половині поля. Футболісти дякують глядачам за їх підтримку оплесками над головою. Капітани команд рукостисканням дякують арбітрам за проведений матч.

Стаття 27. Матч. Організація, учасники, заміни футболістів

1. Матчі у змаганнях ПФЛ проводяться за принципами «Чесної гри» згідно з календарем, узгодженим Радою ліг та затвердженим Виконавчим комітетом ФФУ.
2. Матчі проводяться згідно з Правилами гри та цим Регламентом.
3. У матчах дозволяється брати участь тільки футболістам, прізвища яких внесені до заявкових листів клубу. У матчі за команду першої ліги дозволяється участь футболістів, прізвища яких внесені до заявкового листа команди другої ліги цього клубу. Не дозволяється участь у матчі за команду другої ліги футболістів, заявлених за команду першої ліги цього ж клуба.
4. У складі команди клубу на полі під час матчу першої ліги може перебувати одночасно не більше 3 (трьох) футболістів-легіонерів.
5. У складі команди клубу на полі під час матчу другої ліги може перебувати одночасно не більше 1 (одного) футболіста-легіонера.
6. Футболіст перестає вважатися футболістом-легіонером за наявності та у сукупності таких обставин:
  - 6.1. отримання громадянства України на підставах, визначених чинним законодавством;
  - 6.2. наявності права виступу за одну із національних збірних команд України у відповідності до Положень застосування Статуту ФІФА.
7. При проведенні матчів змагань офіційний представник клубу повинен друкованими літерами вписати до листа рапорту арбітра прізвища та імена не більше вісімнадцяти футболістів (одинадцять основних і сім запасних), а також не більше шести офіційних представників.
8. Футболіст, прізвище якого внесено до листа рапорту арбітра, вважається учасником матчу, навіть якщо він не виходив на заміну.
9. Футболіст, прізвище якого не внесено до листа рапорту арбітра, не має права брати участь у матчі.
10. Особи, прізвища яких не внесені до листа рапорту арбітра, під час матчу не мають права перебувати у межах технічного майданчика.
11. Офіційний представник клубу зобов'язаний за 75 хв. До початку матчу надати арбітру Посвідчення учасників змагань офіційних представників, Паспорти футболістів та заповнений лист рапорту арбітра із зазначеними прізвищами офіційних представників та прізвищами і номерами кожного футболіста за підписами капітана та офіційного представника команди.
12. Після того, як арбітр отримав лист рапорту арбітра, за умови, що матч не розпочався, діють такі положення:

- а) якщо будь-хто з перших одинадцяти футболістів, зазначених у листі рапорту арбітра, не має можливості розпочати матч у стартовому складі, його/їх може замінити будь-який футболіст з числа семи запасних. Така заміна скоротить кількість запасних футболістів, кількість замін у матчі при цьому залишається незмінною. Футболіст, який був замінений до початку матчу, не має права брати участь у матчі;
- б) якщо будь-хто з семи запасних футболістів, зазначених у листі рапорту арбітра, не має можливості взяти участь у матчі, його/їх замінити не можна;
- в) якщо воротар, прізвище якого внесено до листа рапорту арбітра, не має можливості взяти участь у матчі, він може бути замінений іншим воротарем команди, прізвище якого не було внесено до листа рапорту арбітра;
- г) якщо футболіст, якого замінено до початку або в процесі матчу, або вилучено, або не внесено до листа рапорту арбітра, у подальшому безпосередньо брав участь у матчі, то команді зараховується поразка (0 : 3), команді-суперниці – перемога (3 : 0), а до клубу застосовуються дисциплінарні санкції. Якщо різниця м'ячів у матчі більша або дорівнює трьом на користь команди, якій зараховано перемогу, рахунок залишається незмінним.
13. Запасні футболісти, а також не більше шести офіційних представників команди, прізвища яких внесені до листа рапорту арбітра, під час матчу повинні перебувати на місцях, відведених для них у технічному майданчику.
14. Для забезпечення технічної підтримки під час матчу персоналу команди (адміністратор, тренер з фізичної підготовки та ін.) надається до п'яти додаткових місць, які розташовуються за межами технічного майданчика на відстані не менше, ніж п'ять метрів, від місць, відведених для запасних футболістів, але з можливістю доступу до роздягалень. Прізвища осіб персоналу команди мають бути внесені до листа рапорту арбітра «Список технічного персоналу» із зазначенням їхніх посад.
15. Розминка запасних футболістів під час матчу дозволяється біля кутового флагштока за лінією воріт своєї команди або за першим асистентом арбітра. Одночасно розминку можуть проводити не більше трьох футболістів відожної команди у формі, яка відрізняється за кольором від форми учасників матчу та арбітрів.
16. У матчі змагань дозволяється заміна не більше 5 (п'яти) футболістів.
17. Заміни проводяться з числа футболістів, прізвища яких (не більше семи) внесені до листа рапорту арбітра.
18. Відповідно до Регламенту проведення міжнародних матчів ФІФА, усі міжнародні матчі повинні бути авторизовані національними асоціаціями, до яких команди учасники належать, та національними асоціаціями, на чий території відбуваються матчі. Кожен клуб, команда якого приймає

участь у міжнародному матчі, відповідає за запит щодо авторизації/дозволу з боку національної асоціації, до якої належить. Національна асоціація, у свою чергу, є відповідальною за авторизацію/дозвіл з боку УЄФА чи ФІФА.

19. Клуби можуть проводити міжнародні товариські матчі, завчасно повідомляючи про це ФФУ, однак такі матчі не повинні порушувати календарі змагань або плани підготовки і виступів національних збірних команд.
20. У разі участі команди клубу в міжнародному матчі на території національної асоціації – члена УЄФА з командою клубу, що належить до національної асоціації – члена УЄФА, такий клуб зобов'язаний повідомити ФФУ відповідним листом (факсом чи електронної поштою) про зазначену подію, дату та місце її проведення (стадіон матчу) не пізніше 48 (сорок вісім) годин до початку зазначеного матчу.
21. У разі участі команди клубу в міжнародному матчі з командою клубу іншої конфедерації ФІФА на території іншої національної футбольної асоціації такий клуб зобов'язаний заповнити інтерактивну pdf-форму Application form for participating in a tier 2 International Match or competition на Інтернет ресурсі FIFA (http://www.fifa.com/mm/document/world-match-centre/nationalteams/02/32/56/69/applicationformforparticipatinginatier2matchorcompetition_neutral.pdf) не пізніше 48 (сорок вісім) годин до початку зазначеного матчу. У будь-якому випадку клуб повинен одночасно повідомити ФФУ про зазначений матч відповідним листом.
22. У разі участі команди клубу в міжнародному матчі з командою клубу іншої конфедерації ФІФА на території Федерації футболу України, такий клуб зобов'язаний заповнити інтерактивну pdf-форму FIFA Application form for hosting a tier 2 International Match на Інтернет ресурсі FIFA (http://www.fifa.com/mm/document/world-match-centre/nationalteams/02/32/56/78/applicationformforhostingatier2matchorcompetition_neutral.pdf) не пізніше 48 (сорок вісім) годин до початку зазначеного матчу. У будь-якому випадку клуб повинен, одночасно, повідомити ФФУ про зазначений матч відповідним листом.
23. У разі участі команди клубу в міжнародному турнірі, відповідно до циркулярного листа УЄФА від 02.12.1996 р. № 65, такий клуб зобов'язаний повідомити ФФУ відповідним листом (факсом чи електронної поштою) про турнір із зазначенням списку учасників змагання (вказуючи національну футбольну асоціацію, до якої належать учасники турніру), надіславши регламент турніру (англійською мовою), не пізніше ніж за 2 (два) місяці до дати початку змагань.

Стаття 28. Неявка команди на матч.

1. За неявку команди на матч без поважної причини їй зараховується технічна поразка (0 : 3), команді суперниці – технічна перемога (3 : 0), а до клубу, команда якого не з'явилася на матч, застосовуються дисциплінарні санкції. При цьому відповідний матч не вважається проведеним.
2. Клуб, команда якого не з'явилася на матч, зобов'язаний відшкодувати клубу-супернику витрати, пов'язані з організацією матчу(відрядження арбітрів, спостерігача арбітражу та офіцера безпеки ФФУ, виготовлення та реалізація квитків, бронювання місць у готелі, замовлення транспорту та ін..), а також збитки (окрім utrachenoi вигоди) за комерційними зобов'язаннями, понесені в зв'язку зі зритом трансляції матчу.
3. Якщо обидві команди не з'явилися на матч чемпіонату, їм зараховується технічна поразка (0 : 3), а до клубів застосовуються дисциплінарні санкції. При цьому відповідний матч не вважається проведеним.
4. У разі неявки команди на матч арбітр і спостерігач арбітражу матчу після закінчення однієї години після офіційно оголошеного часу початку матчу зобов'язані заповнити рапорти арбітра і спостерігача арбітражу з відображенням даного факту і негайно повідомити про це ПФЛ. У цьому випадку арбітри та команда, що з'явилася на матч, не виходять на футбольне поле.

Стаття 29. Припинення, догравання, вимушений перенос матчу

1. У разі припинення матчу арбітром з вини однієї з команд цій команді зараховується технічна поразка з рахунком (0 : 3). Якщо рахунок відповідного матчу вищий, ніж (3 : 0) на користь команди, якій зараховується перемога, то зберігається більш високий результат.
2. Якщо арбітр ухвалить рішення припинити проведення матчу, то Адміністрація після отримання рапортів делегата ФФУ та арбітра визначає час та дату догравання або передає дане питання на розгляд КДК ФФУ.
3. Рішення про те, в який день буде дограно припинений матч, повинно бути ухвалене не пізніше, ніж через 2 (два) години з моменту прийняття арбітром рішення про припинення матчу, після консультації з обома клубами. У разі розбіжностей, дату і час початку догравання визначає Адміністрація. Її рішення є остаточним.
4. Якщо час, який залишився, необхідно дограти на наступний або резервний день, або в інший день, встановлений Адміністрацією, то діють наступні положення:

- 4.1. До листа рапорту арбітра «склади команд» можуть бути внесені будь-які футболісти, які фігурують в заявкових списках «А», «Б» і «В» на момент припинення матчу, незалежно від того, чи були вони фактично в листі рапорту арбітра «склади команд» у контексті припиненого матчу, за винятком футболістів, яких було замінено або вилучено з поля під час проведення припиненого матчу, а також футболістів, які були дискваліфіковані на припинений матч. Футболісти, які перебували на полі в момент зупинки матчу, не можуть бути внесені до листа рапорту арбітра «склади команд» як запасні при дограванні матчу.
- 4.2. Будь-які санкції, застосовані перед тим, як матч було припинено, залишаються в силі на ту частину матчу, яка залишилася.
- 4.3. Одна жовта картка, яка застосована перед тим, як матч було припинено, не переноситься на будь-які інші матчі, до завершення припиненого матчу.
- 4.4. Заміна футболістів, яких було вилучено з поля під час припиненого матчу, не допускається, а кількість футболістів у стартовому складі залишається такою ж, якою вона була на момент припинення матчу.
- 4.5. Якщо перерваний матч проводиться не на наступний день, а після чергового туру(-ів) чемпіонату, до списку листа рапорту арбітра «склади команд» дозволяється вносити футболістів, яких було дискваліфіковано після чергового туру(-ів) чемпіонату.
- 4.6. Команди можуть проводити ту кількість замін, на яку вони все ще мали право на момент припинення матчу.
5. Час та причина припинення матчу повинні бути відображені в рапорті арбітра.
6. Рахунок та дисциплінарні санкції зіграної частини матчу при дограванні зберігаються.
7. Матч не дограється з причин:
  - 7.1. втручання в нього третіх осіб, у тому числі глядачів;
  - 7.2. недисциплінованої поведінки футболістів однієї чи обох команд;
  - 7.3. присутності на полі в складі однієї або обох команд менше, ніж 7 (семи) футболістів. Рішення з цього матчу приймає КДК ФФУ.
8. У випадку виходу з ладу системи штучного освітлення до початку (під час) матчу та неможливості ліквідації несправності протягом однієї години, а також настання форс-мажорних обставин, матч переноситься по можливості на наступний день. Місце проведення матчу визначає Адміністрація. Час проведення матчу узгоджується з телекомпанією, яка має права на його трансляцію.
9. Якщо матч переноситься з причини нездовільного технічного стану стадіону, у тому числі виходу з ладу штучного освітлення, клуб-господар

поля відшкодовує команді-суперниці всі фактичні понесені витрати та збитки (окрім утраченої вигоди) за комерційними зобов'язаннями, понесені в зв'язку із зрывом трансляції матчу.

10. Якщо обставини, що призвели до неможливості проведення або догравання матчу, неможливо ліквідувати протягом 24 (двадцяти чотирьох) годин від часу, встановленого для початку матчу, матч переноситься на іншу дату рішенням Адміністрації з наступним повідомленням про це ФФУ та клубів.
11. У випадку документально підтверджених несприятливих кліматичних (погодних) умов матч може проводитися на іншому стадіоні, зареєстрованому ФФУ та ПФЛ, у тому числі зі штучним покривом, за погодженням з ФФУ. Перенесення матчу на іншу дату дозволяється тільки за умови згоди команди-суперниці. Рішення про перенесення місця та/або дати проведення матчу приймає Адміністрація. За форс-мажорних обставин рішення ухвалюється відповідно до статті 7 цього Регламенту.

Стаття 30. Післяматчева прес-конференція

1. Проведення прес-конференції за участю головних тренерів після закінчення матчу команд першої ліги є обов'язковим.
2. Зал для прес-конференції повинен бути підготовлений до закінчення матчу.
3. Прес-конференція повинна починатися не пізніше, ніж через 20 хвилин після закінчення матчу.
4. Прес-конференція після матчу доступна для всіх акредитованих ЗМІ.
5. На прес-конференції необхідна присутність прес-аташе клубу-господаря поля, а також компетентного перекладача, якщо тренер не володіє українською мовою.
6. Клуб повинен забезпечити переклад прес-конференції українською мовою для полегшення роботи всіх представників акредитованих ЗМІ.
7. Клуб несе відповідальність за встановлення фонових конструкцій при проведенні прес-конференції.
8. При цьому фонова конструкція під час прес-конференцій повинна повністю потрапляти в зону роботи всіх камер.
9. На фоновій конструкції повинні бути відображені логотипи партнерів (спонсорів) змагань та клубу. По центру фонової конструкції має бути розташований логотип змагання.
10. На прес-конференції тренери повинні толерантно ставитися один до одного, до спостерігача арбітражу і арбітрів та не допускати некоректні вислови на їхню адресу.

Стаття 31. Порядок проведення та надання для розгляду відеозапису матчу

1. Клуб зобов'язаний проводити відеозапис матчу. Клуб-господар поля – з трьох позицій (для першої ліги – обов'язково): на рівні середньої лінії поля і навпроти ліній штрафних майданчиків, паралельних ліній воріт.
2. Відеозапис матчу клуб повинен зберігати не менше 15 (п'ятнадцяти) календарних днів і на вимогу ФФУ або ПФЛ надати протягом 48 (сорока восьми) годин.
3. Клуби впродовж 24 (двадцяти чотирьох) годин після закінчення кожного з «домашніх» матчів чемпіонатів першої-другої ліг зобов'язані передати повний відеозапис матчу з центральної камери до Адміністрації із застосуванням сучасних засобів зв'язку.
4. На відеозапису матчу, здійсненому клубом-господарем поля, повинен бути зафіксований весь матч, вихід команд і арбітрів на поле і те, як вони залишають поле.
5. Клуб-господар поля повинен забезпечити гостям умови для проведення відеозапису (за вимогою – з трьох позицій).
6. У разі відповідного звернення клуб-господар поля впродовж 24 годин повинен надати відеозапис матчу (перша ліга – з трьох позицій) клубу гостей.

V. Арбітраж, спостереження, організація матчу та безпеки

Стаття 32. Арбітраж змагань

1. Арбітраж проводиться офіційними особами матчу відповідно до Правил Гри в редакції ФІФА. Офіційні особи матчу зобов'язані виконувати свої обов'язки із спортивною відданістю, з дотриманням при ухваленні рішення принципів незацікавленості, неупередженості та незалежності. Також їхня поведінка у кожному контакті, пов'язаному із спортивною діяльністю, має бути прозорою, коректною та бездоганною.
2. Офіційні особи матчу повинні дотримуватись положень Статуту ФФУ, Кодексу етики і чесної гри «Чесна гра – дисципліна і повага», Регламенту Комітету арбітрів ФФУ, а також будь-яких інших директив та положень, затверджених керівними органами ФФУ.
3. Поведінка офіційних осіб матчу, навіть та, що не пов'язана із спортивною діяльністю, з метою підтримки іміджу та створення атмосфери довіри до ФФУ та арбітражу/спостереження арбітражу взагалі повинна відповідати принципам лояльності, прозорості, чесності, загальним морально-етичним нормам.
4. Офіційним особам матчу забороняється робити заяви в громадських місцях (перед громадськістю), навіть шляхом використання електронних листів або власних Інтернет-сайтів, брати участь в групових обговореннях, списках розсилок, форумах, блогах та в іншому, подібному до них, робити заяви у будь-якій формі та давати інтерв'ю будь-яким засобам інформації, які висвітлюють матчі, що проводяться зазначенним вище особами, та їхню діяльність, за виключенням тих випадків, коли вони заздалегідь отримали на це дозвіл від відповідного комітету ФФУ.
5. Офіційним особам матчу забороняється підтримувати професійні контакти та співпрацювати у будь-якій формі, навіть випадковій та нетривалій, із засобами масової інформації стосовно питань, пов'язаних із футболом. Офіційні особи матчу в тому випадку, коли вони заздалегідь отримали дозвіл від відповідного комітету ФФУ, мають право робити заяви та давати інтерв'ю, відповідно до положень Статутів ФФУ, Регламенту Комітету арбітрів ФФУ та Положення про делегата ФФУ, на загальні теми або на ті, що пов'язані із діяльністю Комітету арбітрів ФФУ та Комітету з розвитку футболу в регіонах ФФУ.
6. Арбітраж матчів чемпіонатів серед команд професіональних клубів проводиться арбітрами та асистентами, список яких складається та затвержується Комітетом арбітрів ФФУ. Цей список надається для інформування Виконавчому комітету ФФУ вперше перед початком чемпіонату та вдруге перед початком весняної частини змагань.

7. Офіційні особи матчу зобов'язані негайно повідомити Комітету арбітрів ФФУ та Комітету з питань стадіонів та безпеки проведення змагань ФФУ про будь-яку інформацію, яка стала відома їм про скоєння або намір (спробу) скоїти порушення принципів Чесної гри чи маніпулювання результатом матчу.
8. Офіційні особи матчу зобов'язані негайно повідомити Комітету арбітрів ФФУ про будь-яку інформацію, яка стала відома їм про скоєння або намір (спробу) скоїти порушення принципів Чесної гри чи маніпулювання результатом матчу.
9. Офіційні особи матчу зобов'язані дотримуватись загальних норм поведінки, що стосуються заборони вживання різноманітних медичних препаратів, які впливають на зміну показників спортивних результатів.
10. У випадку неможливості розпочати або продовжувати виконувати свої функціональні обов'язки офіційною особою матчу, в якості арбітра, асистента арбітра, четвертого арбітра та резервного асистента арбітра, їх зміна здійснюється у наступному порядку:
  - 10.1. арбітра матчу змінює призначений четвертий арбітр. Арбітр (*при можливості*) виконує функціональні обов'язки четвертого арбітра;
  - 10.2. асистента арбітра змінює, у разі призначення на матч резервний асистент арбітра, в інших випадках призначений четвертий арбітр. Асистент арбітра (*при можливості*) виконує функціональні обов'язки резервного асистента або четвертого арбітра;
  - 10.3. після проведення заміни, у разі неможливості проводити гру арбітром або асистентом арбітра в якості четвертого арбітра, гру проводять три офіційні особи матчу (арбітр та два асистента арбітра);
  - 10.4. у разі зміни арбітра на призначеного четвертого арбітра зазначену винагороду за арбітраж матчу отримує призначений четвертий арбітр. Арбітр отримує зазначену винагороду четвертого арбітра;
  - 10.5. у разі зміни асистента арбітра на резервного асистента або призначеного четвертого арбітра зазначену винагороду за арбітраж матчу отримує резервний асистент або призначений четвертий арбітр. Асистент арбітра отримує зазначену винагороду резервного асистента або четвертого арбітра.

Стаття 33. Призначення арбітрів

1. Комітет арбітрів ФФУ призначає на кожний матч офіційних осіб матчу (арбітра, двох асистентів арбітра, 4-го арбітра), які наділяються виключними повноваженнями щодо застосування та трактування Правил гри. Окрім того, призначається також спостерігач арбітражу, у

компетенцію якого входить оцінювання якості арбітражу офіційних осіб матчу.

2. Прохання щодо заміни арбітрів, призначених на матч, до розгляду не приймаються.
3. У випадку неможливості виїзду на матч призначених арбітрів, їхню заміну проводить Комітет арбітрів ФФУ, інформуючи ПФЛ про причини такої заміни.

Стаття 34. Обов'язки арбітрів

1. Офіційні особи матчу повинні за 48 годин до дати проведення матчу повідомити клуб-господар про місце і час свого прибуття.
2. Арбітри зобов'язані прибути до міста проведення матчу не пізніше, ніж за вісім годин до початку матчу змагань. Цей строк скорочується до 4 годин в тому випадку, якщо відстань переїзду становить менш ніж 200 км. Арбітри повинні прибути до міста проведення матчу не раніше, ніж за день до початку матчу.
3. Офіційні особи матчу змагань зобов'язані під час матчів чемпіонату розміщувати на правому та лівому рукавах футболок, на рівні середини плеча, нашивки з композит-лого змагань або логотипами спонсорів (партнерів) змагань, які затверджені Радою ліг та є обов'язковими для використання.
4. У випадку неможливості прибуття на матч терміново повідомити про це Комітет арбітрів ФФУ.
5. У випадку неприбуття команди на матч, виключно за підтвердженої відсутності спостерігача арбітражу ФФУ, терміново повідомити про це Адміністрацію ПФЛ.
6. У випадку неприбуття спостерігача арбітражу на матч перевірити наявність відповідної документації та прийняти рішення щодо можливості проведення матчу.
7. За 75 хвилин до початку матчу перевірити відповідність прізвищ у Паспортах футболістів та Посвідченнях учасників змагань із прізвищами у листі Рапорту арбітра та списку персоналу технічної підтримки команди відповідно.
8. Не пізніше, ніж за 60 хвилин до початку матчу, оглянути футбольне поле, його обладнання та прийняти рішення про можливість проведення матчу.
9. За 60 хвилин до початку матчу перевірити екіпірування футболістів і виключити можливість наявності у них предметів, у тому числі ювелірних виробів, що несуть небезпеку як для них самих, так і для інших футболістів.
10. За 7 хвилин до початку матчу здійснити повторну перевірку.

11. 4-й арбітр надає допомогу арбітру відповідно до положень, зазначених у Правилах гри ФІФА, забезпечує контроль за перебуванням і поведінкою футболістів, офіційних представників команд у технічній площі та ігровій зоні під час матчу.
12. У випадку, коли футболіст отримує травму, офіційний представник відповідного клубу зобов'язаний не пізніше 30 хвилин після закінчення матчу поінформувати арбітра про необхідність зазначення факту отримання такої травми в рапорті арбітра, описавши її у найбільш можливий детальний спосіб. У свою чергу арбітр зобов'язаний надати лікарю команди дозвіл на внесення до Рапорту арбітра максимально детальної інформації про травми, яких зазнали футболісти під час матчу.
13. Протягом 30 хвилин після закінчення матчу оформити Рапорт арбітра, викласти інформацію про всі дисциплінарні санкції, застосовані до футболістів і/або офіційних представників команд і будь-які інциденти, що виникли до, під час та після матчу.
14. Впродовж 2 годин після закінчення матчу надіслати на електронну адресу ПФЛ info@pfl.ua оформленний належним чином Рапорт арбітра разом із Додатковим рапортом арбітра в будь-якому випадку. У разі, якщо пред'являлися червоні картки або відбулись будь-які інші серйозні інциденти, арбітр детально описує відповідні події в Додатковому рапорті арбітра.
15. Упродовж 24 годин після закінчення матчу надіслати оригінали Рапортів рекомендованим листом до ПФЛ за адресою: 01133, Київ, пров. Лабораторний, 7-а.
16. Згідно медичних рекомендацій, при високих коливаннях температури повітря, арбітру матчу дозволяється провести дві перерви, біля поля для гри (по одній в кожному таймі), для пиття прохолоджувальних напоїв. При проведенні перерви мають бути дотримані наступні вимоги:
  - Температура повітря +32 градуси і вище;
  - Перерви проводяться на 25 хв. першого та 70 хв. другого таймів;
  - Тривалість перерви не повинна перевищувати 1 хв.
  - Арбітр повинен компенсувати втрачений час по завершенню кожної половини гри.

Стаття 35. Спостереження арбітражу змагань

1. Контроль за технічною якістю арбітражу здійснюється спостерігачем арбітражу, якого призначає Комітет арбітрів ФФУ. Обов'язки спостерігача арбітражу у змаганнях серед професіональних клубів може виконувати виключно особа, яка у минулому була арбітром, і яка була включена до списків, складених та затверджених Комітетом арбітрів ФФУ. Цей список надається для інформування Виконавчому комітету ФФУ вперше, перед

початком чемпіонату, та вдруге, перед початком весняної частини змагань.

2. Здійснення адміністративного та регламентного контролю матчу з питань громадського порядку і безпеки на стадіоні покладається на спостерігача арбітражу ФФУ, який виконує також обов'язки делегата ФФУ.

Стаття 36. Призначення спостерігачів арбітражу

1. На кожний матч змагань Комітет арбітрів ФФУ призначає спостерігача арбітражу, який виконує також обов'язки делегата ФФУ.
2. Призначення спостерігачів арбітражу на матчі Всеукраїнських змагань проводить Комітет арбітрів ФФУ. Інформація про призначення надається ПФЛ після того, як ці призначення були офіційно опубліковані.
3. Прохання щодо заміни спостерігача арбітражу, призначених на матч, до розгляду не приймаються.
4. У випадку неприбуття на матч спостерігача арбітражу його заміну здійснює Комітет арбітрів ФФУ, інформуючи ПФЛ про причини заміни.

Стаття 37. Обов'язки спостерігачів арбітражу

1. За 48 годин до дати проведення матчу повідомити клуб-господар про місце і час свого прибуття.
2. Прибути до міста проведення матчу не пізніше, ніж за вісім годин до початку матчу змагань.
3. У випадку неможливості прибуття на матч терміново повідомити про це Комітет арбітрів ФФУ.
4. Провести разом з арбітрами інспекцію стадіону (стан футбольного поля та його готовність до матчу, включаючи розмітку поля, розміри воріт, кутових флагштоків, справність інформаційного табло, розміщення рекламних щитів, позицій телекамер), роздягалень команд і арбітрів, кімнат спостерігача арбітражу та допінг-контролю, засобів надання першої медичної допомоги.
5. Перевірити наявність документів, які засвідчують готовність стадіону до проведення матчу згідно з пунктом 1.1. статті 21 цього Регламенту.
6. Взяти участь в нараді, яку проводить Організатор футбольного матчу, а саме клуб-господар, та в роботі Робочої комісії з числа представників всіх суб'єктів громадського порядку і громадської безпеки відповідно до пункту 1.3.4 Статті 21 цього Регламенту та отримати протокол Робочої комісії про можливість проведення матчу.
7. У разі наявності фактів невиконання вимог, установлених цим Регламентом, терміново повідомити про це ПФЛ і вжити всі необхідні

заходи щодо усунення виявлених недоліків у підготовці стадіону до матчу.

8. У випадку серйозних порушень Регламенту, інцидентів та/або порушень громадського порядку ухвалити рішення про відміну, припинення матчу, попередньо повідомивши про це ФФУ та ПФЛ.
9. У разі неявки однієї з (чи обох) команд на матч терміново повідомити про це ПФЛ.
10. Якщо арбітр матчу або асистент арбітра не може виконувати свої функції, ухвалити рішення про його заміну четвертим арбітром або одним із асистентів арбітра.
11. Протягом години після закінчення матчу поінформувати Адміністрацію ПФЛ про технічні результати матчу та інциденти, що мали місце до, під час і/або після матчу за одним з наступних телефонів: 050 461 94 00, 050 357 34 05, 050 357 11 68, 050 488 06 51.
12. Протягом 2 годин після закінчення матчу повідомити через SMS Голові Комітету арбітрів ФФУ (або особі, уповноваженій Комітетом арбітрів ФФУ) оцінки арбітрів за якість проведення матчів.
13. Протягом 36 годин після закінчення матчу заповнити Рапорт спостерігача арбітражу, керуючись методичними рекомендаціями Комітету арбітрів та на основі особистого аналізу. Надіслати Рапорт спостерігача арбітражу в електронному вигляді, а згодом і оригінал Рапорту рекомендованим листом до Комітету арбітрів ФФУ.
14. Протягом 24 годин після закінчення матчу заповнити Рапорт делегата ФФУ і Чесної гри та надіслати його факсом до ПФЛ (за номером, вказаним на бланку рапорту делегата ФФУ) або електронною поштою (адреса: info@pfl.ua) та електронною поштою (report@ffu.org.ua) до Комітету з питань стадіонів та безпеки проведення змагань ФФУ.
15. У разі інцидентів, що мали місце до, під час і/або після матчу, поінформувати про це офіційних представників команд та ПФЛ і протягом 24 годин після закінчення матчу надіслати факсимільним зв'язком до ПФЛ рапорт, в якому детально викласти перебіг відповідних подій.

Стаття 38. Призначення офіцера безпеки ФФУ.

1. На матчі підвищеного ступеню ризику Комітет з питань стадіонів та безпеки проведення змагань ФФУ призначає офіцера безпеки ФФУ, який бере на себе функції контролю з питань громадського порядку і громадської безпеки на стадіоні до, під час та після матчу.
2. Інформація про призначення надається ПФЛ після того, як ці призначення були офіційно опубліковані.
3. Прохання щодо зміни офіцера безпеки ФФУ, призначеного на матч, до розгляду не приймаються.

4. У випадку неприбуття на матч офіцера безпеки ФФУ його заміну здійснює Комітет з питань стадіонів та безпеки проведення змагань, інформуючи ПФЛ про причини заміни.

Стаття 39. Обов'язки офіцера безпеки ФФУ

1. За 48 годин до дати проведення матчу повідомити клуб-господар про місце і час свого прибуття.
2. Прибути до міста проведення матчу змагань не пізніше, ніж за вісім годин до початку матчу змагань.
3. У випадку неможливості прибуття на матч терміново повідомити про це Комітет з питань стадіонів та безпеки проведення змагань.
4. Провести разом із спостерігачем арбітражу та арбітрами інспекцію стадіону, роздягалень команд, арбітрів, спостерігача арбітражу та допінг-контролю, засобів надання першої медичної допомоги, розміщення рекламних щитів біля поля. Перевірити стенди з правилами поведінки для глядачів та пожежної безпеки.
5. Перевірити наявність документів, які засвідчують готовність стадіону до проведення матчу згідно з пунктом 1.1. статті 21 цього Регламенту.
6. Взяти участь у нараді, яку проводить Організатор футбольного матчу, а саме клуб-господар, та в роботі Робочої комісії з числа представників всіх суб'єктів громадського порядку і громадської безпеки відповідно до пункту 1.3.4. Статті 21 цього Регламенту.
7. Протягом 24 годин після закінчення матчу заповнити Рапорт офіцера безпеки ФФУ та надіслати його електронною поштою до ПФЛ: info@pfl.ua та Комітету з питань стадіонів та безпеки проведення змагань: security@ffu.org.ua

Стаття 40. Повноваження спостерігача арбітражу, делегата ФФУ, офіцера безпеки ФФУ.

1. Спостерігач арбітражу ФФУ є автономним та незалежним в межах виконання своїх повноважень та обов'язків, наданих йому у відповідності до регламентних документів ФФУ.
2. До повноважень спостерігача арбітражу належать супровід арбітрів протягом усього часу перебування у місті, де проводиться матч, а також оцінка їх професійних дій під час проведення матчу.
3. До повноважень делегата ФФУ належить контроль за організацією, підготовкою та проведенням матчу, дотриманням вимог Регламенту, і (якщо на матч не призначено офіцера безпеки ФФУ) документів ФФУ з

питань громадського порядку і безпеки на стадіоні та прилеглій території до, під час та після матчу.

4. Офіцер безпеки ФФУ дотримується вимог цього Регламенту, контролює організацію безпеки проведення матчу, опікується питаннями забезпечення громадського порядку і безпеки на стадіоні та прилеглій території до, під час та після матчу.
5. Офіцер безпеки ФФУ підпорядковується делегату ФФУ з питань організації та проведення матчу.

Стаття 41. Протидія матчам з фіксованим результатом

1. Клуб-господар поля зобов'язаний забезпечити доступ членів Комітету з етики і чесної гри на стадіон та у кімнату арбітрів до, під час та після матчу.

VI. Дисциплінарні санкції

Стаття 42. Застосування дисциплінарних санкцій

1. За невиконання або неналежне виконання суб'єктами футболу положень статутних і регламентних документів застосовуються дисциплінарні санкції відповідно до Дисциплінарних правил ФФУ, нормативно-правових документів ФІФА, УЄФА, ФФУ та ПФЛ і цього Регламенту.
2. Згідно із Статутом та Дисциплінарними правилами ФФУ, застосування дисциплінарних санкцій за результатами розгляду справ, повязаних із діяльністю у професіональному футболі, покладено на органи здійснення футбольного правосуддя ФФУ.
3. Дисциплінарні санкції у вигляді попереджень (жовті картки) і/або вилучень (червоні картки) до, під час та після матчу має право застосовувати тільки арбітр відповідно до Правил гри.

Стаття 43. Відповіальність за порушення порядку участі футболістів у матчі

1. За внесення до рапорту арбітра прізвищ футболістів, тренерів, офіційних осіб клубу, які не мають права брати участь у матчі, до клубу застосовуються дисциплінарні санкції відповідно до Дисциплінарних правил Федерації футболу України.
2. За участь у матчі футболіста, заявленого/дозаявленого клубом на підставі недостовірного документа, що засвідчує особу та громадянство, не оформленого належним чином, або відстороненого футболіста, а також у якого розірвано трудовий договір (контракт) з клубом або строк дії трудового договору (контракту) закінчився, до клубу застосовуються дисциплінарні санкції відповідно до Дисциплінарних правил Федерації футболу України.
3. Якщо у матчі першої ліги одночасно на полі у складі однієї команди перебувало більше трьох футболістів-легіонерів, цій команді зараховується технічна поразка (0 : 3), а команді-суперниці – перемога (3 : 0). Якщо у матчі перемогла команда-суперниця і різниця м'ячів більша або дорівнює трьом, рахунок матчу залишається незмінним.
4. Якщо у матчі першої ліги одночасно на полі у складах обох команд перебувало більше трьох футболістів-легіонерів, обом командам зараховується технічна поразка (0 : 3).

Стаття 44. Відповідальність клубу, офіційних представників та футболістів

1. Клуби та офіційні представники, спостерігачі арбітражу, арбітри зобов'язані дотримуватися Кодексу етики і чесної гри «Чесна гра – дисципліна і повага» та вести непримириму боротьбу з проявами корупції, расизму, обману і шантажу, спробами використання гри в особистих інтересах.
2. Офіційні представники клубу та футболісти не мають права втрутатися в дії спостерігача арбітражу та/або арбітрів.
3. Клуб несе відповідальність за поведінку офіційних представників, футболістів та глядачів своєї команди.
4. За невиконання вимог статутних і регламентних документів до клубу і/або його офіційних представників, футболістів застосовуються дисциплінарні санкції.

Стаття 45. Попередження, вилучення та дисциплінарні санкції.

1. Клуб зобов'язаний самостійно вести облік дисциплінарних санкцій, що застосовуються арбітром (жовтих та червоних карток), і нести за це відповідальність.
2. Облік дисциплінарних санкцій, застосованих арбітром у матчах змагань, ведеться окремо для кожної категорії змагань (чемпіонат України серед команд клубів першої ліги, чемпіонат України серед команд клубів другої ліги, Кубок України).
3. При переході відстороненого футболіста з одного клубу ПФЛ до іншого клубу ПФЛ відсторонення не анулюються (зберігають чинність та враховуються при обліку) за винятком випадків, визначених у п. 23 цієї статті.
4. При переході відстороненого футболіста з клубу ПЛ або клубу іншої країни до клубу ПФЛ відсторонення не анулюються. Футболіст повинен відбути відсторонення матчами команди, за яку він буде заявлений (за винятком випадків, визначених у п. 5 цієї статті), та не має права брати участь в будь-яких змаганнях ПФЛ до закінчення терміну відсторонення.
5. При переході футболіста протягом сезону з однієї асоціації (ліги) до іншої попередження та відсторонення за жовті картки не переносяться та не анулюються (зберігаються в тій категорії змагань, де були отримані).
6. При переході футболіста протягом сезону з одного клубу ПФЛ до іншого клубу ПФЛ, попередження та відсторонення за жовті картки не переносяться та не анулюються. Відсторонення відбуваються у матчах тієї категорії змагань, в яких були отримані.

7. За кожні чотири жовті картки, отримані у матчах чемпіонату України серед команд клубів першої ліги, футболіст підлягає відстороненню на один матч. Відсторонення відбувається у матчах чемпіонату України серед команд клубів першої ліги без рішення КДК ФФУ.
8. За кожні чотири жовті картки, отримані у матчах чемпіонату України серед команд клубів другої ліги, футболіст підлягає відстороненню на один матч. Відсторонення відбувається у матчах чемпіонату України серед команд клубів другої ліги без рішення КДК ФФУ.
9. За кожні дві жовті картки, отримані у матчах Кубка України, футболіст підлягає відстороненню на один матч. Відсторонення відбувається у матчі Кубка України без рішення КДК ФФУ. Дане відсторонення не розповсюджується на фінальний матч Кубку України.
- 10.За дві жовті картки, отримані в одному матчі змагань, футболіст підлягає відстороненню на один матч. Дві жовті картки, отримані в одному матчі, при обліку враховуються як червона картка і не враховуються при підрахунку загальної кількості попереджень. Відсторонення відбувається у змаганнях, в яких була отримана червона картка, без рішення КДК ФФУ.
- 11.За червону картку, отриману за позбавлення суперника очевидної можливості голу (фол останньої надії), футболіст підлягає відстороненню на один матч. Відсторонення відбувається у змаганнях, в яких була отримана червона картка, без рішення КДК ФФУ.
- 12.Футболіст, який отримав червону картку (за винятком пп. 10 та 11 цієї статті), не має права брати участі в офіційних матчах до рішення КДК ФФУ та закінчення терміну його відсторонення. Термін дії відсторонення футболіста від участі у змаганнях розпочинається з моменту вилучення футболіста з поля.
- 13.Відсторонення футболіста, отримані за рішенням КДК ФФУ, відбуваються в матчах команди, за яку заявлений футболіст. При цьому футболіст не має права брати участь в будь-яких змаганнях ПФЛ до закінчення терміну відсторонення.
- 14.Якщо футболіст повинен відбути відсторонення згідно з пунктами 7, 8, 9, 10, 11 даної статті та при цьому він підпадає під дію дисциплінарних санкцій, передбачених Додатком 5 Дисциплінарних правил ФФУ, то послідовність відbutтя відсторонення буде наступною:
  - 14.1. Згідно з рішенням КДК ФФУ;
  - 14.2. Згідно з пунктами 10, 11 даної статті;
  - 14.3. Згідно з пунктами 7, 8, 9 даної статті.
- 15.Футболіст, який не отримав червону картку, але здійснив порушення, що не відображене у рапорті арбітра, має право брати участь у матчах до рішення КДК ФФУ.
- 16.Якщо 5 (п'ять) і більше футболістів однієї команди, у тому числі офіційні особи, в одному матчі отримали санкції від арбітра, до клубу

застосовуються дисциплінарні санкції у вигляді обов'язкового грошового внеску в таких сумах:

- перша ліга – 750 грн.;
- друга ліга – 500 грн.

17. Якщо перерваний матч дограється, жовті картки, отримані футболістами в цьому матчі, не скасовуються.
18. Якщо матч переграється, жовті картки, отримані футболістами у цьому матчі, скасовуються.
19. Якщо в матчі одній із команд згодом зараховується поразка, жовті та червоні картки, отримані футболістами в цьому матчі, не скасовуються.
20. Якщо матч дограється або переграється, червоні картки, отримані футболістами в цьому матчі, не скасовуються.
21. Якщо матч не відбувся з будь-якої причини, то цей матч не враховується у кількість матчів, які футболіст повинен пропустити у зв'язку із відстороненням.
22. Якщо матч перерваний з будь-якої причини, то цей матч враховується у кількість матчів, які футболіст повинен пропустити у зв'язку із відстороненням.
23. По завершенні сезону жовті картки та відсторонення за отримані жовті картки анулюються.
24. Якщо кількість матчів, на які відсторонений футболіст, перевищує кількість матчів, які залишилися у поточному сезоні, то відповідний залишок матчів переноситься на наступний сезон за винятком випадків, визначених у п. 23 цієї статті. Футболіст повинен відбути відсторонення в матчах за команду клубу, за яку він буде заявлений в наступному сезоні, незалежно від статусу (професіональні чи аматорські) та виду (чемпіонат чи кубок) змагань. Це положення також розповсюджується на всіх футболістів (професіоналів чи аматорів), які переходят в іншу асоціацію впродовж змагального сезону, незалежно від статусу змагань.

Стаття 46. Допінг-контроль

1. Футболісти, які беруть участь у змаганнях, можуть підлягати тестуванню на допінг.
2. Організація, порядок і процедура проходження допінг-контролю викладені в «Регламенті проведення допінг-контролю у змаганнях з футболу серед команд професіональних клубів України».
3. Керівники клубу та адміністрація стадіону зобов'язані забезпечити необхідні умови для роботи антидопінгової комісії та безперешкодного отримання біологічних проб у футболістів, які підлягають допінг-контролю.

Стаття 47. Маніпулювання результатом матчу

1. Матч, результат якого викликає сумнів щодо дотримання командами-суперницями принципів спортивної боротьби, розглядає Комітет з етики і Чесної гри ФФУ (далі - Комітет) на підставі підготовлених ПФЛ та наданих до Комітету матеріалів.
2. Під час розгляду матчу Комітет може використовувати:
  - а) відеозапис матчу;
  - б) висновок експерта, призначеного на цей матч;
  - в) рапорт спостерігача арбітражу;
  - г) письмову заяву офіційних осіб ФФУ, ПФЛ, клубів і регіональних федерацій футболу, які були присутні на цьому матчі;
  - д) матеріали преси і телебачення.
3. На підставі висновку Комітету з підтвердженням факту/фактів маніпулювання результатами матчу КДК ФФУ розглядає справу та ухвалює рішення згідно з Дисциплінарними правилами ФФУ.
4. Внесення будь-яких пропозицій щодо стимулювання команди, окремих або групи осіб у будь-якій формі для досягнення результату за підсумками матчу в інтересах третьої сторони заборонено і підлягає застосуванню дисциплінарних санкцій.
5. У разі виявлення будь-якої пропозиції до офіційної особи матчу або представника клубу від свого імені або від імені третьої сторони щодо маніпулювання результатом матчу до особи і/або клубу застосовуються дисциплінарні санкції.

Надання офіційною чи іншою особою, яка працює або задіяна у футболі, заяв та/або інших документів, зміст яких не відповідає дійсному перебігу подій на стадіоні (футбольному полі) до, під час та після матчу, підлягає застосуванню дисциплінарних санкцій.

Стаття 48. Протести

1. Клуби мають право подавати до ПФЛ протести.
2. Протест може бути поданий тільки клубом.
3. Офіційний представник клубу зобов'язаний впродовж 30 хвилин після закінчення матчу попередити спостерігача арбітражу, арбітра матчу та представника команди-суперниці про подання протесту. Обґрунтований протест клуб повинен направити до ПФЛ протягом 24 годин після закінчення матчу.
4. Відповідна заява про подання протесту підписується офіційним представником клубу. Копію цієї заяви клуб факсимільним зв'язком направляє до ПФЛ протягом двох годин після закінчення матчу.

5. Протест на невідповідність Правилам гри розмірів воріт і/або розмітки футбольного поля подається у письмовій формі арбітру не пізніше, ніж за одну годину до початку матчу.
6. Не приймається до розгляду несвоєчасно поданий протест, а також у разі, якщо він поданий на рішення арбітра:
  - а) призначення (не призначення) вільного, штрафного або 11-метрового удару;
  - б) визначення (не визначення) положення «поза грою»;
  - в) визначення (не визначення) виходу м'яча за межі поля і надання права введення м'яча у гру;
  - г) зараховане або не зараховане взяття воріт;
  - д) попередження або вилучення футболіста з поля.
7. Протест розглядає Адміністрація не пізніше 7 (семи) календарних днів від дати отримання всіх документів по суті справи та перерахування клубом на р/р ПФЛ обов'язкового грошового внеску в сумі 2500 грн. або, за необхідності застосування дисциплінарних санкцій, передає справу до КДК ФФУ.
8. Якщо Адміністрація задовольнить протест, обов'язковий грошовий внесок повертається клубу.

Стаття 49. Порядок сплати обов'язкових грошових внесків

1. Обов'язкові грошові внески за дисциплінарні санкції, застосовані КДК ФФУ або АК ФФУ, клуби повинні сплачувати у порядку, встановленому Дисциплінарними правилами ФФУ.
2. Обов'язковий грошовий внесок за порушення, визначені в п. 16 статті 45 цього Регламенту, клуб повинен перерахувати на п/р ПФЛ не пізніше 7 (семи) днів від дати отримання повідомлення Адміністрації.
3. За невиконання вимог цієї статті до клубу застосовуються додаткові дисциплінарні санкції.

VII. Заключні положення

Стаття 50. Розгляд і вирішення спірних питань

1. Клуби ПФЛ зобов'язані:
  - 1.1. Визнавати ФІФА, УЄФА та ФФУ головними керівними органами з питань організації та проведення змагань з футболу.
  - 1.2. Брати участь тільки в тих змаганнях, які організовані та визнані ФІФА, УЄФА та ФФУ;
  - 1.3. Безумовно дотримуватись статутів та регламентів ФІФА, УЄФА та ФФУ.
  - 1.4. Дотримуватися Міжнародного календаря матчів ФФУ.
  - 1.5. Визнавати Спортивний Арбітражний Суд у м. Лозанна (Швейцарія) як єдиний компетентний орган, який ухвалює рішення з усіх спірних спортивних питань відповідно до статутів ФІФА, УЄФА та ФФУ як остання інстанція.
2. Для вирішення будь-яких спірних питань і конфліктів, що виникають між суб'єктами футболу в межах дії Статуту або регламентних документів ФФУ, клуби, офіційні та посадові особи, тренери, агенти футболістів, футболісти повинні вичерпати всі внутрішні засоби правового захисту в межах статутних і регламентних норм ФФУ, УЄФА, ФІФА, а також в Спортивному Арбітражному Суді у м. Лозанна (Швейцарія).
3. Першочерговий розгляд спірних питань між футболістом та клубом здійснюється роботодавцем або уповноваженим органом за обов'язкової участі профспілкового комітету чи ради колективу клубу. Якщо спір не вирішено, то питання розглядає ПВС ФФУ за заявкою однієї із сторін.
4. У випадку подання позовних заяв до судів загальної юрисдикції для вирішення будь-яких спірних питань і конфліктів, що виникають між суб'єктами футболу в межах дії Статуту або регламентних документів ФФУ без попереднього вичерпання всіх внутрішніх засобів правового захисту в межах статутних і регламентних норм ФФУ, УЄФА, ФІФА та Спортивного Арбітражного Суду в м. Лозанна (Швейцарія), до заявників застосовуються дисциплінарні санкції згідно з Дисциплінарними правилами ФФУ.

Стаття 51. Інші питання

1. Зміни та доповнення до Регламенту готує Адміністрація і надає Раді ліг на узгодження та Виконавчому комітету ФФУ для затвердження.
2. Усі додатки до цього Регламенту є його невід'ємною частиною.

3. Перегляд спортивних підсумків змагань ПФЛ з будь-яких причин після затвердження їх Радою ліг та Виконавчим комітетом ФФУ не допускається, окрім випадків прийняття відповідних рішень органами здійснення футбольного правосуддя ФФУ або Дисциплінарними органами ФІФА.
4. Інші питання, що не врегульовані цим Регламентом, розглядає Рада ліг на основі чинного законодавства України, вимог ФІФА, УЄФА, ФФУ та ПФЛ і надає для затвердження Виконавчому комітету ФФУ.
5. Регламент набуває чинності з моменту затвердження Виконавчим комітетом ФФУ та діє до моменту затвердження Виконавчим комітетом ФФУ нового Регламенту.

**Положення
про організацію трансляцій матчів чемпіонату України
серед команд I ліги**

Стаття 1. Організація трансляцій матчів

1. Питання організації трансляцій матчів регулюються цим Положенням, Регламентом Всеукраїнських змагань з футболу серед команд клубів ПФЛ сезону 2017/18 (далі – Регламент), а також договорами приєднання щодо створення єдиного пакету комерційних та аудіовізуальних прав клубів ПФЛ.
2. Клуб і компанія, яка відповідно до укладених ліцензійних угод з маркетинговим партнером ПФЛ має право на виробництво телевізійних трансляцій матчів змагань ПФЛ та їх розповсюдження (далі – Офіційний мовник), несуть спільну відповідальність за якість трансляції матчу, виконання взаємних зобов'язань, а також стосовно представників інших компаній.
3. У рамках цієї відповідальності клуб протягом всіх змагань:
  - 3.1. забезпечує Офіційному мовнику вільний доступ до всіх приміщень стадіону (крім VIP-лож, роздягалень команд, кімнат арбітрів і спостерігача арбітражу та приміщення для проведення допінг-контролю), а також телевізійного обладнання, установок і комунікацій, що є на стадіоні;
  - 3.2. надає на стадіоні необхідну територію, що охороняється, для паркування ПТС, ПСС, іншої техніки та обладнання Офіційного мовника;
  - 3.3. забезпечує Офіційному мовнику можливість безперешкодного та безпечної прокладання кабелів (за узгодженням з технічними службами стадіону);
  - 3.4. забезпечує електро живлення обладнання Офіційного мовника в зоні ПТС стадіону та надає Офіційному мовнику безперешкодний доступ до місць підключення електро живлення телевізійної техніки на території стадіону та в його приміщеннях (за узгодженням з технічними службами стадіону);
  - 3.5. зобов'язаний обладнати на трибунах та на прилеглій до футбольного поля території місця (стаціонарні платформи) для установки телекамер Офіційного мовника відповідно до Схеми 1, у тому числі, якщо це визначено ТБ-схемою, за рахунок місць для глядачів та вилучення з продажу необхідної кількості квитків. При цьому клуб має забезпечити відсутність сторонніх осіб чи клубних операторів на стаціонарних камерних позиціях Офіційного мовника;

- 3.6. зобов'язаний безкоштовно надати обладнання (стіл, стільці, телефонний зв'язок, доступ до мережі Інтернет) у приміщенні для коментаторів Офіційного мовника, забезпечити їхній безперешкодний доступ у це приміщення, а також відсутність у коментаторських кабінах сторонніх осіб;
  - 3.7. забезпечує присутність на флеш-інтерв'ю після матчу тренерів обох команд та мінімум по одному гравцю з кожної команди. Тренери мають прийняти участь у флеш-інтерв'ю на протязі 10 хвилин після фінального свистка до участі у прес-конференції;
  - 3.8. повинен самостійно покривати витрати, пов'язані з виконанням своїх зобов'язань з організації трансляцій.
4. У рамках цієї відповідальності Офіційний мовник зобов'язаний:
- 4.1. забезпечити присутність свого уповноваженого представника на передсезонних інспекціях стадіонів, на передматчевій нараді, що проводиться на стадіоні в день матчу;
  - 4.2. координувати свої дії з делегатом ФФУ, керівництвом клубу-господаря та стадіону;
  - 4.3. забезпечити дотримання своїм персоналом вимог цього Положення та Регламенту, правил поведінки та техніки безпеки на стадіоні
5. Клуб-господар не пізніше, ніж за 45 хвилин до початку матчу, має за вимогою Офіційного мовника надати його представнику протокол матчу в 5 (п'яти) екземплярах.
6. На початку та наприкінці кожного з таймів під час трансляцій матчів змагань повинні демонструватись спеціальні відеозаставки загальним хронометражем до сорока секунд з елементами емблем ФФУ та ПФЛ, а також спонсорів (партнерів) ПФЛ, які ПФЛ надає офіційному мовнику.
7. До клубу, дії якого призвели до затримки або зриву трансляції та порушень цього Положення та/або Регламенту, застосовуються дисциплінарні санкції.

Стаття 2. Забезпечення умов розміщення на стадіоні устаткування Офіційного мовника

1. Клуб зобов'язаний спільно з Офіційним мовником та ПФЛ розробити, узгодити та надати Адміністрації ПФЛ для затвердження ТБ-схему розміщення устаткування Офіційного мовника на стадіоні клубу.
2. ТБ-схеми розміщення устаткування Офіційного мовника на стадіонах повинні бути розроблені та надані клубами до ПФЛ не пізніше, ніж за 20 (двадцять) календарних днів до початку змагань.
3. Адміністрація ПФЛ затверджує відповідну ТБ-схему для кожного стадіону не пізніше, ніж за 10 (десять) календарних днів до початку змагань, та

надає її Офіційному мовнику. Рішення Адміністрації є остаточним і обов'язковим для виконання клубами.

4. У разі виникнення необхідності за рішенням Адміністрації ПФЛ до відповідної ТБ-схеми можуть бути внесені зміни.
5. Відповідно до ТБ-схеми клуб повинен забезпечити на стадіоні місця для:
  - 5.1. паркування пересувних телевізійних станцій (ПТС), резервних дизельних генераторів, станцій супутникового зв'язку та іншої техніки;
  - 5.2. розміщення телевізійної техніки поза аrenoю стадіону і безпосередньо на арені, якщо це визначено ТБ-схемою;
  - 5.3. спорудження додаткових платформ для встановлення телекамер;
  - 5.4. розташування телестудій, коментаторських кабін і місць для проведення інтерв'ю;
  - 5.5. безперешкодного прокладення слабкострумових і силових кабелів, за попереднім технічним узгодженням зі стадіоном.
6. За зміну клубом відповідної ТБ-схеми без погодження з ПФЛ та Офіційним мовником до клубу застосовуються дисциплінарні санкції.
7. Всі витрати, пов'язані з забезпеченням умов для організації трансляції (в тому числі із спорудженням додаткових платформ для встановлення телекамер), несе клуб.
8. Клуб несе відповідальність за безпеку та вільний доступ персоналу Офіційного мовника до всіх телевізійних об'єктів, включаючи місця розташування камер, ПТС, телестудій, а також коментаторських кабін, місць проведення флеш-інтерв'ю, прес-центр і змішану зону відповідно до зон дії акредитацій.
9. Клуб-господар зобов'язаний забезпечити безпеку та охорону телевізійної техніки та всього обладнання Офіційного мовника до, під час та після матчу (з моменту заїзду ПТС на територію стадіону до моменту її виїзду).

Стаття 3. Паркування ПТС та телевізійної техніки Офіційного мовника

1. Для забезпечення організації трансляції матчу, клуб, на стадіоні якого проводиться матч, повинен надати рівний, порожній паркувальний простір на одній ділянці у виняткове користування Офіційного мовника, розміром від 200 м² до 600 м², що дає змогу здійснити паркування ПТС та іншої телевізійної техніки, задіяної в трансляції. Покриття паркувального майданчика повинно бути твердим, щоб на ньому можна було припаркувати будь-яку ПТС.
2. Планування такого місця повинне бути відповідним для того, щоб була можливість безперешкодного пересування технічного персоналу в межах розташованих транспортних засобів Офіційного мовника.

3. Паркувальний майданчик для ПТС повинен розташовуватися максимально близько до стадіону та на відстані не більше, ніж 20 м від місця розташування напівстационарного телевізійного трансляційного пункту (НСТТП) – приміщення на стадіоні, яке має відповідне обладнання, призначене для комутації телевізійної техніки. Паркувальний майданчик для ПТС має бути вільним для використання Офіційним мовником за 48 годин до початку матчу.
4. Клуб-господар зобов'язаний забезпечити до моменту заїзду ПТС не лише вільний майданчик, але і вільний під'їзд до прилеглої території стадіону (в'їзних воріт).
5. Для ПТС повинна бути виділена територія з відкритим горизонтом в південному напрямі або інша площа, що забезпечує стабільний зв'язок з супутником. Таке місце повинне бути вільним від великих перешкод (будівлі, стіни, дерева, і т. п.) на всі напрями світу.
6. До матчу, з моменту прибуття в зону паркування першого автомобіля Офіційного мовника і до моменту від'їзду останнього автомобіля після матчу, на паркувальному майданчику клубом-господарем повинна бути забезпечена цілодобова охорона. Зона паркування ПТС має бути огорожена тимчасовим або постійним парканом.

Стаття 4. Освітлення

1. Матчі можуть проводитися в денний або вечірній час при штучному освітленні стадіону. Освітлення футбольного поля має бути рівномірним, інтенсивністю не менше 1200 люкс.
2. На стадіоні має бути в наявності справна система аварійного (резервного) освітлення з інтенсивністю, визначеною п. 1 даної статті.
3. Освітлення стадіону та футбольного поля, за умови проведення матчу у вечірній час, повинне бути ввімкнуте за першою вимогою арбітра матчу та/або Офіційного мовника. Час початку включення освітлення стадіону та футбольного поля узгоджується у кожному випадку окремо, але за будь-яких обставин освітлення повинне бути ввімкнуте та повністю розігріте не пізніше, ніж за 1 (одну) годину до початку матчу, та зберігатися на відповідному рівні протягом всього матчу та 30 (тридцяти) хвилин після його закінчення.
4. Технічне освітлення стадіону повинно бути ввімкнутим після закінчення матчу і працювати впродовж часу допоки учасники матчу та глядачі не залишать стадіон, а Офіційний мовник не закінчить демонтаж свого телевізійного обладнання.
5. Офіційний мовник, за узгодженням з ПФЛ і клубом-господарем, має право самостійно провести перевірку технічних параметрів освітленості футбольного поля.

Стаття 5. Електроживлення

1. На стадіоні повинно бути передбачено два незалежні одне від одного джерела енергозабезпечення.
2. Система енергозабезпечення на стадіоні повинна бути такою, щоб при відключенні основного джерела, відразу ж автоматично підключалося інше незалежне джерело, що забезпечує безперебійне живлення.
3. Подвійна система енергозабезпечення повинна забезпечувати електроживленням всі зони стадіону.
4. Електроживлення (і в аварійних випадках) повинне подаватися в наступні телевізійні зони:
  - 4.1. зона ПТС;
  - 4.2. коментаторські кабіни;
  - 4.3. місця для флеш-інтерв'ю;
  - 4.4. телевізійні студії;
  - 4.5. місця проведення прес-конференцій та інтерв'ю.
5. Мінімальна потужність кожного з фідерів (основного і резервного), що використаються для підключення телевізійної техніки, повинна бути не менше 50 кВт.
6. Клуб має забезпечити в зоні паркування ПТС наявність електрощита з наступними підключеннями:
  - x 63 A 3ф (5 pin), CEE F 63A 3P+NT connector;
  - x 32 A 3ф (5 pin), CEE F 32A 3P+NT connector;
  - x 16 A 3ф (5 pin), CEE F 16A 3P+NT connector;
  - x 16 A 1ф (3 pin), CEE F 16A 2P+T connector + SCHUKO connector;
  - кожен коннектор має бути підключений через відповідний окремий автомат.

Стаття 6. Прокладка кабелів

1. Укладання і проведення кабельної системи, необхідної для трансляції, здійснює Офіційний мовник.
2. Клуб повинен надати доступ технічному персоналу Офіційного мовника до кабельної інфраструктури, що є на стадіоні, щоб забезпечити безпеку прокладки кабелів.
3. Доступ до кабельних систем стадіону, у разі надходження відповідного запиту від Офіційного мовника, повинен бути безкоштовним.
4. При прокладанні кабелів на стадіоні мають бути дотримані такі основні правила:
  - 4.1. кабелі не повинні заважати учасникам матчу і глядачам;
  - 4.2. кабелі, прокладені на стадіоні та прилеглій території, повинні бути як можна менш помітними;

- 4.3. там, де це необхідно, повинні бути використані кабельні мости, кабельне обкладання, траншеї, облицьовування стадіону для забезпечення безпеки.

Стаття 7. Розміщення телекамер при трансляції матчів

1. З метою забезпечення високих стандартів трансляції матчів на стадіоні необхідна наявність як мінімум 8 (восьми) телевізійних камер Офіційного мовника, а також, в окремих випадках, додаткових місць для установки камер.
2. Клуб-господар зобов'язаний забезпечити безпеку місць, де розміщаються телекамери.
3. Всі місця розташування телекамер на стадіоні визначаються ТБ-схемою до початку сезону і затверджуються ПФЛ та Офіційним мовником.
4. Всі зміни, що вносяться до ТБ-схеми розміщення телекамер на стадіоні під час Чемпіонату, повинні бути затверджені ПФЛ та Офіційним мовником.
5. Клуб-господар зобов'язаний згідно ТБ-схеми для кожного стадіону, технічних особливостей та можливостями стадіону забезпечити наявність на ньому наступних обладнаних платформ (майданчиків) для телекамер офіційного мовника (див. також Схему 1):
  - a. **Платформа I.** Головна камерна платформа. Ця платформа повинна розташовуватися прямо навпроти середньої лінії поля, мати мінімальні розміри 5x2 м, знаходитися на центральній «західній» («південній», «південно-західній») трибуні стадіону (залежно від розташування стадіону відносно сторін світу). Перед платформою не повинно бути ніяких візуальних перешкод для прямої видимості всього футбольного поля. Крім того, Головна камерна платформа має відповідати наступним вимогам:
    - мати рівну та стійку горизонтальну поверхню;
    - мати огорожу по периметру. У випадку, коли платформа розташована під відкритим небом та під впливом прямого сонячного світла, вона має бути обладнана непрозорою огорожею по дальньому від поля краю, висотою мінімум 2,5 м, та дахом. Висота огорожі по передньому краю платформи не повинна перевищувати 50–60 см;
    - розташовуватись таким чином, щоб оптична вісь об'єктиву телекамери, встановленої на платформі, утворювала з площею футбольного поля в місці перетину з біжньою боковою лінією кут від 27 до 36 градусів, і кут від 16 до 20 градусів в місці перетину з центром поля (див. Схему 4).
  - b. **Платформи II.** Платформи для офсайдних телекамер (ліва та права). Ці платформи розташовуються на тій самій трибуні, що і Головна камерна платформа, напроти ліній штрафних майданчиків, тобто в

16 м від ліній лівих та правих воріт відповідно. Мінімальний розмір платформ – 2x2 м. Перед платформами не повинно бути ніяких візуальних перешкод для прямої видимості всього футбольного поля. Крім того, платформи для офсайдних камер повинні відповідати наступним вимогам:

- мати рівну та стійку горизонтальну поверхню;
- мати огорожу по периметру. У випадку, коли платформа розташована під відкритим небом та під впливом прямого сонячного світла, вона має бути обладнана непрозорою огорожею по дальньому від поля краю висотою мінімум 2,5 м та дахом. Висота огорожі по передньому краю платформи не повинна перевищувати 50–60 см;
- розташовуватися на тому ж самому рівні або вище, що і Головна камерна платформа.

c. **Платформи III.** Платформи для верхніх телекамер за воротами (ліва та/або права). Такі платформи повинні бути розташовані на трибунах стадіону за воротами, точно по центру поля, або можуть бути незначно зміщені в бік Головної камерної платформи. Мінімальний розмір платформ – 2x2 м. Перед платформами не повинно бути ніяких візуальних перешкод для прямої видимості всього футбольного поля. Крім того, Платформи для верхніх телекамер за воротами повинні відповідати наступним вимогам:

- мати рівну та стійку горизонтальну поверхню;
- мати огорожу по периметру. Висота огорожі по передньому краю платформи не повинна перевищувати 50–60 см;
- розташовуватися на такій висоті, що дозволяє бачити близню 11-ти метрову позначку над поперечиною воріт, але не нижче рівня Головної камерної платформи (див. Схему 5).

d. **Платформа IV.** Платформа для верхньої реверсивної телекамери. Ця платформа розташовується на протилежній трибуні відносно Головної камерної платформи. Вона повинна відповідати наступним вимогам:

- мати рівну та стійку горизонтальну поверхню;
- мати огорожу по периметру. Висота огорожі по передньому краю платформи не повинна перевищувати 50–60 см;
- розташовуватися на висоті 3–4 метрів над рівнем поля.

Стаття 8. Типи телекамер, їх функціональне призначення та розташування

1. Основні (головні) телекамери.

Як мінімум, необхідне розміщення двох таких телекамер на головній трибуні та точно на середній лінії футбольного поля. Ці телекамери не повинні бути направлені об'єктивом на сонце. Місце розташування

телекамери повинне утворювати з найближчою бічною лінією кут від 27 до 36 градусів з площиною поля, і кут від 16 до 20 градусів від центру поля. Якщо неможливо встановити телекамери точно на цих позиціях, тоді вони повинні бути встановлені в найближчих місцях, розташованих в секторі, утвореному цими двома лініями. Для кожної телекамери повинен бути наданий майданчик розміром приблизно 2x3 м.

2. Польова (Pitch-side) телекамера.

Телекамера, закріплена поблизу середньої лінії поля поруч з боковою лінією поля. Якщо виникає необхідність у розміщенні цієї телекамери між лавами запасних, то її розташування не повинне закривати учасникам матчу огляд футбольного поля з лав для запасних і з місця четвертого арбітра. Для цієї телекамери повинне бути надане місце розміром 2x2 м. Ця камера може бути розміщена ближче до поля, аніж лава запасних гравців за умови, що вона працює на низькому штативі або на лафеті і, таким чином, не перекриває учасникам матчу огляд футбольного поля.

3. Телекамери, розташовані на шістнадцятиметровій відмітці.

3.1. Дві телекамери, що встановлені на головній трибуні точно вздовж ліній, розташованих на відстані шістнадцяти з половиною метрів від ліній воріт. Вони розташовані на тому ж самому рівні або вище, ніж платформа з основними телекамерами.

3.2. Для кожної телекамери повинен бути наданий майданчик розміром не менше 2x2 м.

4. Телекамери, що розташовані низько за воротами.

Дві телекамери, зафіксовані за лінією воріт на тій стороні стадіону, що є найближчою до місця розташування основної телекамери. Більш того, якщо дозволяють розміри ігрової зони, простір довжиною в 10 (десять) метрів і ширину в 2 (два) метри повинен бути залишений для розміщення односторонніх телекамер і переносних телекамер.

5. Переносна камера (ТЖК).

5.1. Одна (якщо ПФЛ та офіційний мовник не погодили використання більшої їх кількості) переносна телекамера (дротова або бездротова), передбачена для роботи між лавами запасних. Вона також може використовуватися для зйомки крупних планів футболістів на футбольному полі під час вітання команд, жеребкування і після закінчення матчу.

5.2. Під час матчу переносна телекамера не повинна наблизятися до технічної зони лав запасних і бічної лінії поля ближче ніж на 3 (три) метри.

5.3. Переносна телекамера ні за яких умов не повинна створювати перешкод футболістам, персоналу клубу-господаря, офіційним особам та арбітрам матчу.

6. Панорамна телекамера (beauty-shot).

Телекамера, що зафікована високо над стадіоном для зйомок панорамних видів.

7. Телекамери, що високо розташовані за воротами.

По одній телекамері розташовується на трибунах за кожними з воріт на висоті, що дозволяє повністю оглядати одинадцятиметрову відмітку з позиції вище за поперечину воріт.

8. Реверсивні телекамери (телекамери, розташовані на протилежному боці стадіону).

8.1. Для проведення «реверсивних» зйомок під час матчу використовується до трьох телекамер.

8.2. Одна з реверсивних телекамер може бути зафікована на трибуні та розташована вище за інші телекамери, що розміщені або на трибуні, або на рівні поля на протилежному боці тієї частини стадіону, де розміщена основна телекамера.

9. Телекамера підтрибунного приміщення.

9.1. Телекамера, що зафікована у визначеному Планом місці між футбольним полем та роздягальнями команд (або підтрибунним приміщенням).

9.2. Телекамера може бути використана тільки перед виходом команд на футбольне поле на початку першого і другого таймів матчу (для цього може використовуватися також переносна телекамера).

10. Міні-телекамери.

10.1. Міні-телекамера може бути поміщена прямо за сіткою воріт, але не повинна прикріплятися до сітки, стійок або поперечини воріт.

10.2. Міні-телекамера може розташовуватися близько до сітки воріт, але не повинна торкатися її за будь-яких умов. Крім того, міні-телекамера може бути прикріплена до жердин, які підтримують сітку, або тросу, що з'єднує задню частину сітки з вертикальними підпірками позаду воріт.

10.3. Телекамера повинна бути розміщена таким чином, щоб не бути небезпекою для футболістів. Особливу увагу слід приділяти тому, щоб, у випадку якщо футболіст вбігає в сітку, він не міг зачепити телекамеру.

10.4. Розміщення міні-телекамер повинне бути схвалене ПФЛ та клубом-господарем.

11. Телекамери на підйомних кранах.

Такі телекамери можуть бути розміщені за воротами, якщо вони не становлять небезпеки для футболістів або глядачів.

12. Пересувні телекамери (на рейках).

12.1. Не допускається розміщення телекамер, що пересуваються по рейках (або монорельсу):

- між рекламними щитами і дальньою бічною лінією поля;
- за лініями воріт.

12.2. Розміщення пересувних телекамер можливе тільки:

- на дальній стороні футбольного поля. Телекамера, що пересувається по рейках, може бути розміщена за рекламними щитами, тільки якщо вона переміщується від однієї 16-метрової лінії до іншої, не заважає перегляду матчу глядачами і не створює небезпеки для людей;
- на біжній стороні футбольного поля. По одній телекамері, що пересувається по рейках, може розташовуватися поруч з бічною лінією поля в зоні, що тягнеться від лінії воріт до 20-метрової лінії, за умови, що телекамера керується або за допомогою дистанційного керування, або телевізійним оператором. Рейки повинні бути на відстані не менше 4 (четирьох) метрів від бічної лінії поля, якщо не отриманий дозвіл ПФЛ на їх близьче розміщення. У разі такого дозволу повинне залишатися достатньо місця для розминки футболістів.

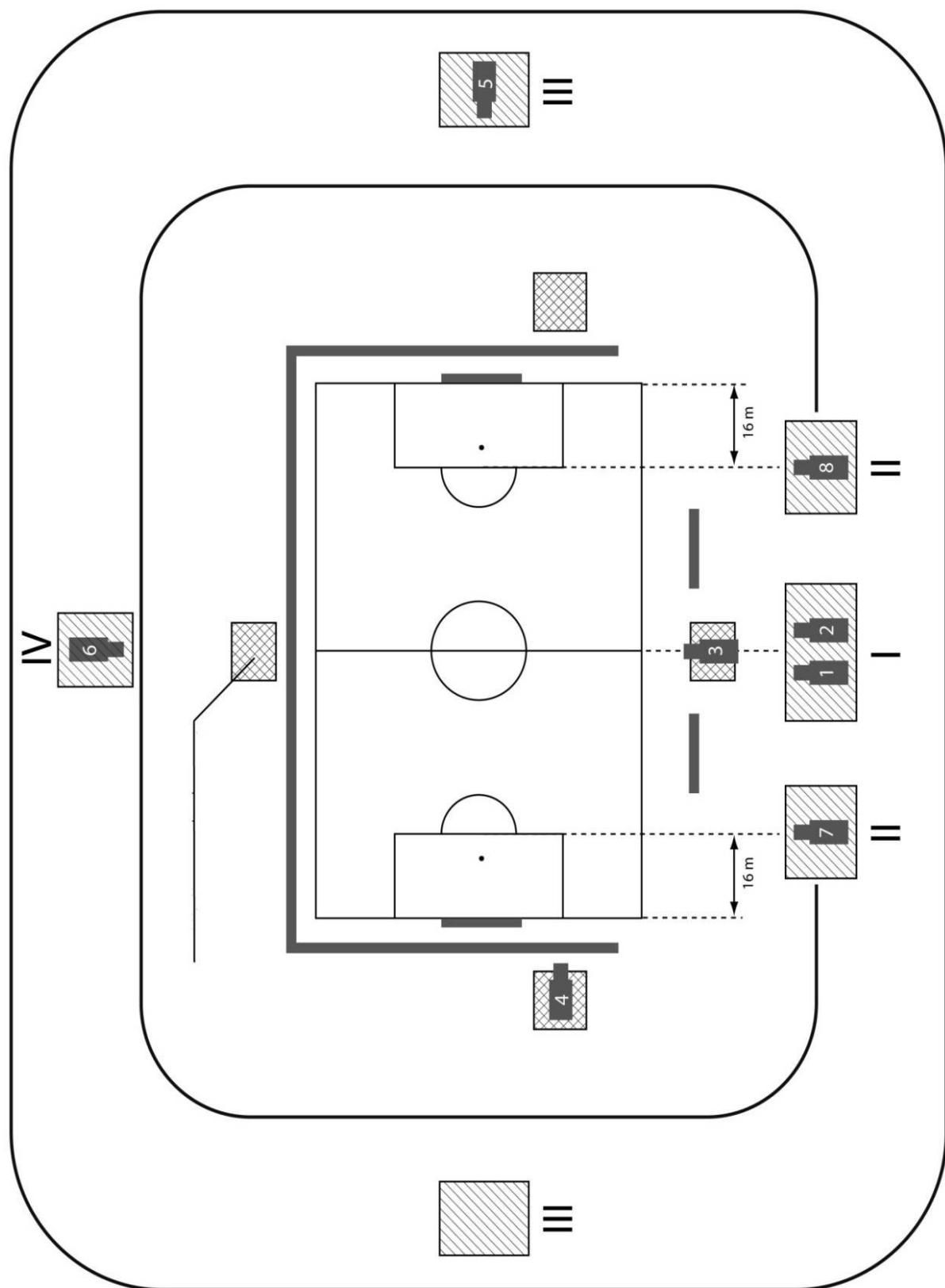
12.3. Розміщення цих телекамер повинне бути схвалене ПФЛ та клубом-господарем.

13. Телекамери на ручних штативах (steadicams).

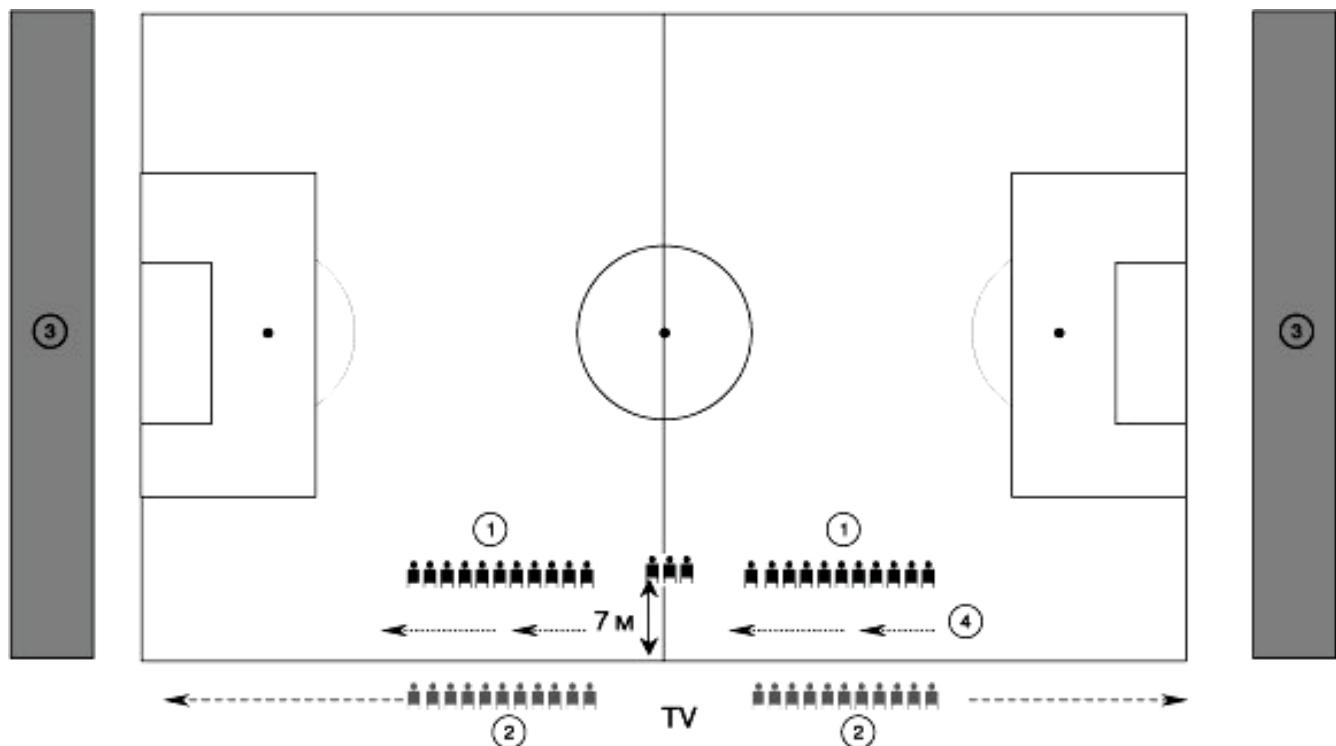
- 13.1. Переносні камери в кількості до двох штук, які можуть використовуватися уздовж бокової лінії футбольного поля в зоні, що тягнеться від лінії воріт до 20-метрової лінії.**
- 13.2. Такі телекамери можуть використовуватися для зйомки наступних видів діяльності, що здійснюються перед початком матчу на полі:**
  - вітання команд, коли вони стоять, вишикувавшись обличчям до головної трибуни;
  - рукостискання футболістів обох команд;
  - вітання, коли арбітр матчу і капітани команд обмінюються рукостисканнями;
  - жеребкування для визначення права вибору половини поля;
  - командне фотографування;
- 13.3. Звукооператор з мікрофоном може супроводжувати цю телекамеру на даному етапі.**
- 13.4. Під час знаходження цієї телекамери на полі перед початком матчу повинні дотримуватися наступні принципи:**
  - тільки одна телекамера може знаходитися на футбольному полі;
  - телекамера, переважно, повинна бути радіочастотною (бездротовою);

- дротова телекамера може бути використана тільки за умови, що помічник оператора стежить за дротом.
14. Телекамери, що розташовані на двадцятиметровій позначці.
- 14.1. Дві телекамери розміщаються навпроти уявної двадцятиметрової позначки від ліній воріт, на тій самій стороні, що й головна камера.
  - 14.2. Такі телекамери не повинні завдавати незручності для футболістів, офіційних осіб та арбітрів і повинні забезпечувати їм можливість спостереження за всім футбольним полем.
  - 14.3. Телекамера повинна встановлюватися за уявною межею, що проходить від лави запасних до найближчого до неї кутового прапора.
15. Додаткові телекамери.
- 15.1. Телекамера, розташована на коментаторській позиції для зйомки коментаторів. Ця телекамера не повинна закривати огляд іншим коментаторам, представникам ЗМІ і глядачам.
  - 15.2. Телекамера на VIP-трибуні.
  - 15.3. Телекамера розміщується офіційним мовником при вході на VIP-трибуну стадіону за умови, що вона не заважає VIP-гостям, та її розміщення було схвалене ПФЛ та клубом.
  - 15.4. Телекамера-павук. Пересувна система телекамер над футбольним полем (так звана «камера-павук») може бути використана за умови виконання наступних вимог:
    - дотримання норм безпеки та експлуатації (тобто наявність дозволу відповідних органів, що включає вказівку допустимих рівнів висоти розміщення камери на стадіоні, оскільки така може різнятися від випадку до випадку);
    - наявність дозволу ПФЛ на таке розміщення;
    - суворе дотримання інструкцій щодо використання цієї телекамери;
    - в разі, якщо телекамера-павук належить стадіону (клубу), її використання має регламентуватися окремою угодою між стадіоном (клубом) та офіційним мовником.
  - 15.5. Телекамера у роздягальні. Розміщується офіційним мовником виключно з дозволу клубу.
16. Новітнє устаткування і камери можуть бути дозволені до застосування після узгодження з ПФЛ, клубами та Офіційним мовником.

Мінімальний камерний розворот та необхідні камерні платформи на стадіоні

Розташування команд, арбітрів та представників ЗМІ перед початком матчу

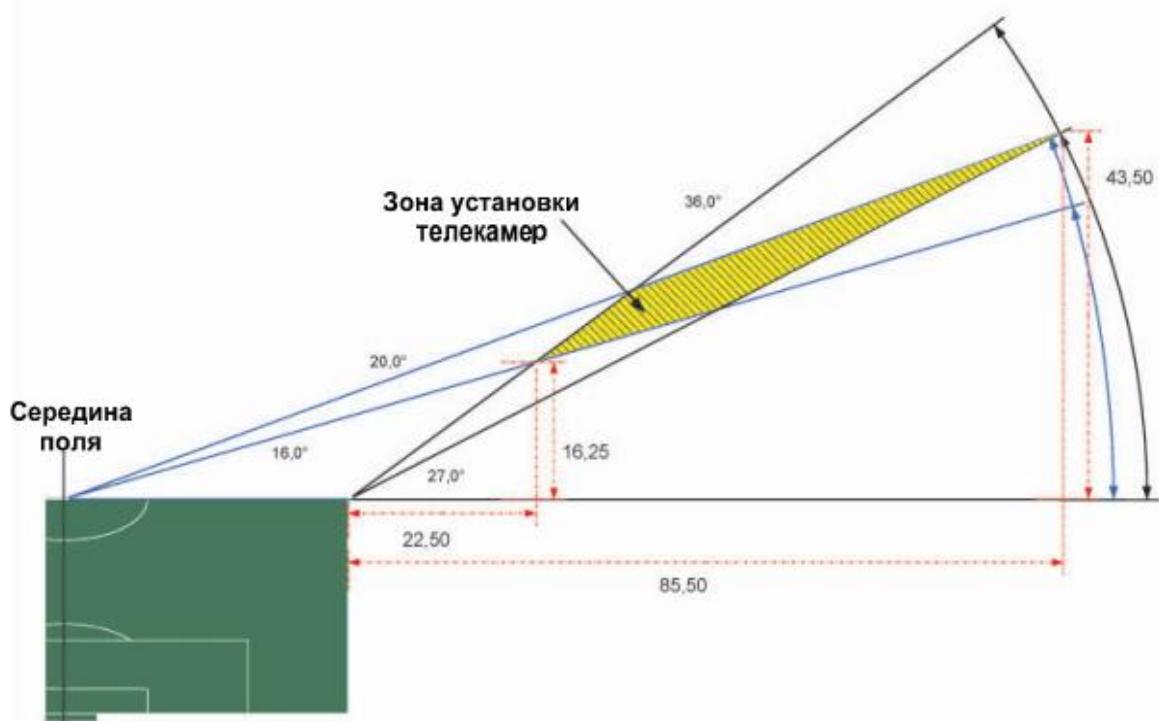
1. Шикування команд і арбітрів перед початком гри (обличчям до трибуни VIP). Команда господарів розташовується праворуч, команда гостей – ліворуч.
2. Місця для фоторепортерів і телеоператорів до і після матчу;
3. Місця для фоторепортерів і телеоператорів під час матчу. Переміщення від одних воріт до інших під час матчу заборонено.
4. Зона роботи переносної телевізійної камери Офіційного мовника.

УВАГА: фотографи і представники телебачення ніколи і ні за яких обставин не повинні виходити на поле!

Місця і зони розміщення телевізійних камер і фотокореспондентів біля футбольного поля під час матчу

Схема розміщення телевізійних камер офіційного мовника уздовж бічної лінії поля з розрахунком згідно рекомендацій UEFA

Схема розміщення телевізійних камер офіційного мовника за воротами з розрахунком згідно рекомендацій UEFA

**Правило ФФУ
стосовно захисту футболістів, підготовлених у структурі клубу**

Стаття 1. Спортивне правило, спрямоване на захист інтересів футбольних клубів

1. Правило передбачене для клубів ПЛ та ПФЛ.
2. Захист інвестицій клубу в підготовку футболістів у структурі клубу від конкурентів.
3. Створення належних умов для підготовки футболістів у структурі клубу.
4. Розвиток програми молодіжного футболу у структурі професіонального футбольного клубу.
5. Забезпечення для клубів першочергового права укладання перших професіональних контрактів із вихованцями власних футбольних шкіл.

Стаття 2. Принципи застосування правила

1. Реєстрація в базі даних ФФУ (далі БД ФФУ) вихованців власного ДЮСЗ професіонального футбольного клубу починаючи з 12-річного віку.
2. Упровадження цивільно-правового договору на спортивну підготовку футболіста (надалі – договір) для футболістів, підготовлених у структурі професіональних футбольних клубів віком від 14 до 18 років включно.
3. Правовідносини, що виникають у зв'язку з укладанням договору, зокрема, питання підписання договору, припинення його чинності, забезпечення прав та обов'язків сторін договору, можливості здійснення переходів футболістів, що мають укладений договір із професіональним клубом, регулюються Регламентом ФФУ зі статусу і трансферу футболістів з урахуванням положень цього Правила.
4. Реєстрація футболістів, які мають договір, у БД ФФУ та допуск до участі в змаганнях під егідою ФФУ, ПЛ, ПФЛ, ААФУ та ДЮФЛУ.
5. Наявність у футболістів, які мають договори, статусу аматорів.
6. Клуби самостійно розробляють та підписують Договори відповідно до власної організаційно-правової форми та вимог законодавства України на основі Регламенту ФФУ зі статусу і трансферу футболістів. Клуб несе відповідальність за правильність оформлення договору з футболістом.
7. Договір укладається та набуває чинності за нотаріально засвідченої згоди щонайменше одного з батьків футболіста на таке укладання.
8. Договір укладається та подається для реєстрації у ФФУ в 4 (четирьох) примірниках:
  - 8.1. перший примірник договору повертається клубу;

- 8.2. другий примірник договору клуб зобов'язаний видати футболістові або батькам, що давали нотаріальну згоду на підписання договору;
- 8.3. третій примірник договору залишається у ФФУ та вноситься до БД ФФУ;
- 8.4. четвертий примірник договору при заявлі футболіста до участі у змаганнях за одну з професіональних команд клубу надається та залишається у організації, що здійснює заявку футболіста до відповідних змагань.
9. Можливість футболіста, який має договір, виступати за професіональну команду клубу (ПЛ/ПФЛ) або за аматорську команду клубу (ДЮФЛУ чи ААФУ).
10. Обмеження терміну дії Договору:
  - 10.1. не більше 2 років у віці від 14 до 15 років;
  - 10.2. не більше 3 років у віці від 16 до 18 років;
  - 10.3. кінцевий термін дії договору – 30 червня.
11. Заявка футболістів, які мають договір, до Списку В заявкового листа команди клубу ПЛ або ПФЛ, окрім випадків передбачених в п. 18 ст. 17 цього Регламенту.
12. Розповсюдження на футболіста, який має договір дії п. 4 ст. 17 Регламенту ФФУ зі статусу і трансферу футболістів.

Стаття 3. Переваги реалізації заходів щодо захисту футболістів, підготовлених у структурі клубу

1. Можливість закріплювати найбільш перспективних футболістів, підготовлених у структурі клубу, за власним клубом за рахунок договору, що забезпечує захист від конкурентів інвестицій клубу в підготовку юних футболістів.
2. Можливість набуття ігрової практики власним вихованцем як на аматорському, так і на професіональному рівні під час дії договору.
3. Зменшення фінансового навантаження на бюджет клубу за рахунок співпраці з футболістами, підготовленими в структурі клубу, за допомогою договору (відповідно до умов договору) на відміну від випадку підписання повноцінного професіонального контракту з футболістом віком від 14 до 18 років.

Стаття 4. Мета і ціль впровадження правила

1. Мета – стимуляція роботи клубів щодо підготовки кваліфікованих, конкурентоспроможних вихованців власних футбольних шкіл.
2. Ціль – покращення стандартів якості підготовки футболістів у структурі клубу, додатковий захист футболістів, підготовлених у структурі клубу.

Стаття 5. Гнучке застосування

1. Можливість футболісту, якій має договір, одночасно виступати за професіональну команду клубу ПЛ/ПФЛ або за аматорську команду клубу (ДЮФЛУ) у випадку заявки футболіста до Списку Б або В заявкового листа команди клубу ПЛ/ПФЛ.
2. Футболіст, що має укладений чинний договір з клубом, може бути заявленим до участі в офіційних змаганнях тільки за професіональну та інші команди клубу, з яким укладений договір та команди навчальних закладів, з якими клуб має укладені угоди про співпрацю.
3. Футболіст, що має укладений чинний договір з клубом, не може бути заявлений за жодну із команд іншого професіонального клубу.

Стаття 6. Вимоги до договору

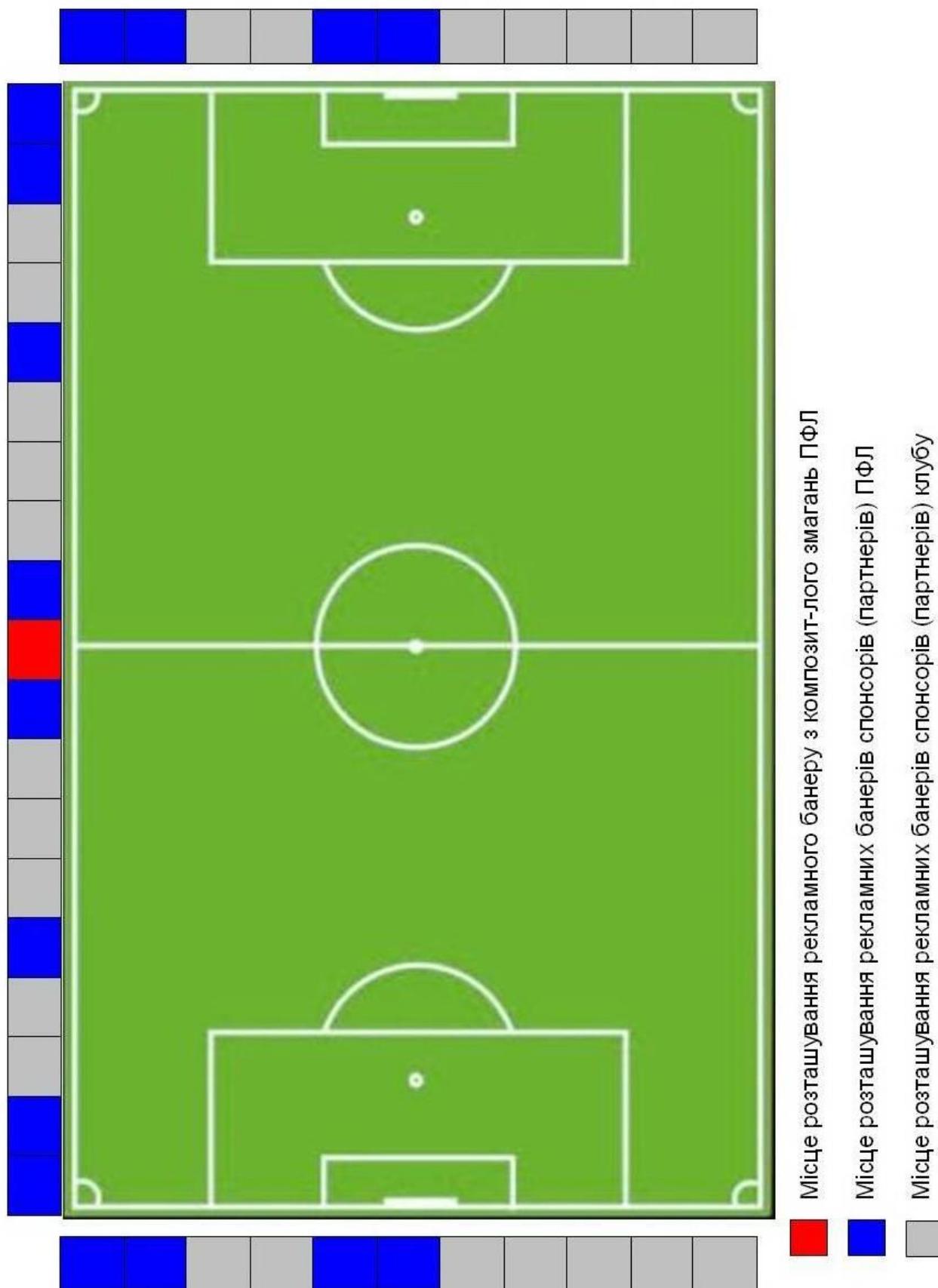
1. Договір на спортивну підготовку футболіста визначає права та обов'язки сторін стосовно організації спортивної підготовки та проведення навчально-тренувального процесу, регламентує порядок участі футболіста в різного виду змаганнях та інших спортивних заходах, у яких бере участь клуб самостійно або в складі інших спортивних організацій, в тому числі і зарубіжних, на підставі договорів про сумісну діяльність або інших угод, не заборонених законодавством України.
2. Клуби самостійно розробляють та підписують договори відповідно до своєї організаційно-правової форми та вимог законодавства України. Невід'ємною частиною до цього правила є зразок договору, в якому в обов'язковому порядку повинні бути зазначені:
  - 2.1. дата набуття чинності;
  - 2.2. дата закінчення терміну дії;
  - 2.3. права та обов'язки сторін, де повинно бути передбачено:
    - 2.3.1. страхування здоров'я та життя футболіста;
    - 2.3.2. медичне забезпечення футболіста;
    - 2.3.3. забезпечення футболіста всіма видами соціального страхування, встановленими законодавством України;
    - 2.3.4. забезпечення футболіста у його футбольній діяльності кваліфікованими спеціалістами, надання для його підготовки відповідних спортивних споруд, спорядження та обладнання;
    - 2.3.5. створення відповідних житлово-побутових умов для футболіста;
    - 2.3.6. безумовне дотримання футболістом статутних і регламентних документів клубу, відповідної асоціації, ФФУ, УЄФА та ФІФА, виконання навчально-тренувальних програм, участь у змаганнях, дбайливе ставлення до майна клубу;

- 2.3.7. додаткові, крім встановлених законодавством України, підстави розірвання договору;
  - 2.3.8. відповідальність сторін за неналежне виконання або невиконання умов договору;
  - 2.3.9. наслідки порушень умов договору;
  - 2.3.10. умови та підстави укладання футболістом першого професіонального контракту з клубом.
3. Кожна сторінка договору підписується сторонами. Додатки, зміни та доповнення до договору, що є невід'ємною його частиною, а також записи та виправлення за текстом договору мають силу та можуть братися до уваги винятково за умови, що вони у кожному випадку датовані, засвідчені підписами сторін і завірені печаткою клубу.
4. Мінімальний термін дії договору повинен відповідати терміну від дати вступу його в силу до 30 червня. Максимальний період дії договору не може перевищувати три роки.
5. Футболіст може укласти перший договір після досягнення ним чотирнадцятирічного віку.
6. Договір укладається за згодою батьків, засвідченою нотаріально.
7. Клуб несе відповідальність за правильність оформлення договору з футболістом.
8. Договір, укладений з футболістом, внесеним до заявкового листа, завіряється печаткою клубу і надається Федерації футболу України у чотирьох примірниках:
- 8.1. перший примірник договору повертається клубу;
  - 8.2. другий примірник договору клуб зобов'язаний видати футболістові або батькам, що давали нотаріальну згоду на підписання договору;
  - 8.3. третій примірник договору залишається у ФФУ та вноситься до БД ФФУ;
  - 8.4. четвертий примірник договору при заявлінні футболіста до участі у змаганнях за одну з професіональних команд клубу надається та залишається у організації, що здійснює заявку футболіста до відповідних змагань.
9. Клуб несе відповідальність за ненадання до ФФУ, відповідної асоціації інформації щодо змін строку дії договору.

Стаття 7. Підстави для впровадження правила

Регламент Федерації Футболу України зі статусу і трансферу футболістів – п. 6 ст. 4: «Футболіст-професіонал не має права брати участь у змаганнях аматорського футболу».

Схема
розміщення рекламних банерів спонсорів (партнерів) ПФЛ та клубу

**Реєстр стадіонів,
на яких дозволено проводити матчі
Всеукраїнських змагань серед команд клубів ПФЛ
сезону 2017/18**

Перша ліга

№	Стадіони
1	«Сонячний» Харків
2	«Юність» Горішні Плавні
3	КП «Центральний міський стадіон» Миколаїв
4	«Нафтovic» Охтирка
5	КП «Тернопільський міський стадіон» Тернопіль
6	«Ювілейний» Суми
7	КП «Центральний стадіон» Черкаси
8	«Оболонь - Аrena» Київ
9	«Авангард» Краматорськ
10	«Локомотив» Полтава
11	«Медик» Моршин
12	«Металург» Кривий Ріг
13	«Динамо» Харків
14	«Геліос - Аrena» Харків
15	«Буковина» Чернівці
16	«Інгулець» Петрове
17	«Колос» Ковалівка, Київська область
18	«Сокіл» Стрий
19	«Колос» Бориспіль
20	НТБ ФК «Оболонь» с. Буча
21	«Стадіон ім. Б.Я.Тропанця» с.Зоря
22	«Спартак» Одеса
23	«Стадіон ім. Б.Маркевича» м.Винники
24	«Авангард» Ужгород
25	«Ізотоп» Вараш
26	«Арсенал» Щасливе
27	ДП ОНСЦ «Чернігів» Чернігів *
28	«Авангард» Рівне *
29	«Кремінь - Аrena» Кременчук штучне поле **

* після введення стадіону в експлуатацію

** проведення матчів серед команд першої ліги ПФЛ дозволяється в разі прийняття рішення Комітету з питань стадіонів та безпеки проведення змагань ФФУ

Друга ліга

№	Стадіони
1	«Трудові резерви» Біла Церква
2	«Енергія» Нова Каховка
3	«Кремінь - Аrena» Кременчук
4	«Кристал» Херсон
5	«Електрометалург – НЗФ» Нікополь
6	«Колос» Чкалово
7	«Затис» Горностаївка
8	«Зоря» Білозір'я
9	УТБ «Полтава» Копили
10	СКОР Обухів
11	СОК «Люстдорф» Таїровськ
12	«Діназ» Лютіж
13	«Барса» Суми
14	«Зміна» Біла Церква
15	«ГОловківський» Головківка
16	Стадіон «ім. О. Поворознюка» Петрове
17	«Іван» Одеса
18	«Азовець» Маріуполь
19	«Торпедо» Запоріжжя
20	«Поділля» Хмельницький
21	«Західний» Маріуполь
22	«Рух» Івано – Франківськ
23	«Машинобудівник» Карлівка
24	«Вікторія» Миколаївка, Сумська обл.
25	«Стадіон ім. М.Маркевича» Винники (штучне поле)
26	«Центральний» Вінниця
27	«Скіф» Львів *
28	«Юність» Волочиськ *
29	КДЮСШ «Прем'єр – Нива» Вінниця (Хімік) штучне поле**
30	«Динамо» Полтава
31	«Локомотив» Конотоп

*після надання відповідних документів та введення стадіону в експлуатацію

**після заміни штучного покриття футбольного газону на нове

Зразок
письмового звернення про необхідність введення національної поліції
на територію стадіону

Спеціально уповноваженому працівнику
національної поліції

(Статус та назва матчу)

(Посада)

(П.І.Б.)

Звернення
про введення на територію спортивної споруди національної поліції

(зміст правопорушення)

З метою реагування на протиправні дії глядачів безпосередньо на трибунах стадіону та припинення таких дій, у зв'язку з неможливістю їх припинення силами служби безпеки стадіону (клубу) та обслуговуючого персоналу, просимо Вас ввести на територію стадіону (трибуни стадіону) наявний національної поліції.

Начальник служби безпеки
стадіону (клубу) «_____»

П.І.Б.

Підпис

_____ год. _____ хв.

«____» 201__ р.